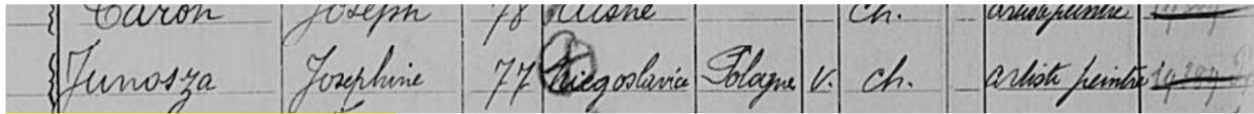

Józefa / Józefina/ [de] Junosza Łosakiewicz
Joséphine Junosza (pseudonym)
1872 - 1966

- Born in **Niegostawice, Poland** in ~~1877~~ according to the 1926 Paris census
- Polish records record her birth year as **1872**

1926 Paris census record, above. Birthplace: Niegostawice (misspelled on this census; pronounced “v” as Polish “w”. There is no “v” in the Polish alphabet)

Research by **Maureen Mroczek Morris, San Francisco, California, USA**

Roman Włodek, Kraków, Poland

Monique Pstrokonsky [sic] Gauche, France

Diana Włodek, Kraków, Poland

Lynn Ludlow, San Francisco, California, USA

NOTE: Some information, extracted from the Internet, may be inaccurate

Born in 1872 in Niegostawice, Poland

(child of Jan Łosakiewicz and Aleksandra Ojrzanowska/Ojżanowska)

Name at birth: **Łosakiewicz**

“Junosza” is an heraldic designation (family crest name)

Died in 1966 in France (age 94); buried in Limeil-Brévanne, Val-de-Marne, France

JUNOSZA (Mlle Joséphine), née à ~~Varsovie~~ (Pologne), élève de L.-O. Merson. — Rue de la Tombe-Issoire. 83.

Source: *Explication des ouvrages de peinture, sculpture, architecture, gravure, dessins, modèles* (**1932**)

JUNOSZA, Joséphine

student of L.-O. Merson, [historical painter]; Rue de la Tombe - Issoire, 83

“**Luc-Olivier Merson** was a French academic painter and illustrator also known for his postage stamp and currency designs. Merson won the Prix de Rome in 1869 and spent five years in Rome, where he became passionate about the works of Italian Renaissance painters. Upon returning to Paris, he built a career as a designer and a decorative painter, working on interior schemes for the Hotel de Ville, Palais de Justice, the Panthéon, and the Opéra-Comique, as well as serving as a professor of drawing at the Ecole des beaux-arts from 1894-1906.”

Josephine was born “Aleksandra Józefa Łosakiewicz” in Niegostawice, Poland. Jan (John) Łosakiewicz [father] and Aleksandra Ojrzanowska [mother]; her parents were married in 1861 in Busko-Zdrój, Poland.

Marriage of Josephine's parents in 1861 in Busko-Zdrój:

How to index, Report a bug

Births		Marriages		Deaths	
Display 50		Search:			
Previous 1 Next					
Year	Record	Name	Surname	Parents	Parish
1861	34	Jan	Łosakiewicz	Aleksandra Ojrzanowski	Busko-Zdrój

Births

Josephine [Aleksandra Józefa] was born in Niegostawice, Poland on 25 February 1872

Five siblings located to date: Maria, Stefania, Wincenty Jan, Wacław Michał, Marianna

Siblings, Maria and Stefania

1862	167	Maria	Łosakiewicz	Busko-Zdrój	Busko-Zdrój
1867		Stefania	Łosakiewicz	Busko-Zdrój	6 II 1867 Busko

Siblings, Wincenty and Wacław

Year	Record	Name	Surname	Father's name	Mother's name	Mother's surname	Parish	Place
1870	16	Wincenty Jan	Łosakiewicz	Jan Aleksandra	Ojżanowska	Pełczyska	Niegostawice	

1872	28	Aleksandra Józefa	Łosakiewicz	Jan Aleksandra	Ojżanowska	Pełczyska	Niegostawice
------	----	-------------------	-------------	----------------	------------	-----------	--------------

1874	71	Wacław Michał	Łosakiewicz	Jan Aleksandra	Ojżanowska	Pełczyska	Niegostawice
------	----	---------------	-------------	----------------	------------	-----------	--------------

Marriage of sibling, Stefania

1894	2	Bolesław Lutomski	Stefania Łysakiewicz	Skarżysko Kościelne	
------	---	-------------------	----------------------	---------------------	--

P44 S32: <http://igrek.amzp.pl/mapindex.php>

1 Jak się nazywali ich RODZICE (zwl. matka)?

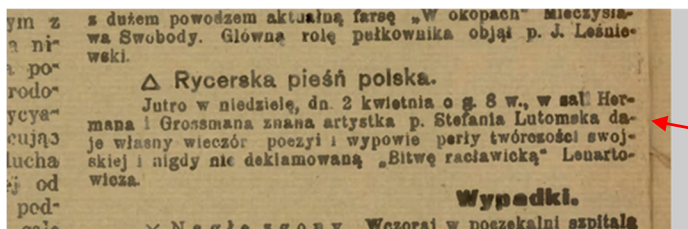
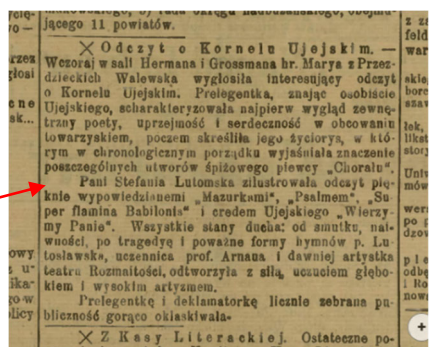
- Stefania Łosakiewicz (psb.15799.4) (... ..) × Bolesław Lutomski

2. Kiedy dokładnie się URODZILI lub ZMARLI?

- Stefania Łosakiewicz (psb.15799.4) (... ..) × Bolesław Lutomski

<http://igrek.amzp.pl/mapindex.php>

P44 S31 Korńskie	P44 S32 Ilza
P45 S31 Kielce	P45 S32 Bodzentyn
P46 S31 Pińczów	P46 S32 Staszów
P47 S31 Działoszyce	P47 S32 Stopnica

Bolesław Lutomski (ur. 25 lutego 1861^[1] w [Piekarcie](#), zm. 17 października 1944 w [Milanówku](#)) – publicysta i dziennikarz polski, posługujący się także m.in. [pseudonimami](#) i [kryptonimami](#): *B.L.*, *B.Lut.*, *Lutomir Bolesławicki*, *Michał Gopło*, *Modestus*, *Stanisław Troska*, *Stosław Trosk*

	
Date and place of birth	February 25, 1861 Piekart
Date and place of death	October 17, 1944 Milanówku
Profession, occupation	publicist, journalist

LUTOMSKA Stefania (ur. 6 II 1867 Busko — działała do 1906), aktorka. Była córką Jana L. i Aleksandry z Ojżanowskich. Początkowo występowała na koncertach jako pianistka. Do zawodu aktorskiego przygotowywała się pod kier. R. Żelazowskiego. W 1902 występowała w warsz. Tow. Miłośników Sceny, a od jesieni tego roku należała do zespołu dramatu WTR. W kwietniu i maju 1903 występowała gościnnie w T. Miejskim we Lwowie w roli Pawłowej (*Marcowy kawaler*).

Lutomski Bolesław
s. 147, kol. 1, w. 3 zamiast: z Komorowskich. — ma być: z Komornickich.; s. 148, kol. 1, w. 2 po dacie: 17 X 1944. — dodać: Był żonaty ze Stefanią Łosakiewicz, pianistką i aktorką.

Death of sibling, Waclaw:

1882 62 Waclaw Łosakiewicz Jan Aleksandra Ojżanowska Suchedniów Suchedniów
P44 S32: <http://igrek.amzp.pl/mapindex.php>

LUTOMSKA Stefania (ur. 6 II 1867 Busko - działała do 1906), aktorka. Była córką **Jana Łosakiewicz i Aleksandry z Ojżanowskich**. Początkowo występowała na koncertach jako pianistka. Do zawodu aktorskiego przygotowywała się pod kier. R. Żelazowskiego. W 1902 występowała w warsz. Tow. Miłośników Sceny, a od jesieni tego roku należała do zespołu dramatu WTR. W kwietniu i maju 1903 występowała gościnnie w T. Miejskim we Lwowie w roli Pawłowej (*"Marcowy kawaler"*). W kwietniu 1904 była (wraz z B. Leszczyńskim) na gościnnych występach w T. Miejskim w Krakowie, a w 1905 z zespołem

aktorów warsz. brała udział w inauguracji pol. przedstawień w Wilnie. Grała m.in. Julkę ("Ahaswer"), Kasię ("Poskromienie złoŹnicy"), Justysię ("Mąż i żona"), Sworzeniową ("W noc lipcową"). W 1906 ustąpiła z zespołu WTR i wyjechała do Wiednia. Wg niesprawdzonych wiadomości miała potem występować na scenach niem. pod pseud. Rosa Scheliga.

Bibl.: Pajęczkowski: Teatr lwow.; Afisze, IS PAN.

Ikón.: Fot. w rolach - IS PAN.

Źródło: Słownik Biograficzny Teatru Polskiego 1765-1965, PWN Warszawa 1973

LUTOMSKA Stefania (born November 6, 1867 Busko - active until 1906), actress. She was the daughter of Jan Losakiewicz and Aleksandra Ojżanowska. Initially, she performed at concerts as a pianist. She prepared for her acting profession under the supervision of R. Źelazowski. In 1902 she performed in the workshop. Comrade Lovers of the Stage, and from autumn this year she was a member of the WTR drama team. In April and May 1903, she appeared as a guest in T. Miejskie in Lwów in the role of Pavlova ("Marcowy bachelor"). In April 1904, she (together with B. Leszczyński) gave guest performances at T. Miejski in Kraków, and in 1905 with a group of Warsaw actors. took part in the inauguration of the Polish performances in Wilno. She played, among others, Julka ("Ahaswer"), Kasia ("The Taming of the Shrew"), Justysia ("Husband and Wife"), Sworniowa ("On July Night"). In 1906, she resigned from the WTR team and went to Vienna. According to unverified information, she later performed on German stages under a pseudonym.

Bibl.: Pajęczkowski: Teatr Lviv; Posters, IS PAN.

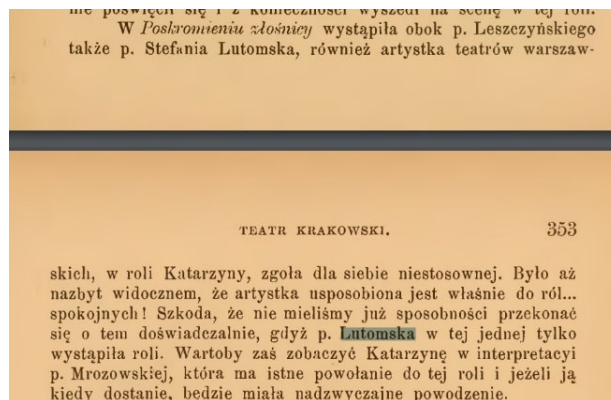
Icon.: Photo. in roles - IS PAN.

Source: Biographical Dictionary of the Polish Theater 1765-1965, PWN Warszawa 1973

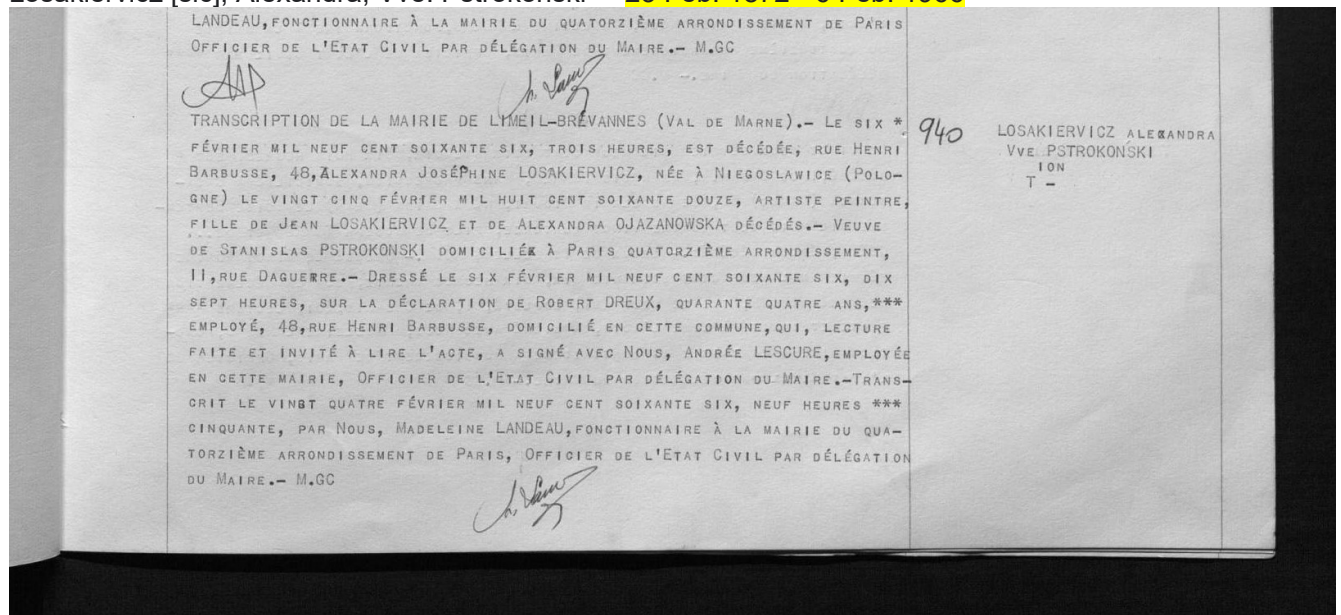
Lutomska was still alive and performing in 1916

Lutomski BOLESŁAW, pseudonym. **Lutomir Bolesławicki, Stanisław Troska**, born **1862**, Piekart near Kalisz, d. October 17, 1944, Milanówek near Warsaw, *publicist, literary critic*;

cooperated with, among others, with "Przegląd Tygodniowy", "Ateneum", "Nowa Reforma"; was interested in theater and literature (including A. Mickiewicz, WS Reymont, S. Źeromski), author of the introduction to the writings and biography of M. Parczewska (1929); social and political work (*Towards the resumption of the Polish question* 1899, *Refleksje warszawskie* 1904).

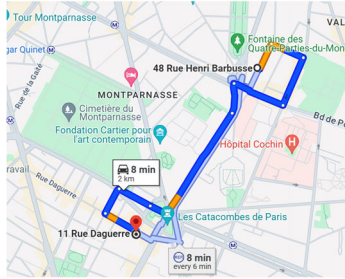

1966 Death record, Józefa Junosza Łosakiewicz (Josephine Junosza) Losakiervicz [sic], Alexandra, Vve. Pstrokowski **23 Feb. 1872 - 6 Feb. 1966**

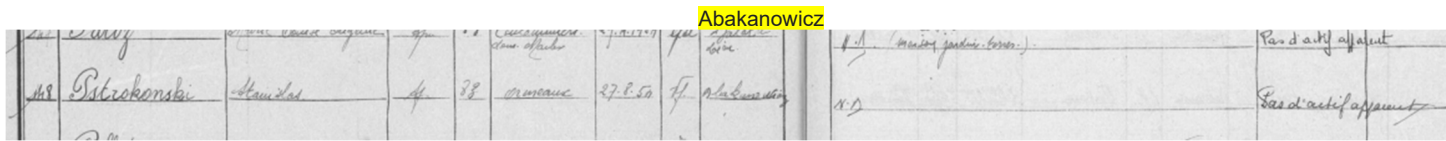

Transcription de la Mairie de Limeil-Brévannes (Val de Marne). Six février mil neuf cent soixante-six, trois heures, est décédée, Rue Henri Barbusse 48, Aleksandra Jósefa Łosakiewicz, née à Niegoslawice (Pologne) le vingt cinq Février mil huit cent soixante douze, artiste peintre, fille de Jan Łosakiewicz et d'Aleksandra Ojżanowska, décédées. Veuve de Stanisław Pstrokoński. Domicilié à Paris, quatorzième arrondissement, 11 rue Daguerre. Dressé le six février mil neuf cent soixante-six, dix sept heures, sur déclaration de Robert Dreux, quarante-quatre ans, employé, 48 rue Henri Barbusse, domicilié en cette commune, qui, lecture faite et invitée à lire de l'acte, a signé avec nous, Andrée Lescure, employée en cette mairie, officier de l'état civil par délégation du maire. Transcrit le vingt quatre février mil neuf cent soixante-six, neuf heures. Cinquante, par nous, Madeleine Landeau, Fonctionnaire à la Mairie du quatorzième arrondissement de Paris, Officier de l'état civil par délégation du Maire. M.GC

Transcription from the Town Hall of Limeil-Brévannes (Val de Marne). February six, nineteen sixty-six, three hours, died, **Rue Henri Barbusse 48, Aleksandra Jósefa Łosakiewicz, born in Niegoslawice (Poland) on February twenty-fifth, eight(een) hundred and seventy-two (1872)**, painter, daughter of Jan Łosakiewicz and Aleksandra Ojżanowska, deceased. **Widow of Stanisław Pstrokoński**. Domiciled in Paris, fourteenth arrondissement, 11 rue Daguerre. Drawn up on February six, nineteen hundred and sixty-six, seventeen p.m., upon declaration of **Robert Dreux**, forty-four years old, employee, 48 rue **Henri Barbusse**, domiciled in this commune, who, having read and invited to read the deed, signed with us, **Andrée Lescure**, employee at this town hall, civil status officer by delegation of the mayor. Transcribed on the twenty-fourth of February, one thousand nine hundred and sixty-six, nine o'clock. Fifty, by us, **Madeleine Landeau**, Civil servant at the Town Hall of the fourteenth arrondissement of Paris, Registrar by delegation from the Mayor. M.GC [Google translation]

Stanisław Pstrokoński, born 1871 in Kalisz, Poland. Died in France in 1954.
Father of Stani Losakiewicz/Pstrokonski

PSTROKONSKI	Stanislas	1871 - 1954	Death	1954	Lumigny-Nesles-Ormeaux Seine-et-Marne	ABAKANOWIEZ	Probate records tables - Seine-et-Marne archives	
-------------	-----------	-------------	-------	------	--	-------------	---	--

[Translate this page](#)

Eliza Orzeszkowa · 1954 · Snippet view

Józefa Łosakiewicz (w rękopisie : Łosiakiewicz) , szwagierka literata Bolesława Lutomskiego , dzięki zabiegom Orzeszkowej otrzymała od Wawelberga stypendium na studia malarskie w Paryżu (zob . Lutomski do Orzeszkowej , list z 30 ...

szwagierka literata Bo- lesława Lutomskiego , dzięki
zabiegom Orzeszkowej otrzymała od Wawelberga
stypen- dium na studia malarskie w Paryżu (zob .
Lutomski do Orzeszkowej , list z 30 ...

sister-in-law of the writer Bolesław Lutomski, thanks
to Orzeszkowa's efforts, she received a scholarship
from Wawelberg to study painting in Paris (see
Lutomski to Orzeszkowa, letter of 30...

Received a scholarship to study painting in Paris, thanks to the help of her brother-in-law, Bolesław Lutomski.

Listy zebrane: Do Leopolda Méyeta - Page 376

books.google.com › books

[Translate this page](#)

Eliza Orzeszkowa · 1955 · Snippet view

FOUND INSIDE – PAGE 376

... **Józefa Łosakiewicz** (w rękopisie : Łosiakiewicz) , szwagierka literata Bolesława Lutomskiego , dzięki zabiegom Orzeszkowej otrzymała od Wawelberga stypendium na studia malarskie w Paryżu (zob . Lutomski do Orzeszkowej , list z 30 ...

Eliza Orzeszkowa was a Polish novelist and a leading writer of the Positivism movement during foreign Partitions of Poland. In 1905, together with **Henryk Sienkiewicz**, she was nominated for the Nobel Prize in Literature. [Wikipedia](#)

Note: Józefa Łosakiewicz (Łosiakiewicz in the manuscript), **sister-in-law of the writer Bolesław Lutomski**, thanks to Orzeszkowa's efforts, received a scholarship from Wawelberg to study painting in Paris. In 1900, the grateful painter brought her protector a **copy of Botticelli's Three Graces**.

From Roman Włodek:

Letter 201

Orzeszkowa promises that she will write to Wawelberg about Józefa, but asks for patience. She thinks about some guardian (woman) with whom she has made contact. But if the matter is urgent, she will write to Wawelberg, although when she wrote to him regarding Juliusz Słowacki's cousin, he did not answer her.

Note: Józefa Łosakiewicz (Łosiakiewicz in the manuscript), **sister-in-law of the writer Bolesław Lutomski**, thanks to Orzeszkowa's efforts, **received a scholarship from Wawelberg to study painting in Paris**. In 1900, the grateful painter brought her protector a **copy of Botticelli's Three Graces**.

Letter 202

Orzeszkowa is considering coming to Warsaw. She could meet this "phenomenal man" and personally protect Józefa.

Letter 205

"Miss Łosakiewicz can be sure of her scholarship. Mr. Wawelberg formally promised it".

Letter 207

"Today I had a letter from Miss Łosakiewicz saying that she had received **500 rubles for two years** from Mr. Wawelberg."

Letter 208

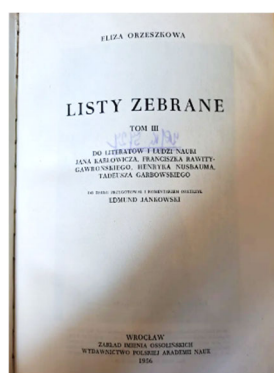
"Miss Łosakiewicz wrote to me that she received a scholarship of 500 rubles for two years."

Vol. III, Letter 57

"During those days, I also received a great gift: a beautiful **copy of Botticelli's fresco in the Louvre**. Depicting the **three graces**. It was brought to me by a young painter who had just graduated from a painting school in Paris thanks to the financial help of Mr. Wawelberg. A beautiful and large painting decorated my smaller living room, and in the larger one there is a piano, which sometimes girls play for me.

Vol. 7, Letter 21

"I had a great pleasure these days: Mrs. Łosakiewiczówna, who had just finished her painting studies in Paris, came here to visit me and is such a feminine individuality full of charm and virtues that my thoughts and eyes rest on her with constant delight. She seems to have a great artistic future ahead of her."

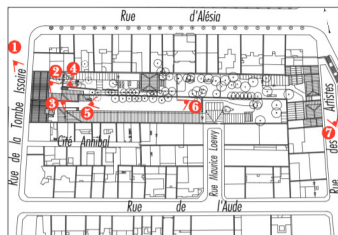

Building, 83 rue de la Tombe-Issoire, 14th arrondissement, **Paris, 1932.**

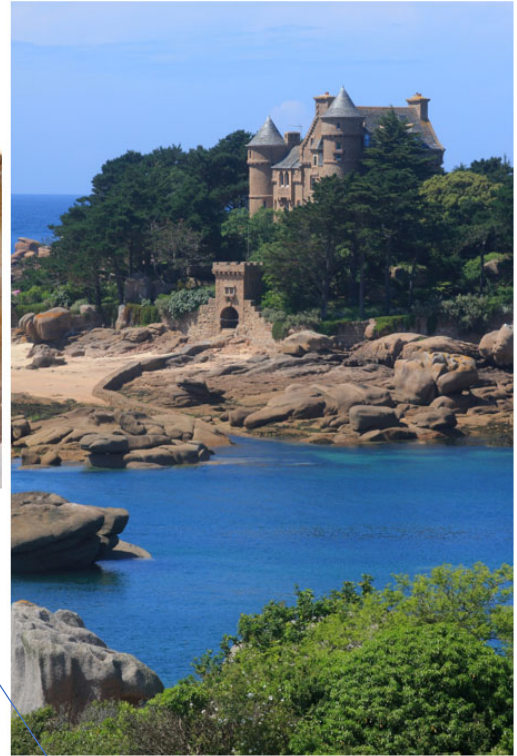

81-83 RUE DE LA TOMBE ISSOIRE
ÉTAT ACTUEL

PLAN DE REPÉRAGE

<https://docplayer.fr/69318592-Cites-hameaux-et-villas-dans-le-14-e-arrondissement.html>

Josephine's son, Stanislas Pstrokowski (age 2)
Ile de Costaérès, France, 1901

Danuta Pstrokonski,
daughter of Stanisław
Pstrokoński and Zofia
Abakanowicz; half-sister
of Stanislas Pstrokowski

Josephine came to the USA in **1903**, leaving from **Warsaw** [Lines 9 and 10]
Destination: **San Diego**, California. She and her son are listed as “Junosza”

[illegible]

Name: Mrs. Josephine Junosza

Arrival Date: 14 Nov 1903

Birth Date: abt 1865

Age: 38

Gender: Female

Ethnicity/ Nationality: Polish

Port of Departure: Le Havre

Port of Arrival: New York, New York, USA

Ship Name: La Savoie

Name: Stanislas Junosza
Arrival Date: 14 Nov 1903
Birth Date: abt 1901
Age: 2 years and 10 months (in Nov. of 1903)
[actually 4 years old; numerous records
report his birth year as 19 September 1899]
Died: June 12, 1949
Ethnicity/ Nationality: Polish [He was born in France]
Port of Departure: Le Havre
Port of Arrival: New York, New York, USA
Ship Name: La Savoie

On the ship's manifest, Josephine is listed as a 38-year-old married artist departing Poland from Warsaw. She is headed for San Diego, California. In reality, she was not married. Her son was given his father's surname: Pstrokoński (as per Civil birth registration in Paris in 1902)

Stanisław Pstrokoński (18 March 1871-1954) with his son Stanislas Pstrokowski[y] (19 September 1899 – 12 June 1949). Photo presumably taken on the *La Savoie* destined for New York. We could not find Stanisław on the ship's manifest nor could we find documentary evidence of *any* visit by him to the USA, including 1903, the year when Josephine and Stanislas "Junosza" travelled from France to California.

Stanisław Pstrokoński

Son, Stanislas Pstrokowski

Birth of **Stanislas Pstrokonski** in **Brest, Brittany, September 15, 1899**. He was a painter, decorator, and musician. He was a veteran of WWI and WWII. During WWII he made toys for children including beautiful trains and locomotives constructed from cans. In 1940 in Auvergne he constructed model houses from boxes of old calendars.

NOM & Prénoms : *Pstrokonski Stanislas, Alexandre*
 Date et lieu de naissance : *15 Septembre 1899 à Brest (Finistère)*
 Domicile : *de la Neuve 7 Rue Lamoy à St Denis (Seine)*

Born 15 September 1899 in Brest, France

Brest is a port city in Brittany, in northwestern France, bisected by the Penfeld river. It's known for its rich maritime history and naval base. At the mouth of the Penfeld, overlooking the harbor, is the National Navy Museum, housed in the medieval Château de Brest.

Civil Registration, Paris, 1902, of birth of Stani
(see **1899 birth** record, next page)

Dixième Feuillet
Pstrokonski 1612
 x. Reconnaissance
 L'An Mil neuf cent deux, le Trente Mai à neuf heures un quart du matin, Acte de Reconnaissance de Stanislas Alexandre, du sexe masculin, né le quinze Septembre Mil huit cent quatre vingt dix neuf, inscrit en la Mairie de Brest (Finistère), comme fils de Josephine Alexandre Losakiewicz, et de père non dénommé. Dressé par Nous, Henry Jules Bourcier, Adjoint au Maire, Officier de l'Etat Civil du sixième arrondissement de Paris, sur la déclaration de Stanislas Quirin Pstrokonski, âgé de trente deux ans, artiste peintre, domicilié à Paris, rue Campagne Première, 3, et de Josephine Alexandrine Losakiewicz, âgée de vingt sept ans, artiste peintre, domiciliée à Paris, rue Campagne Première, 9, qui reconnaissent le susdit Stanislas Alexandre, pour leur enfant, en présence de, Marie Sulicka âgée de quarante huit ans, Docteur en Médecine, domiciliée à Paris, rue Claude Bernard, 74, et de Jan Lorentowicz, âgé de trente quatre ans, homme de lettres, domicilié à Paris, rue Rollin, 12. témoins qui ont signé avec les déclarants et Nous, après lecture.
Pstrokonski Losakiewicz Sulicka Lorentowicz

Stanisław and Josephine lived in Paris on the same street, in different apartments, according to the above **1902** record. Pstrokonski, Losakiewicz, Sulita, and Lorentowicz

Stanislas Alexandre PSTROKONSKI Civil Registration of Birth (above)

The 30th of May 1902, Paris 6 Eme

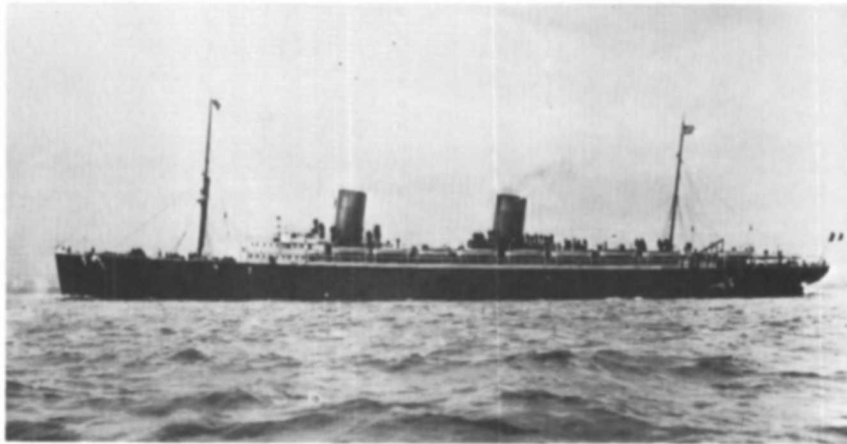
Stanislas Alexandre Losakiewicz, later Pstronkowski (1902), born 15 Sept. 1899

Civil registration - Brest archives

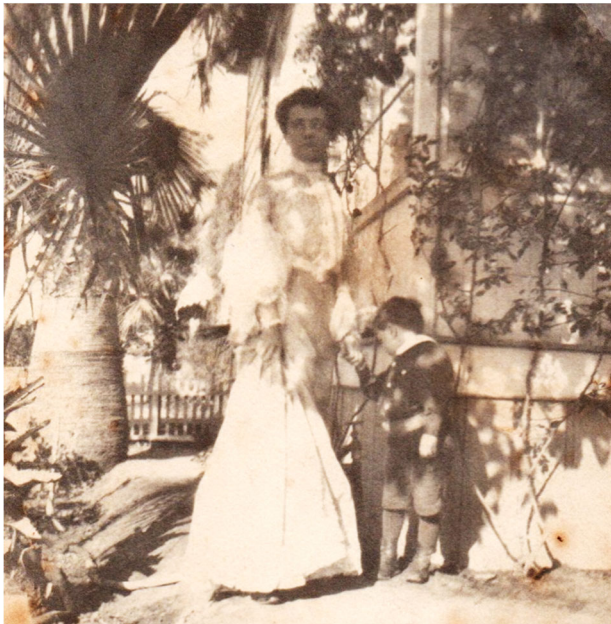
célibataire = single

Last name	First name(s)	Birth.	Death	Event	Date	Place	Spouse / Parents	Source
LOSAKIEVICZ	Stanislas Alexandre	1899		Birth 	1899	Brest Finistère		Civil registration - Brest archives

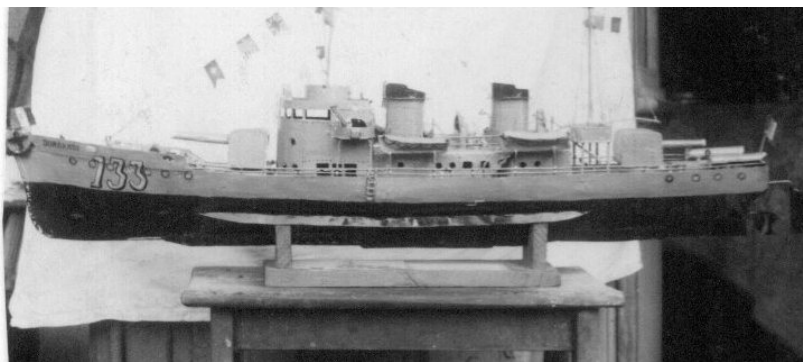
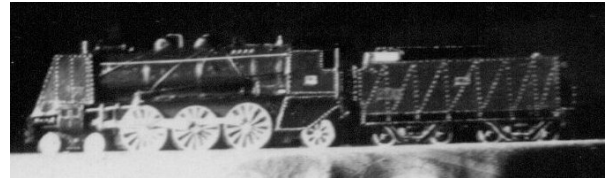
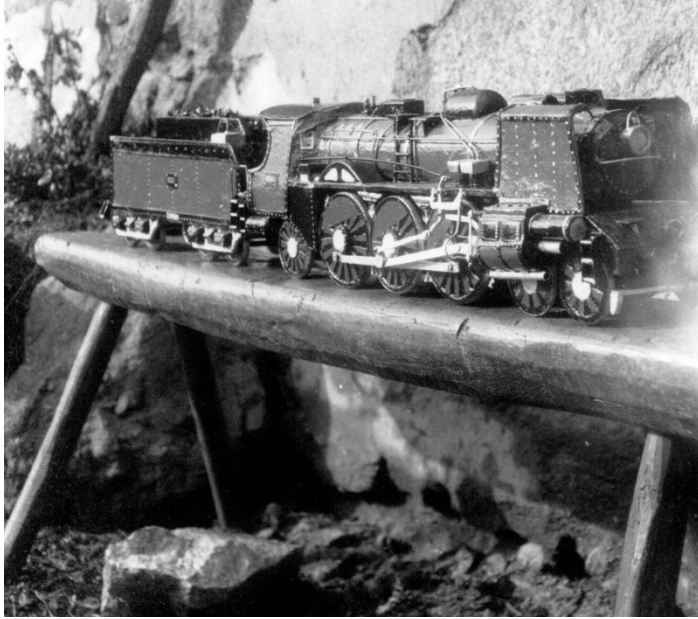
La Savoie

Ship on which Josephine Junosza and her son travelled to the USA

Josephine and her son Stanislas (age 4)
San Diego (Old Town), California, 1903 or 1904

Constructions by Stanislas Pstrokowski

Stanislas Pstrokowski, a veteran of WWI and WWII, studied to be an electrical engineer and repaired power lines during WWI. He was **wounded on November 4, 1918** (6 days before the end of WWI). His leg was amputated below the knee. He had shrapnel particles in his head that caused twitching/seizures. He suffered from repeated infections.

He was a great artist; he undertook many things despite his disabilities. He played the piano for silent films, and while in Paris with his mother (J. Junosza) he studied fine arts. He painted the *Virgin and Child*. He was a set designer for theaters and drew hand-painted cinema posters while simultaneously operating films in Colombes in the Paris region.

During WWII he went to Auvergne, where he suffered from the cold and inadequate food. He met his wife shortly before 1940. He married in 1943; his daughter, Monique, was born in January 1945. His health continued to deteriorate as a result of war wounds. **He died of cancer in 1949** in Chabreloche (Auvergne), and was honored as a wounded veteran. His widow was compelled to send her daughter, Monique, to boarding school. Monique Pstrokovsky-Gauche, daughter of Stani and granddaughter of Stanisław and Josephine, is a pianist and painter, as are Monique's daughters, Evelyne and Anne.

1904, San Diego, CA
J Junosza

Evening Tribune | Thursday, Apr 07, 1904 | San Diego, CA | Page:5

**Meeting of Association
—Fine Exhibits**

The third semi-monthly meeting of this institution was held last evening at the art studio of Mr. John Trew Gray on Sixth street, there being nearly fifty ladies and gentlemen present, with the president, Mr. D. Cleveland in the chair.

Among the exhibitors were: Mrs. Fanny L. Ryan, who showed a folio of exquisite drawings by her grandfather, a pupil of Abram Norwich, England; Miss Landers, La Jolla, with a number of oils; Miss May Barstow, a case of fine miniatures; Madame Junosza, a fine copy of da Vinci's "Mona Lisa," miniatures on ivory and porcelain, tapestries after Watteau, all her own work; Mr. MacFadyen, "The Brook," sea-piece, and an incomplete scene of Cholla Valley; "Apris La Pluie."

The regular meeting of the San Diego Art association will be held this evening in Mr. John Trew Gray's music studio on Sixth street between B and C streets opposite Unity Hall.

The hour for the meeting is 7:45. Several fine paintings by Madame de Junosza of Paris will be on view, also studies and sketches in oil or water-color by local artists.

An interesting literary and musical programme has been prepared by the committee on programme.

Vegetables
in GLASS JARS

Asparagus, Tomatoes,
Raw Onions.

Pineapple, Pickled Walnuts,
Maj. Grey's Chutney,
Gebhardt's Chili Powder,

On May 4th Mr. Anthony Loftus will address the ladies of the Wednesday club on "Victorian Art." Miss Anne Moore will recite Browning's "Andrea del Sarto," and Madame Junosza, late of Paris, will contribute to the pleasure of the afternoon by exhibiting several pictures, copies of the old masters. The social feature of the day will be in charge of Mrs. E. B. Stuart and Mrs. Bertha Mitchell. Mrs. F. R. Burnham will be hostess. The meeting promises to be of unusual interest.

"In Memoriam," Program for 1904-1905, The Wednesday Club, San Diego California (1904). Mary Coulston

**GRAY JOHN TREW, vocal teacher 1125 6th, bds 943
10th.**

The San Diego Art Association, the first local organization of artists, was founded in 1904 by Charles Fries.

ART ASSOCIATION.

An excellent exhibit of painted tapestry, oil and water color paintings, and miniatures on ivory, was a feature of great interest at the meeting of the art association on Thursday evening. A portfolio of quaint old pencil drawings, sketches from nature, done by the grandfather of Mrs. Fannie Ryan, was also shown, and attracted much attention. Other contributors to the collection of paintings, etc., were Miss Nora Landers and Mrs. J. F. Carey of La Jolla; Mr. MacFayden, Miss Barstow, Miss Robson, of San Diego, and Madame de Junosza of Paris.

This collection contains papers of the Wednesday Club, a women's club operating in San Diego, from the late 1890s to the early 2000s. The papers include yearbooks, historical sketches, programs and resumes of potential speakers dating from 1898 to 2009. Of special interest is "The Wednesday Club, San Diego, California: An Historical Sketch" from 1895-1970. This booklet gives an interesting history of the founding of the club and the activities that they participated in which were primarily artistic and literary discussions. There are also resumes of people that may have been considered as speakers at the Wednesday Club functions.

<https://sandieghistory.org/archives/archivalcollections/ms80/>

Oct 1904: San Francisco

Something quite out of the ordinary in the way of an exhibition attracted a large number of people yesterday afternoon to the rooms of the Philomath Club, corner of Bush street and Van Ness avenue. Two pretty young women artists Mme. B. de Areales and Mme. J. de Junosza, hailing from Paris, although one is Spanish and the other Polish, presented to the interested public their copies of famous old masters, portraits of local people and some new illuminated work on leather. Their studio is 519 Van Ness avenue.

It is Mme. B. de Areales who has made the copies of four of Valazquez paintings, two of Millet and two of Lancret.

She has been successful in the reproductions of the Valazquez and in looking at them the thought would not dawn: "Better a good copy than an indifferent original."

A copy that will surely attract much attention is Mme. J. de Junosza's copy of Leonardo Da Vinci's "La Gioconda," one of the few undoubted pictures of this master. The original is in the Louvre. In reproducing it Mme. J. de Junosza has gotten the matchless complexion, the bewitching smile and the good atmosphere in which the portrait is painted.

Since coming here Mme. de Junosza has done a number of portraits of well known people that are finding most favorable criticism from friends. Two of these paintings are of Dr. and Mrs. Pawlik.

The exhibition closes to-day.

Among the clever sketches—which, by the way, are pronounced by Captain Robert H. Fletcher and many of the directors of the institute as the best ever presented before in the fall exhibit—are those of Matteo Sandona, Ada Romer Shawhan, Eugen Neuhaus, James A. Stanton, C. P. Neilson, John M. Gamble, Will Sparks, Amy Dewing, Willis E. Davis, G. F. P. Piazzoni, E. J. Cross, Alice B. Chittenden, Anna Frances Briggs, Elmer Wachtel, Alice Richardson, Eva Withrow, Norman St. Clair, L. P. Latimer, Mary E. Stokes, Sydney J. Yard, J. M. Griffen, Kate C. Thompson, J. W. Clawson, A. Altmann, with Madame de Junosa, Madame Areales, Lillian O'Ryan, Mrs. Franklin K. Lane and Miss Campbell showing miniatures. Besides these are some interesting cartoons for applied art by Mrs. Albertine Wheelan, likewise some bookplates.

November 1904, San Francisco

Philomath Club: Corner of Bush St. and Van Ness Ave. See page 12

Portraits of Ladislaus and Ellen Pawlicki by J. Janusza [NOTE: **We are trying to locate these portraits**, hoping that they survived the 1906 earthquake and fire in San Francisco; any information welcome about the whereabouts of these portraits]

Oct 1905: Clever French Artist

On November 6 a clever little French artist, Madame J. Junosza, who has been struggling for two years in San Francisco for a foothold, will give an exhibition of her work in oils and pastels in the Occidental Hotel.

Occidental Hotel: South East Montgomery between Bush and Sutter

OCCIDENTAL HOTEL, George Warren Hooper lessee, E s Montgomery bet Bush and Sutter

Madame Junosa's exhibition of tapestries, oils and water colors at the Occidental Hotel is attracting much attention, notably her copy of Leonardo da Vinci's "Mona Lisa."

1905

MADAME JUNOSZA HAS PICTURES EXHIBITED

An art exhibition and sale is in progress at the Occidental Hotel, where are displayed the pictures by Madame Junosza, who has recently arrived here from Paris.

Madame Junosza proposes to adopt California as her home, it offering, she feels, an inspiration to the artist to depict nature in an infinite variety of moods. With a collection of her own creations Madame Junosza exhibits three ambitious copies, one of Leonardo's "Monna Lisa," which the artist states she worked on four years and then left unfinished; another of Velasquez's portrait of the Infant Baltasar Carlos, and the third of Millet's "Gleaners."

Of the compositions of her own, the one that claims the most attention is an autumn evening scene which she calls "Melancholy," and in which she has imprisoned much that is suggested by the word.

The exhibition will continue next week during the afternoon and evening.

ran-
CO
ito

GUILD OF ARTS AND CRAFTS AT ST. FRANCIS

BY LAURA BRIDE POWERS.

Have you a half-hour to spare?
Then run up to the St. Francis and look over the exhibition there in the red room of the Guild of the Arts and Crafts. It will pay you, educationally, temperamentally and financially—the latter if you be a present hunting, as are most of God's children at the present hour.

Take this for a tip—you will find more suggestions in the line of acceptable gifts in that rubicund room (which has changed its complexion temporarily to a seashore tan) than in a block of shops and studios.

The artists who are displaying high art works—as distinguished from applied art—are C. P. Neilson, Maurice del Mue, Maynard Dixon, Madame Junosza, Florence Butler, May Mott-Smith, Cunningham, Frances Soule Campbell (miniatures), Marlon Norton, Minnie Taylor, Grace Wishaar, Nettie King, N. J. Norris (etchings) and Marion Holden Pope.

new
is
of
ak-
ree
ach
will
ugh
the
new
ter
to
in
ase
one
ex-
to
ing
ak-
the
ing
ald
the

March 1906

Madame Junosza, 1119 Van Ness avenue, informed the Commissioners by letter that she possessed several noted copies of celebrated paintings, among them a Velasquez, which would be on exhibition at Miss Daingerfield's studio and at Vickery's. A proposition to purchase the copies for the museum was referred to Commissioner Cummings.

Exhibition at Miss Daingerfield's studio and at Vickery's

Miss Daingerfield's Studio: 246 Sutter Street, Room 2

Vickery's [Vickery Galleries]: 1744 California Street

with
VICKERY, ATKINS & TORREY, pictures, picture frames and art goods, 1744 California, tel Franklin 542

Keith exhibition, Vickery, Atkins & Torrey gallery, 1744 California st., now open.

The Vickery Atkins & Torrey art gallery at its temporary location on 1744 California Street, San Francisco CA, after the earthquake of 1906.

William Kingston Vickery (16 March 1851 – 25 March 1925) was an Irish-American picture dealer who founded the San Francisco interior **design firm and art gallery** of Vickery, Atkins & Torrey. His art exhibitions are credited with bringing French Impressionism to the attention of Californians.

William Kingston Vickery

Miss Daingerfield, Sculptor

Newspaper articles place Madame Josephine de Junosza in San Francisco between 1904-1906

[Artists, Their Work and Coming Exhibitions \[Newspaper Article\] — San Francisco Call — 16 October 1904](#)

[bookmark this item](#) [view bookmarks](#)

... e of marvelous coloring. Ada Romer-Shawhan will exhibit" some red chalk drawings at Kennedy's at an early date. To-morrow and Tuesday Madame B. de Areales and Madame I. de **Junosza**, two charming women fresh from the ateliers of Paris, will exhibit at the Philomath Club rooms, on Van Ness avenue and Bush street, a most ambitious collection of their ...

Publication Title: [San Francisco Call](#)

Source: [California Digital Newspaper Collection \[UC Riverside\]](#)

Country/State of Publication: California, United States

[Brave Showing of Western Artists \[Newspaper Article\] — San Francisco Call — 2 April 1905](#)

[bookmark this item](#) [view bookmarks](#)

... r this big canvas is a delicious bit of a spring landscape— a little sonnet to the glad things of nature. Among the portraitists Sandona, Greenbaum, Ada Romer Shawhan, Madame **Junosza** and Evelyn Almond Withrow are showing some interesting things. Gre'nbauxn'« portrait (242) i» a particularly fascinating study, worked out in the dull, rich tones of the old masters. But ...

Publication Title: [San Francisco Call](#)

Source: [California Digital Newspaper Collection \[UC Riverside\]](#)

Country/State of Publication: California, United States

[AUTOISTS DEFY RULE OF SPEED \[Newspaper Article\] — San Francisco Call — 3 March 1906](#)

[bookmark this item](#) [view bookmarks](#)

... d spoke against the us«"«f signs for the convenience of visitors. Mr. Lloyd's suggestion was put in the form of- a motion, which was carried. ' ' J-A. . Madame **Junosza**, 1119 Van Nee 3 avenue, informed' the" Commissioners by letter that she possessed several noted copies •of celebrated paintings, among them a Velasquez-, which, would be on exhibition at- ...

Publication Title: [San Francisco Call](#)

Source: [California Digital Newspaper Collection \[UC Riverside\]](#)

Country/State of Publication: California, United States

[Page 19 \[Newspaper Page\] — The San Francisco call. — 2 April 1905](#)

[bookmark this item](#) [view bookmarks](#)

... r this big canvas is a delicious bit of a spring landscape— a little sonnet to the glad things of nature. Among the portraitists Sandona, Greenbaum, Ada Romer Shawhan, Madame **Junosza** and Evelyn Almond Withrow are showing some interesting things. Gre'nbauxn'« portrait (242) i» a THE SAN FRANCISCO CALL, SUNDAY, APRIL 2, 1903. of Mr. C. H. Meltser, critic, play ...

Publication Title: [San Francisco Call, The](#)

Source: [Chronicling America \[US Library of Congress\]](#)

Country/State of Publication: California, United States

VOLUME 7 -- by Ellen Halteman

SFAA 1 - 356 -- San Francisco Art Association, **Exhibition Index** (1872-1915)

Publications in [Southern] California Art, vols. 1- 12

<http://www.californiaart.com/PSCAIndex1to10DEF.html>

Ellen Halteman [Schwartz] is [now retired] librarian at the California State Railroad Museum, Sacramento. Her interest lies in Northern California art before 1915 and to this end she has authored bibliographies of art books and catalogues published before that date and has indexed several of the most important art exhibitions held annually in northern California before then.

DeJunosza [or Junosza], E. [or J.], Mme, artist 7-I-SFAA-142

Catholic Lady Artists Exhibit Copies of Old Masters.

Something quite out of the ordinary in the way of an exhibition attracted a large number of people Tuesday afternoon of last week to the rooms of the Philomath Club, corner of Bush street and Van Ness avenue. Two pretty young women artists, Mme. B. de Areales and Mme. J. de Junosza, hailing from Paris, although one is Spanish and the other Polish, presented to the interested public their copies of famous old masters, portraits of local people and some new illuminated work on leather. Their studio is 519 Van Ness avenue.

It is Mme. B. de Areales who has made the copies of four of Valazquez paintings, two of Millet and two of Lancret.

She has been successful in the reproductions of the Valazquez and in looking at them the thought would not dawn: "Better a good copy than an indifferent original."

A copy that will surely attract much attention is Mme. J. de Junosza's copy of Leonardo De Vinci's "La Gioconca," one of the few undoubted pictures of this master. The original is in the Louvre. In reproducing it Mme. J. de Junosza has gotten the matchless complexion, the bewitching smile and the good atmosphere in which the portrait is painted.

Since coming here Mme. de Junosza has done a number of portraits of well known

people that are finding most favorable criticism from friends. Two of these paintings are of Dr. and Mrs. Pawlicki.

Catholic Lady Artists...

Mme. B. de Areales and Mme. J. de Junosza, hailing from Paris, although one is Spanish and the other Polish... Their studio is 519 Van Ness Avenue...

Two of these paintings are of Dr. and Mrs. Pawlicki.

Philomath Club: "The Philomath Club began in 1893 by San Francisco socialite, Mrs. Isidor Lowenberg. The club was a **literary venture for middle-class Jewish women** who had not had the opportunity to attend college due to their sex and were excluded from the city's other cultural groups because of their religion. The primary mission was to study and learn through their love of knowledge. Membership in the Philomath Club was drawn from the city's Jewish elite, most from the Sisterhood of Temple Emanuel.

The community of readers and writers often held **meetings and entertainments** for members at the posh Palace Hotel, where they listened to poetic speeches, educational lectures, and socialized with others of their background. San Francisco newspapers often reported on the Philomath's Club events" like the one in **October 1904** where **Josephine Junosza** exhibited.

The Monitor, Volume 59, Number 4, 29 October 1904

January 1905 [San Francisco]

See letter from **Dr. Pawlicki to Karol Chłapowski**, husband of **Helena Modjeska**:

LINK: <http://www.polishclubsf.org/28PawlickiToKarol.pdf>

“**Captain [Kazimierz] Bielawski** is hanging on, though his legs give him some trouble – on the 4th of March, St. Kazimierz Day, he'll be not 86 but 90 years old. A ripe old age! It would be worthwhile for you to congratulate him on that day. **Pani [Josephine] [de] Junosza**, an artist-painter, is living with him [Bielawski – co-founder of the Polish Society of California] now [2302-1/2 California Street, San Francisco], aside from his housekeeper. Her companion and friend from Paris, Pani [B.] [de] Areales, being unable to wait here any longer for God's blessing, left almost two months ago for New York, and according to what she writes, she has greater hope there than here of success. – **Pani Junosza** though, not having the money – stays in San Francisco, working and waiting.”

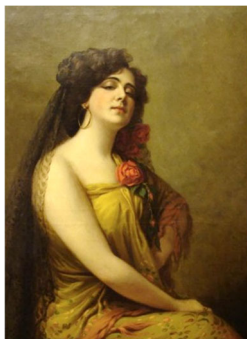
In March of 1906 (after the death of Bielawski), Josephine Junosza moved to the home of **Dr. Ladislaus (Władysław) Pawlicki** [member of the Polish Society of California] at **1119 Van Ness Avenue, San Francisco**, California. The April 1906 Earthquake and Fire in San Francisco damaged Dr. Pawlicki's home (**documented in Pawlicki's letters**) and destroyed Josephine's art studio and its contents [519 Van Ness Avenue, San Francisco], as per her granddaughter.

Madame Junosza, 1119 Van Ness avenue, informed the Commissioners by letter that she possessed several noted copies of celebrated paintings, among them a Velasquez, which would be on exhibition at Miss Daingerfield's studio and at Vickery's. A proposition to purchase the copies for the museum was referred to Commissioner Cummings.

Vickery Galleries: California near Van Ness
Miss Dangerfield's studio, **246 Sutter #2**

Among Madame J. de Junosza's best work is a copy of Leonardo da Vinci's "Mona Lisa" or "Joconda" or "La Gioconda," the wife of Francesco del Giocondo, one of the few undoubted pictures of Leonardo da Vinci, and one of the greatest portraits the world possesses. These charming foreigners have their studio at 519 Van Ness avenue, where they will remain through the winter.

Junosza's Studio: **519 Van Ness Ave.**

The Gypsy Girl

After da Vinci

Portrait of a Lady

Queen Wilhelmina

Mme. Modjeska arrived from her home near Los Angeles yesterday morning and is at present at the residence of Dr. Pawlicki, 1119 Van Ness avenue. The favorite actress is accompanied by her husband, Count Charles Bozenta.

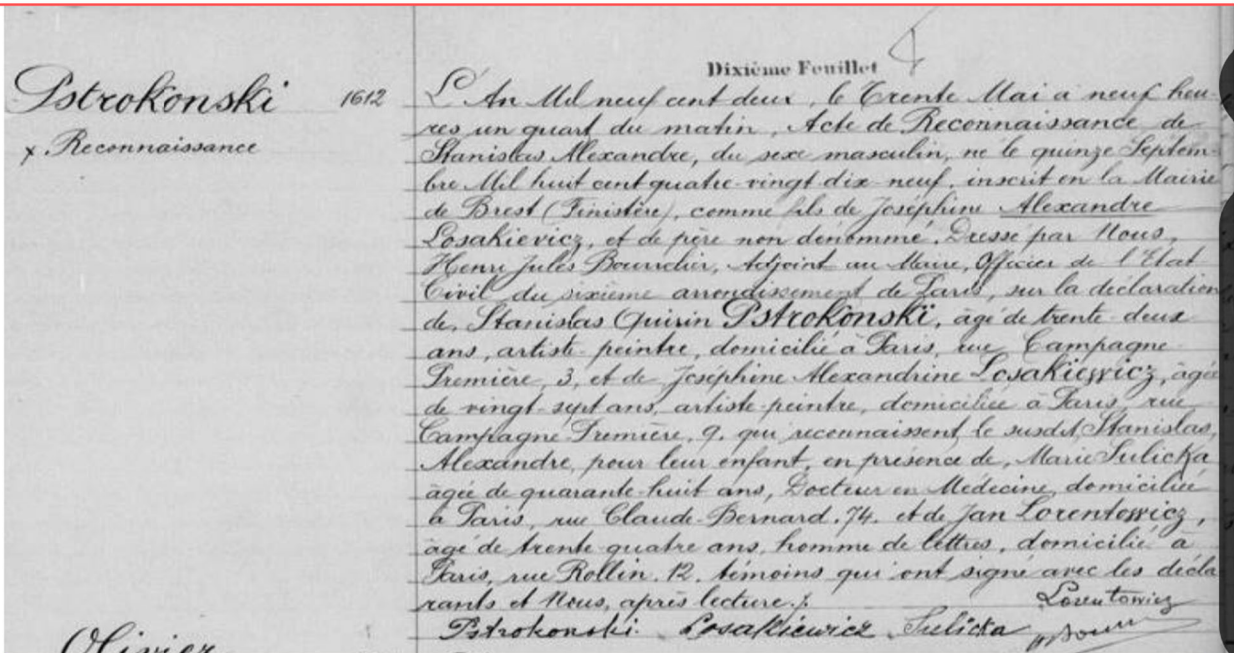
1910: Josephine Junosza and her son, Stanislas Pstrokowski

Mère de Stanis
(1903 à Madrid)

Josephine Junosza, mother of Stanislas (Stani) Pstrokonski
Madrid, 1903

Picture presumably taken before her trip to the USA in November 1903

Stanislas Alexandre PSTROKONSKI

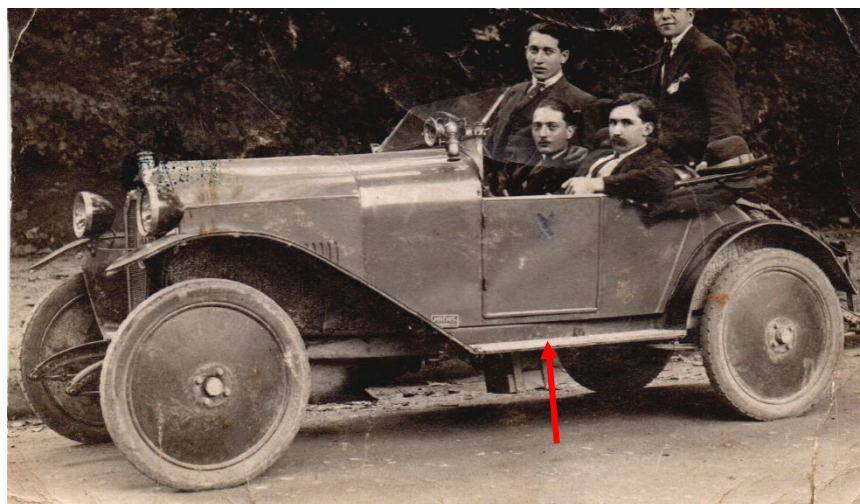
Child of Aleksandra Józefa Łosakiewicz and Stanisław Pstrokoński

The **30th of May 1902** (registered); born **15 September 1899**. **SEE PAGE 14**

(location_on [Paris, Paris](#))

Records the birth of Stanislas (sic) Pstrokonski.

"Unnamed father" identified as Stanisław Pstrokoński, artist

Stani (Stanislas) Pstrokonski, born 1899 or 1902 (The car was a gift from his father, Stanisław Pstrokoński). His school fees were paid by his father.

Stanislas Pstrokonski, 1915
born 15 Sept 1899???

1918: Stanislas, firefighter

Stanislas Pstrokonski, son of Stanisław Pstrokoński and Josephine Junosza

Stani (Stanislas) Pstrokonski, born 1899, bottom row, far left.

Legion d'Honneur

See:

http://www2.culture.gouv.fr/public/mistral/leonore_fr?ACTION=CHERCHER&FIELD_1=NOM&VALUE_1=PSTROKONSKI

Mutiles 100 %
LÉGION D'HONNEUR
NOM : **Ostrokonski**
N° : **73285**
Prénoms : **Stanislas Alexandre**

à : **15 MAI 1955**
par décret du : **11 MAI 1955**
pour prendre rang du : **13 juillet 1938**
Ancien soldat au 25e Régiment d'Artillerie
Date de départ : **1955**
de la délégation : **1955**
du brevet : **1955**
du sort de traitement : **1955**

Chevalier de la Légion d'Honneur
DES ARMÉES

Officier de la Légion d'Honneur
DES ARMÉES

Commandeur de la Légion d'Honneur
DES ARMÉES

Date du décret : **1955**
Date de départ : **1955**
Date du décret : **1955**
Date de départ : **1955**

Ostrokonski, Stanislas Alexandre

Date . . .

RENSEIGNEMENTS

A L'APPUI D'UNE PROPOSITION DE NOMINATION ~~OU PROMOTION~~
DANS L'ORDRE DE LA LÉGION D'HONNEUR
(Mutilés de guerre à 100 % de la guerre 1914-1918)

NOM & Prénoms *Petro Konstantin Stanislav, Alexandre*

Date et lieu de naissance : *15 Septembre 1899 à Brest (Finistère)*

Domicile *de la Route 7 Rue Lamour à St Denis (Seine)*

Nationalité (1) *Française*

Situation
avant guerre
actuelle *"décédé"*

Services Militaires *Non remplis. Aucune fiche suivie par la suite.*

Services Civils *Non*

Date de concession de la Médaille Militaire ou de nomination dans la Légion d'Honneur *Médaille Militaire concédée par Arrêté Ministériel du 7 Avril 1919. 0106/11/18X*

Observations et avis du Général Commandant la Région Militaire
Joindre le Bulletin de décès.

Frank

A Paris le 28 Février 1955

Le Général Commandant la Région Militaire
Par délégation
Le Général de Division LEBLANC

(1) Indiquer, s'il y a lieu, la date du décret de naturalisation.

R. 236

1er MARS 1955

Josephine Junosza, as per the **Paris 1926 census record**

Birth

In 1877

Niegoslavice [sic]

Paris-14--Parc De Montsouris

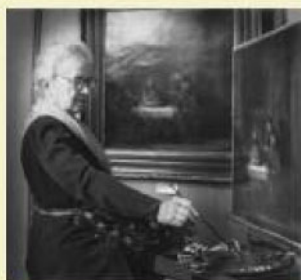
(location_on [Paris, Paris](#))

Caron	Joseph	78	Niegoslavice	Ch.	arrondissement	14
Junosza	Josephine	77	Niegoslavice	Blague V. Ch.	arrondissement	14

1910: French naturalization of Stanisław Pstrokoński and of his wife, Zofia/Sophie.

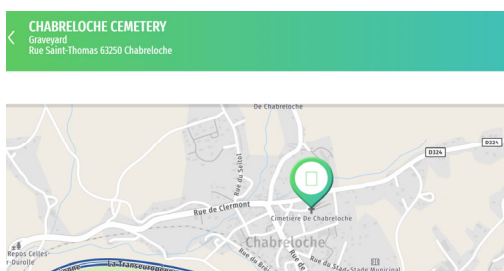
[ABDANK ABAKANOVICZ épouse PSTRONKONSKI](#), Le 15 juin 1883, [Paris \(Paris, Paris, Île-De-France, France\)](#), Naturalisation, Le 06 août 1910, [France \(France\)](#)

En juillet, madame **Monique Gauché-Pstrokonski**, petite-fille de **Joséphine Junosza**, artiste qui a peint le tableau de l'église, est venue à Chabreloche sur les traces de sa grand-mère et de son père, Stanislas Pstrokonski, dont la sépulture est au cimetière de Chabreloche. Un vin d'honneur a été organisé par la mairie. Des documents sur madame Junosza ont pu être découverts, notamment une photo prise au Musée du Louvre, où on la voit copiant un tableau alors qu'elle avait 85 ans.

Joséphine Junosza travaillant au musée du Louvre en 1955

In July, Madame **Monique Gauche-Pstrokonski**, granddaughter of **Josephine Junosza**, artist who painted the church painting, came to Chabreloche in the footsteps of her grandmother and her father, **Stanislas Pstrokonski**, whose burial is at the **cemetery of Chabreloche**. A wine reception was organized by the town hall. Documents on Ms. Junosza have been discovered, including a photo taken at the Louvre Museum, where she is seen copying a painting when she was 85 years old.

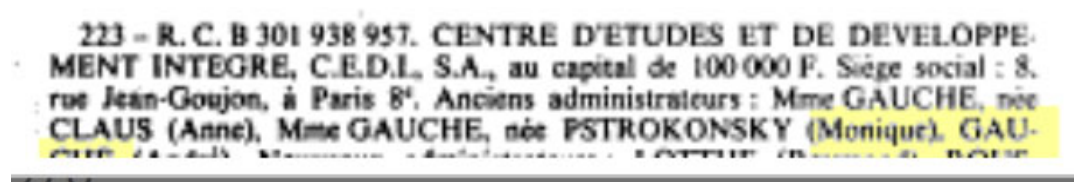
1975 residence: 73 RUE DE SURESNES, LE PROVENCE, 92380 GARCHES
Bulletin officiel des annonces commerciales, Part 2

Français, demeurant 5 bis, rue Quinault, à Saint-Germain-en-Laye.
Administrateurs : Mme GAUCHE, née CLAUS (Anne, Amélie), demeurant 5 bis, rue Quinault, à Saint-Germain-en-Laye ; GAUCHE (André, Albert), demeurant à Garches, La Provence, 73, rue de Suresnes, et Mme GAUCHE, née PSTROKONSKY (Monique, Hélène, Irène), demeurant à Garches, La Provence, 73, rue de Suresnes. Commissaire aux comptes : GAUMER (Roger), demeurant 30, avenue Clemenceau, à Bry-sur-Marne.

Gauche **Andre** et Mme Gauche, nee Pstroksky (**Monique Helene, Irene**) demeurant a Garches, La Provence, 73, rue de Suresnes

[Bulletin officiel des annonces civiles et commerciales - Part 1 - Page 10](#)

[France](#) · 1978 ·

June 29, 2017

After restoration, a copy of a work by Titian was installed on one of the walls of the church

The church of Chabreloche has recently housed a beautiful painting, a mastered and freshly restored copy of a work by Titian, exhibited in the Louvre.

It was hidden in the shadows and served as a partition under the staircase leading to the bell tower. Here it is now brought to light on one of the walls of the Chabreloche church. In front of an attentive audience gathered for the inauguration, the **city councilor Mireille Carton** told last week the beautiful story of the painting **The Transport of Christ to the tomb**.

Let's be clear right away: this is a copy. The original, signed Le Titien, is in the Louvre, in the same room as La Joconde. But the copy is very well made ...

Let us return to the staircase which leads to the bell tower. "It was a friend, Agnès Dupuy, a painting restorer in Ambert, who noticed it," says Mireille Carton. She offered to restore it. We discussed it with **Mayor Christian Genest** and we came to an agreement. This would enhance our little church, which dates only from the second half of the XIXth century and where there is little furniture. "

The financing of the project was completed thanks to private donations and the benefits of concerts given by pianist Laurent Martin.

The artist painter owned a house in Celles. Agnès Dupuy took charge of the restoration of the canvas and the frame. She discovered that the painting was signed J. Junosza. J like Joséphine. Mireille Carton led the investigation: "We found that this woman **painter had had a house built in Les Hommades, in Celles-sur-Durolle**. It is still called "**la maison de la Génosa**" even if it was sold in the 1950s ".

The research carried out by the two women revealed that **Joséphine de Junosza, born in Warsaw**, was known to have made copies of paintings at the Louvre museum at the beginning of the last century. **Her son Stanislas lived in Chabreloche**, in the former gendarmerie. "**He was in charge of the cinema**, he painted and it was he who **made the sets for the amateur theater troupe**", specifies Mireille Carton.

If the chosen one, passionate about art, found a certain amount of information on the painter, she could not solve the mystery of the painting. How did he end up in the church? Was it an order? Has it been offered?

Other questions concern the frame, which has also been restored. It is a Mouth, a renowned signature in the art world. There again, the link with Chabreloche emerged thanks to the investigation of Mireille Carton and Agnès Dupuy.

“Émile Bouche, son of the painter Georges Bouche and Émilie Charmy, owners of a house in Marnat, had set up an annex of his frame manufacturing company in Chabreloche at the time of the Second World War”. Did Bouche and la Génosa know each other? Certainly. But how did they come to work together on Transporting Christ to the Tomb ? "It's a real police investigation", laughs Mireille Carton, still awaiting testimonies that can help her clarify the last gray areas.

One year of work

The restoration of the painting, (of which here is a detail) took a year of work from Ambertoise Agnès Dupuy. There were notably repaints on the canvas, which had to be removed, and some pieces of the frame were peeling off. Today, even if it is clearer than the original, the copy has regained all its brilliance.

<https://www.lucienparis.com/catalogue/1627?offset=50&>

CONTENT OF A PRIVATE HOTEL IN BOIS DE VINCENNES AND VARIOUS Sunday 10 December 2006 14:15 *Nogent-sur-Marne*

57.

J. JUNOSZA
(Fin XIXème
début XXème siècle)

Portrait de fillette

Huile sur toile ovale
signée en bas à droite
62 x 47 cm

J. JUNOSZA (End of XIXth beginning of XXth century). Portrait of a little girl. Oil on oval canvas signed lower right. 62 x 47 cm.

Josephine Junosza (20thc) Portrait of a Lady

Framed oil on panel, signed J. Junosza (Josephine Junosza - 20th century). The portrait painting depicts a well dressed aristocratic young woman / socialite holding a book in contemplation. The painting is signed at the upper left corner and dated 1938. Measures 19" x 12.5". Housed in an elaborate painted and gilt stenciled carved wood frame with the words: Ave Gratia Plena (translated: Full of Grace). Measures 39.5" x 21.25" x 3-3/8" deep. 400.00 - 600.00

Josephine Junosza after Leonardo da Vinci

(20th Century) oil on canvas signed and dated 1958 on the stretcher 24 x 18 inches.

Official directory of telephone subscribers: Constituency ...
France. Ministry of Post, Telegraph and Telephone · 1959

Monique Pstrokonsky-Gauché, from a family of Polish painters was born in Auvergne in 1945. She studied piano since the age of 9, then classical harmony from 1963 to 1971 with Julien Falk (French composer 1902- 1987, professor at the CNSM in Paris). Pianist accompanist in conservatory, she has always been passionate about composition and pedagogy. She has been a member of SACEM since 1971. In 2000, she published: How to Begin Harmony (2 volumes) and a Piano Method for beginners, children from 8 years old and adults (2 volumes) published by Jobert editions. For this purpose, she organized a very progressive teaching with a perfect concordance between the music theory, the notes learned and the pieces which she composed especially for her methods. In 2010, in the same spirit,

<https://www.youtube.com/watch?v=vbCvuMn6duM>

<https://www.youtube.com/watch?v=xfLYhM79dyY>

<http://www.compositions-piano-pstrokonsky-gauche.com/>

Facebook:

<https://www.facebook.com/monique.gauche.712>

Monique, with her grandson, Clement

Josephine Junosza at the Louvre, Paris, France

Virgin and child by
Stani Pstrokowski

IL CICERONE

Parigi. Vecchia copista al Louvre.

LO SPAZIO FIGURATIVO

UNA VISIONE pittorica è sempre una concezione del mondo, non solo sotto l'aspetto tematico. Come in teatro l'atteggiamento dell'autore verso i suoi personaggi rappresenta, di per sé, una idea dei rapporti sociali, della situazione dell'uomo, nella natura, così gli ingredienti di cui si serve l'artista sono in chiave di una scelta interiore, anche se questa essendo collettiva si compie più su un piano psicologico che razionale. Esemplifichiamo: il frescante che stabilisce una serie di santi con gesti ritualizzati, privi di plasticità, s'inscrive, voglia o non voglia, in una tradizione teocratica e simbolica: il musicista che scrive rigidamente in modo gregoriano, quasi sia il suo spirito o il suo testo, rientrerà nell'ambito sacro. Al di fuori della tematica dunque, esistono « categorie » superindividuali e dominanti. Perciò distinguiamo di colpo un'arte nazionale da un'altra, un quadro antico da uno moderno.

Anche esse sono un prodotto umano. Ma la loro storia è più aggrovigliata e confusa. Di un'immagine posso trovare il prototipo; di una scena posso ricostruire il racconto e magari ritrovare il testo ispiratore; ma di una categoria stilistica come faccio? Perché a Bisanzio, progressivamente, si rinnegò la plasticità greco-romana? Perché in Oriente si dipinge bidimensionalmente, senza preoccupazioni tridimensionali?

Un esempio stupendo di analisi stilistica, condotto sull'indagine di queste ed altre categorie (che vennero individuate, praticamente, per influsso e rielaborazione degli schemi del Wölfflin), è *Mimesis*, di Auerbach; qui con vero terrore ci si accorge che il rapporto poesis-pictura è quasi tutto da indagare ed è stretto come nessuno l'avrebbe sospettato. Ma quali sorprese ci riservano le aeree, ma concretissime architetture che crea la musica? Il connubio musica-pittura è ancor vago; ma sembra già di sentirlo nella ritmica bizantina, nella spazialità armonica brunelleschiana, nell'articolazione dell'architettura

zzale panoramico. E via dicen- un parco: non c'è ragione che la via Panama; il destino di Villa Sa-
Adesso il nuovo liceo Chateau- Francia faccia a Roma quello che voia è pregiudicato dalle pretese
and: sacrificiamogli il più bel- non farebbe in casa sua. Sarebbe degli eredi e dalla vanità del

At the Louvre, Paris, France

Josephine Junosza, age 85, Louvre Museum, Paris, France

J. Junosza, with her granddaughter, Monique Pstroksky (1952)

1958

1960

PSTROKOŃSKI. Stanisław *18-03-1871 r. Kalisz +1954 [painter/artist]
Father of Josephine's son (as per Monique PstrokoŃsky Gauche, granddaughter of Josephine)

PSTROKOWSKI Stanislas Kyeryn [Quirin]

Born: 18-03-1871 (Poland)

Class: 1910 (3rd office - Paris)

Stanisław Kwiryn PstrokoŃski (herbu Poraj), 1871 - 1954

Stanisław Kwiryn PstrokoŃski (herbu Poraj) was born on **29 April 1871**, in Kalisz

Stanisław had 5 siblings: Zofia Michalina Deutschman (born PstrokoŃska), Stefan PstrokoŃski h. Poraj and 3 other siblings.

Stanisław had a child [Stanisław] with Josephine Junosza about 1899 or 1902, out of wedlock. About 1904-1908, Stanisław married Zofia (born Abakanowicz (h. Abdank)). Zofia was born on June 15 1883, in Paryż, Francja. She died in Auschwitz in 1943.

75° La demoiselle Abakanowicz (Sophie), née le 15 juin 1883 à Paris, demeurant à Saint Maur-les-Fossès (Seine). (Paris, 5 Décembre 1896.)

They had one daughter: Danuta Hermaszewski (born PstrokoŃska).

Birth: The 25th of April 1911, Paris 6 (Paris, Paris, Île-De-France, Republic Of France)

Stanisław passed away in 1954, at age 82.

Stanisław Kwiryn PSTROKOŃSKI

* **March 18, 1871** Kalisz

(date and place of birth)

+1954

(date and place of death / place of burial /)

Parents:

[PSTROKOŃSKI Maksymilian \(* 1827, +?\)](#)

[\(...\)](#)

[PSTROKOŃSKA Magdalena Karolina \(* 19-07-1837, +1880\)](#)

Marriage: June 16, 1858 Kalisz

Relationships:

[PSTROKOŃSKA Zofia \(* 1880, + ~ 1943\) Died in Auschwitz \(...\)](#)

Undefined relationship

Children:

1. [HERMASZEWSKA Danuta \(+?\)](#) {Daughter}

Siblings:

- ↑ 1. [GAJEWSKA Maria Katarzyna \(* ~ 1859, +?\)](#) {Sister}
- ↑ 2. [PSTROKOŃSKI Stefan \(* 16-01-1863, + 16-01-1863\)](#) {brother}
- ↑ 3. [PSTROKOŃSKI Kazimierz \(* 1870, +1925\)](#) {brother}
- ↓ 4. [JANOWICZ Jadwiga \(* 1875, +?\)](#) {Sister}
- ↓ 5. [DEUTSCHMAN Michalina \(* April 17-1877, + October 8, 1959\)](#) {sister}

Death

The 27th of August 1954

Ormeaux

(location_on [Lumigny-Nesles-Ormeaux, Seine-Et-Marne](#))

Stanislas PSTROKONSKI

Birth

Around 1871

Age : 83

Spouse

- [ABAKANOWIEZ](#)

Name: **Danuta Hedvige [Jadwiga] Pstrokonski**

Gender: femme (Female)

Death Age: 68

Birth Date: 25 avr. 1911 (**25 Apr 1911**)

Birth Place: Paris-6e-Arrondissement, **Paris**

Death Date: 8 août 1979 (**8 Aug 1979**)

Death Place: Coulommiers, Seine-et-Marne, Île-De-France, France

Certificate Number: 247

Stanisław Kwiryn Pstrokoński

of the Poraj coat of arms

Artist, painter, lived in his estate in Brittany

Files of civil status of the Roman Catholic Parish of St. Józef Kalisz
Ref. 53/3646/0 / - / 47

Duplicate born, married and dead 1871

82 Kalisz

It happened in the city of Kalisz on April twenty- ninth (May thirteenth) one thousand eight hundred and seventy-first at four in the afternoon.

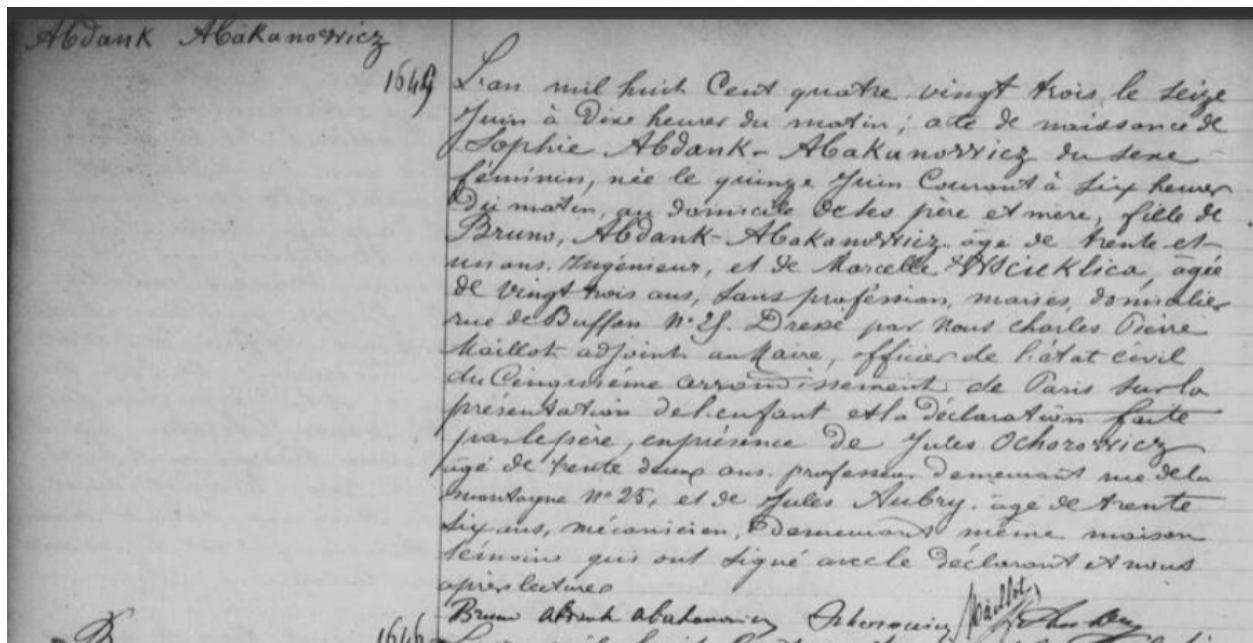
Wojciech Bogusławski, the newborn's grandfather, a nobleman from Chmielnik, seventy-eight years old, in the presence of Edward Milewski, regent of the Land Registry, aged 50 and Wincenty Swinarski, a nobleman of forty-six, both from Kalisz,

showed us a male child, declaring that he was **born in Kalisz on the eighteenth (thirtieth) of March** this year at six in the morning, declaring that [he is the son of] **Maksymilian Pstrokoński** a nobleman from Rzaś. He was forty-three years old, absent due to absences due to domestic circumstances and his lawful wife **Karolina née Bogusławska**, who was thirty-three years old. The child was given the names **Stanisław Kwiryn** at the Baptism held today, and his godparents were the above-mentioned Edward Milewski and Zofia Swinarska. This act, delayed due to important family matters, was read to the declaring party and witnesses and signed by us and the mother.

Fr. A. Kobusiewicz
Wojciech Bogusławski
Karolina Pstrokońska
Edward Milewski

Married *about 1900-1908* to **Zofia Abakanowicz h. Abdank** 1882-1942, (Parents : [Bruno Abakanowicz h. Abdank](#), bohater PSB 1852-1900 & [Marcela Wścieklica](#), ma nekrolog w Kur. Warsz. 1858-1933)

1. **Danuta Pstrokońska z Bużenina h. Poraj** 1911-1979
& **Zygmunt Hermaszewski** ?1900- with
 - o [Jan/John Hermaszewski](#) ?1930
 - o [Stefan Hermaszewski](#) ?1930

Birth record of **Sophie/Zofia Abakanowicz** in Paris, France

Sophie ABDANK ABAKANOWICZ

Naissance: **Le 15 juin 1883**, [Paris 5EME \(Paris, Paris\)](#)

Bruno Abakanowicz, father of Zofia Abakanowicz
https://en.wikipedia.org/wiki/Bruno_Abakanowicz

Bruno Abakanowicz

BIRTH 6 Oct 1852

Russia

DEATH 29 Aug 1900 (aged 47)

Saint-Maur-des-Fosses, Departement du Val-de-Marne, Île-de-France, France

Zofia Abakanowicz married Stanisław Pstrokoński about 1900-1908 at age 24 (?); 1906?

Zofia and Stanisław had a daughter, Danuta, born 1911

Danuta Hedvige [Jadwiga] PSTROKONSKI

Naissance

Le 25 avril 1911, Paris 6 (Paris, Paris, Île-De-France, France)

Âge : 68

PSTROKOŃSKI - PORAJ STANISŁAW

Painter

1871 – 1954

Naissance

Le 13 mars 1871, Zarki / Kalisz

Fils [son] de Maksymilian Franciszek PSTROKONSKI H. PORAJ et Magdalena Karolina SCIBOR-BOGUSŁAWSKA

In Kalisz, he attended the Real School, and then continued his artistic education at the School of Fine Arts in Warsaw. He probably made the painting of St. Rozalia to the church in Kokanin. He managed to get a scholarship from hr. Sobański and in January 1892 he went to study art in Rome, where he stayed until the fall of 1896. Returning from Italy, he visited his family in Kalisz. During his stay, he took up the renovation of altars in the Franciscan church. As it was written: "the paintings got under the skillful hand of the artist Pstrokoński (...) and only because of a duty for the city where he grew up, he started working as an artist to be tedious and ungrateful, because it is difficult to change anything in a faulty drawing, where only to refresh it comes.". The works were completed in February 1897 with a great result - "the artist should be properly praised for his careful and diligent work." At that time, Pstrokoński intended to go to Paris for a longer time. Before he left Kalisz, however, he intended, like several other artists and animators of cultural life in the city, to organize an **Exhibition of Fine Arts and Antiquities**. Despite the favor of the intelligentsia from Kalisz, this intention was not realized at

the time. Finally, in 1897, S. Pstrokoński settled in Paris, where he became a member of the Polish Literary and Artistic Club - the first organization representing the Polish artistic colony in that city. In 1900 he took part in the 1st foreign exhibition presenting Polish art from the times of A. Orłowski to the present day. We have information about his stay in Kalisz twice more. In August 1900 - he not only rested, but also worked on several portraits. One of them, a portrait of a man, was presented at the Kazimierz Krzyżanowski Art Salon. A year later, in 1902, Pstrokoński visited his family, returning from an artistic trip from Italy to Paris, where he was living permanently. Despite the distance, the artist maintained quite lively relations with the country - he was friends with Feliks Jasieński, he visited Henryk Sienkiewicz in Oblęgorek. He exhibited his works in Poland - in Warsaw, Lwów, Kraków, as well as in Rome and Paris. After World War I, he moved to Brittany. He practiced landscape painting related to places of stay (Italy, Brittany) - e.g., *A landscape with cypresses, a Church among the fiefs* from 1899, portraits, he designed wall paintings and stained glass windows. He willingly painted, like many artists at that time, symbolic pictures and literary and fairy-tale themes, e.g. half-act of a girl.

--Iwona Barańska

Original:

W Kaliszu uczęszczał do Szkoły Realnej, a następnie kontynuował edukację artystyczną w Szkole Sztuk Pięknych w Warszawie. Zapewne podczas studiów wykonał obraz Św. Rozalii do kościoła w Kokaninie. Udało mu się uzyskać stypendium hr. Sobańskich i w styczniu 1892 roku wyjechał na studia artystyczne do Rzymu, gdzie przebywał do jesieni 1896 roku. Wracając z Włoch odwiedził rodzinę w Kaliszu. Podczas swego pobytu zajął się renowacją ołtarzy w kościele franciszkanów. Jak pisano: „obrazy dostały się pod arcyumiejętną rękę artysty Pstrokońskiego (...) i jedynie przez obowiązek dla miasta, w którym się wychował, podjął pracę jak dla artysty żmudną i niewdzięczną, trudno bowiem coś zmienić w wadliwym rysunku, gdzie tylko o odświeżenie chodzi.”. Prace zakończyły się w lutym 1897 roku ze świetnym rezultatem – „za staranne i sumienne wykonanie roboty należy się artyście słuszną pochwałą”. Już wówczas zamierzał Pstrokoński wyjechać na dłużej do Paryża. Zanim jednak opuścił Kalisz, miał zamiar, podobnie jak kilku innych artystów i animatorów życia kulturalnego w mieście, zorganizować Wystawę Sztuk Pięknych i Starożytności. Mimo przychylności kaliskiej inteligencji nie udało się tego zamiaru wówczas zrealizować. Ostatecznie w 1897 roku S. Pstrokoński osiedlił się w Paryżu, gdzie został członkiem Polskiego Koła Literacko-Artystycznego – I organizacji reprezentującej polską kolonię artystyczną w tym mieście. W 1900 roku wziął udział w I zagranicznej wystawie prezentującej sztukę polską od czasów A. Orłowskiego do współczesności. Dwukrotnie jeszcze mamy informacje o jego pobycie w Kaliszu. W sierpniu 1900 roku – nie tylko wypoczywał, ale i pracował nad kilkoma portretami. Jeden z nich, portret mężczyzny zaprezentowano w Salonie Artystycznym Kazimierza Krzyżanowskiego. W rok później, w 1902, Pstrokoński odwiedził rodzinę, wracając z podróży artystycznej z Włoch do Paryża, gdzie mieszkał już na stałe. Mimo oddalenia, artysta utrzymywał dość żywe stosunki z krajem – przyjaźnił się z Feliksem Jasieńskim, odwiedzał Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku. Swoje prace wystawiał w Polsce – w Warszawie, Lwowie, Krakowie, jak również w Rzymie i w Paryżu. Po I wojnie światowej zamieszkał w Bretanii. Uprawiał malarstwo pejzażowe związane z miejscami pobytu (Włochy, Bretania) – np. *Pejzaż z cyprysami, Kościółek wśród łąk* z 1899 roku, portretowe, wykonywał projekty malowideł ściennych i witraży. Chętnie malował, jak wielu artystów w tym czasie, obrazy symboliczne i o tematyce literacko – baśniowej np. półakt dziewczyny.

Sources

The list of sources and bibliographic materials is included in: I. Barańska, Pstrokoński - Poraj Stanisław: D. Wańka ed., *Biographical Dictionary of South-Eastern Wielkopolska Kalisz Region*, vol. III, KTPN, Kalisz 2007, pp. 338- 339;

NOTE: **Non-working link**, above

<h1 style="margin: 0;">Strokowski</h1>		Numéro matricule du recrutement : 1295									
Nom : _____ Prénoms : Stanislas Myeryn Surnoms : _____		Classe de mobilisation : _____									
ÉTAT CIVIL. Né le 18 Mars 1871, à Kaliss, canton _____, département de Russie, résident à _____, département de _____ fils de _____, profession d'artiste peintre et de _____, domiciliés à _____, canton de _____, département de _____ naturalisé 6 août 1910. Marié le _____		SIGNELEMENT. Cheveux : _____ Yeux : _____ Front : _____ Indication : _____ Hauteur : _____ Largeur : _____ Dos : _____ Base : _____ Hauteur moyenne : _____ Saillie : _____ Largeur moyenne : _____ Visage : _____ Degré d'instruction générale : 5									
DÉCISION DU CONSEIL DE REVISION. Classé dans la 1 ^{re} partie de la liste en 1911. Classé dans la _____ partie de la liste en 19____.		<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">CORPS D'AFFECTATION.</th> <th colspan="2">NUMÉROS</th> </tr> <tr> <th>AN CONTRÔLE spécial.</th> <th>MATRICULE ou AN RÉPÉRIÉRE.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 100px; vertical-align: top;"> Armée active. 1re Rég. Infanterie </td> <td style="vertical-align: top;">1</td> <td style="vertical-align: top;">1</td> </tr> </tbody> </table>		CORPS D'AFFECTATION.	NUMÉROS		AN CONTRÔLE spécial.	MATRICULE ou AN RÉPÉRIÉRE.	Armée active. 1 ^{re} Rég. Infanterie	1	1
CORPS D'AFFECTATION.	NUMÉROS										
	AN CONTRÔLE spécial.	MATRICULE ou AN RÉPÉRIÉRE.									
Armée active. 1 ^{re} Rég. Infanterie	1	1									
DÉTAIL DES SERVICES ET MUTATIONS DIVERSES. Inscrit sous le n° 107 de la liste 8 Arrondissement. Porté sous réserve aux obligations d'active, étant âgé de 27 ans le 27 mars 1911 de la loi du 21 mars 1905. Réformé n° 2 sur la C ^{te} d'argentation du 16.11.1914 par Comité cantonal. Général Mauguier Ref. 102 par le Consulat général de France à Genève le 18 juin 1915. Appelé à l'active par décret mobilisation générale du 1 ^{er} Août 1914 le 12 août 1914. A rejoint son corps.		Armée territoriale et sa réserve. Disponibilité et réserve de l'armée active.									

LOCALITÉS SUCCESSIVES HABITÉES PAR SUITE DE CHANGEMENTS DE DROITE DE RÉSIDENCE.	
Dates.	Communes.
19. 4. 15 au 15. 11. 15	Morges (Ct. de Vaud) Hôpital au 15. 11. 15

CAMPAGNES.	BLESSURES, ACTIONS D'ÉCLAT, DÉCORATIONS, ETC.
Op. d'Allemagne du 12. 12. 14 au 15. 11. 15	

ÉPOQUE À LAQUELLE L'HOMME DOIT PASSER DANS :	DATE de LA LIÉGATION du service militaire.		
		1 ^{re} dans l'Armée territoriale.	2 ^e dans l'Armée territoriale.
1 ^{re} dans l'Armée territoriale.			
2 ^e dans l'Armée territoriale.			
3 ^e dans l'Armée territoriale.			

Ne remplir ce tableau que pour les hommes dont les services font l'objet d'un décompte spécial (engagés, exadonnés, etc.).

Monique Pstrokonsky, granddaughter of **Joséphine Junosza**: "I am delighted to receive your message, it gives me great pleasure to communicate with you..."

"My grandmother is indeed Josephine Junosza (her artist name); her maiden name is **LOSAKIEWICZ**—[**Łosakiewicz**]. She was born in **Warsaw**. I don't know her exact date of birth, I think it would rather be in **1865** because shortly before she died in 1966 she had confided to me that she was over 100 years old! that when she came to France in her youth she had given a younger date to make her identity card! which would correspond around 1865. To do this you would have to write to the Warsaw City Hall to get her birth certificate if it is still possible. I don't speak Polish. [NOTE: She was born in 1872]

My grandfather is indeed Stanisław Pstrokoński, the famous painter, and my father is indeed his son Stanislas Pstrokonski (the little 4-year-old boy on the ship's manifest). My grandmother was not married but her father gave his name and my name is Monique Pstrokonsky (the "y" was written by mistake by the clerk at the wedding of my father and mother and it stayed that way) and Gauché is my married name.

That is why you have found editions of music with my name: Monique Pstroksky-Gauché. My father died on June 12, 1949 in Chabreloche (in Auvergne) where he is buried, I was then 4 and a half years old, I did not know him very long. My grandmother Josephine Junosza died in 1966, I was 22 years old. She lived in Paris (rue de la Tombissoire) and then rue Daguerre where she had an artist's studio and she was a copyist at the Louvre museum where she went every day until a very old age because I knew her painting until she was 92 years old!

Junosza is the artist name (for her painting) of my grandmother only, my grandfather was Stanislaw Quirin [sic] Pstrokski. Maybe they gave the name Junosza for the crossing of the ship at that time.

I can't tell you about the portraits [of Dr. and Mrs. Pawlicki], I don't know where they can be found, probably in private homes, but there was also the 1906 earthquake in San Francisco where my grandmother had set up her own painting gallery that was about to open and it was destroyed just before it opened, it was terrible for her. All her works were destroyed! She was saved with my father as a child and that's how she was repatriated by the state to France. Then her life in France was at the Louvre Museum in Paris as a copyist. I went a few times to see her painting."

Monique Pstroksky-Gauché

Stanisław PORAJ-PSTROKOŃSKI and his French-born wife, Zofia Abakanowicz (daughter of Bruno) whom he married about 1900-1908 in Paris

<https://barbarafamily.eu/wbaker/pages/fotografiefotos/rodzina-pstrokonskichfamilie-pstrokonski.php>

Bruno Abakanowicz was naturalized, in France, in 1896.

74° Le sieur *Abakanowicz (Bruno-Antoine)*, ingénieur, né le 4 décembre 1852 à Vilkomir (Russie), demeurant à Saint-Maur-les-Fossés (Seine):

Stanisław PORAJ-PSTROKOŃSKI

"Pejzaż z okolic Rzymu"

"Landscape around Rome"

1894, rys. piórkiem, papier, wym.: 12,5 x 23,5 cm; sygn. p.d.: Stanisław Pstrokoński / Roma /(18)94

Malarz, kształcił się w warszawskiej Szkole Rysunkowej u W. Gersona. W latach 1892-97 przebywał w Rzymie, od 1898 mieszkał w Paryżu.

Stanisław PORAJ-PSTROKOŃSKI (1871-1954)

Painter, he was educated at the Drawing School in Warsaw under W. Gerson. In the years 1892-97 he stayed in Rome, from 1898 he lived in Paris.

Zofia Pstrokońska (Abakanowicz h. Abdank)

Birthdate: 1882 **15 June 1883**

Death: February 12, 1942 (59-60)

Immediate Family:
Daughter of [Bruno Abakanowicz h. Abdank](#) and [Marcela Abakanowicz h. Abdank](#)
Wife of [Stanisław Kwiryn Pstrokoński h. Poraj](#)
Mother of [Danuta Hermaszewska](#)
Half sister of **Karol Pollak**

[Stanisław Kwiryn Pstrokoński h...](#)

husband

○

[Danuta Hermaszewska](#)

daughter

○

[Bruno Abakanowicz h. Abdank](#)

father

○

[Marcela Abakanowicz h. Abdank](#)

mother

○

[Karol Franciszek Pollak](#)

stepfather

○

[Karol Pollak](#)

half brother

Stanisław Pstrokoński-Poraj (1871-1954) - painter associated with Kalisz. He was a student of Wojciech Gerson, then he studied in Kraków and Paris.

After the First World War, he moved to the **French region of Brittany**. He married Zofia, the daughter of a mathematician and scientist, of Polish Tatar nobleman origin, Bruno Abakanowicz, who built a castle in Brittany on the islet of Costaérès. The **Château de Costaérès** still exists today and is privately **owned by German actor Dieter Hallervorden**.

Henryk Sienkiewicz used to visit this castle and it was there that [parts of] the novel *Quo Vadis* were written [also parts of *The Teutonic Knights* aka *Knights of the Cross*]. Costaérès is also the name of the nearby beach.

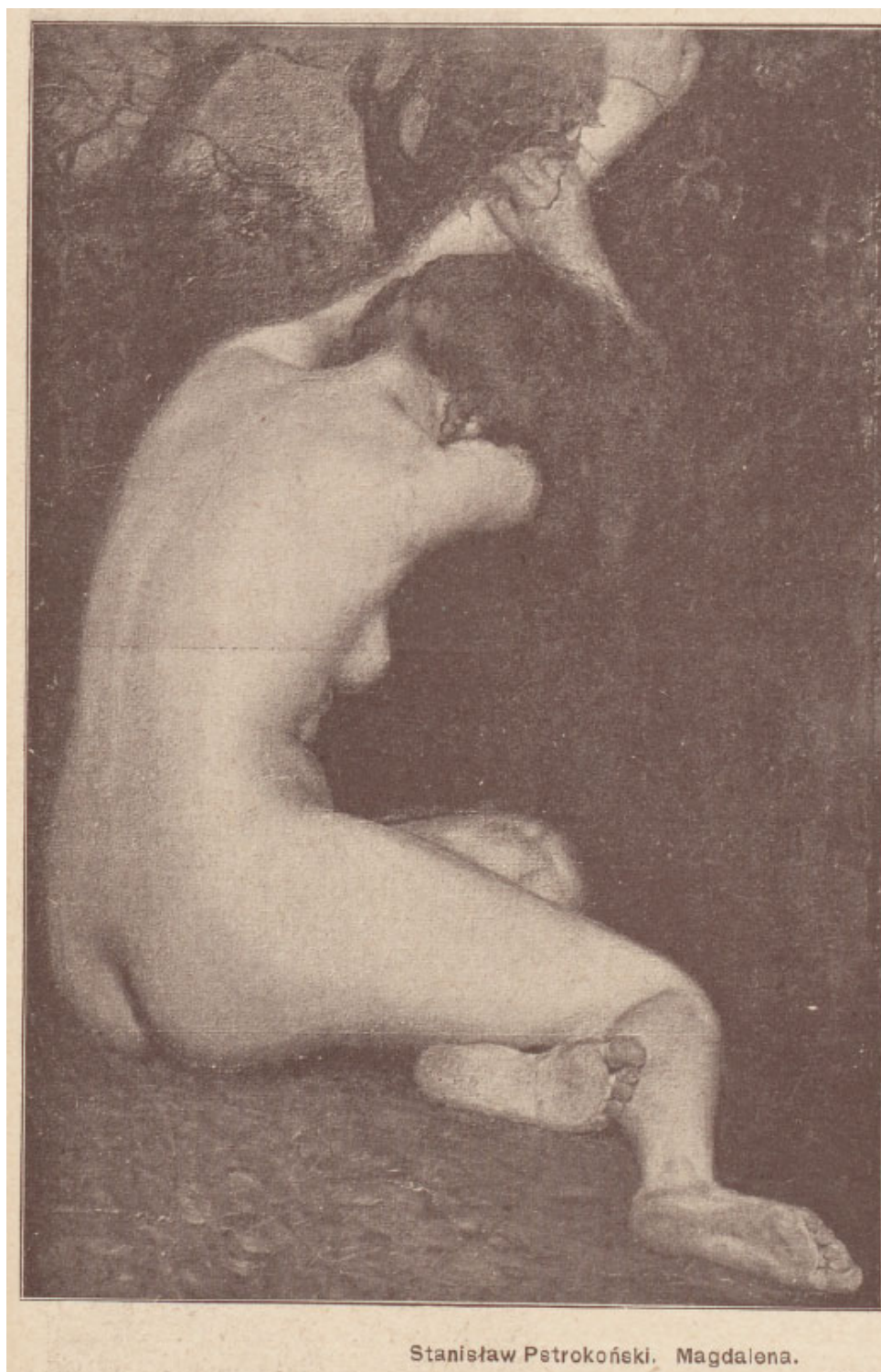
 Stanisław Pstrokoński-Poraj, „U studni”, 1899, olej/plótno; depozyt stanowi własność Kazimierza i Franciszka Starowiejskich

Photo: Piotr Górczałek / Agencja Gazeta

The new work in the Polish Painting Gallery of the Rzeszów museum belonged to the famous painter Franciszek Starowieyski and his brother Kazimierz. Until World War II, it was located in the manor of the Starowieyski family in Bratkówka near Krosno. After his brother's death, Kazimierz Starowieyski decided to deposit the painting in a gallery. He chose the District Museum in Rzeszów. Now this monumental canvas (238 x 175 cm) "closes" the gallery space of the third corridor. Visible from a distance, it makes an impressive impression.

- Oil on canvas by Stanisław Pstrokoński-Poraj was painted in Paris in 1899 and is a great example of European symbolic painting of the end of the 19th century, thanks to its rich symbolic and iconographic layer. This work shows, among other things, the inspiration of the works of the pre-Raphaelite Edward Burne-Jones (1833 - 1898), says Maria Stopyra, curator of the Gallery of Polish Painting, about the precious deposit. - The painting has outstanding decorative value through its subtle and wide colors, as well as the Art Nouveau style of the work. Art Nouveau branches and leaves constitute the "frame" and close the entire composition - he adds. The painting will be on display at the museum for one year, then the deposit agreement may be extended.

1954 (65) Zmarł Stanisław Pstrokoński-Poraj, artysta malarz. W latach 1896-97 pracował nad odnowieniem ołtarzy w kościele oo. Franciszkanów. Urodził się w 1871.

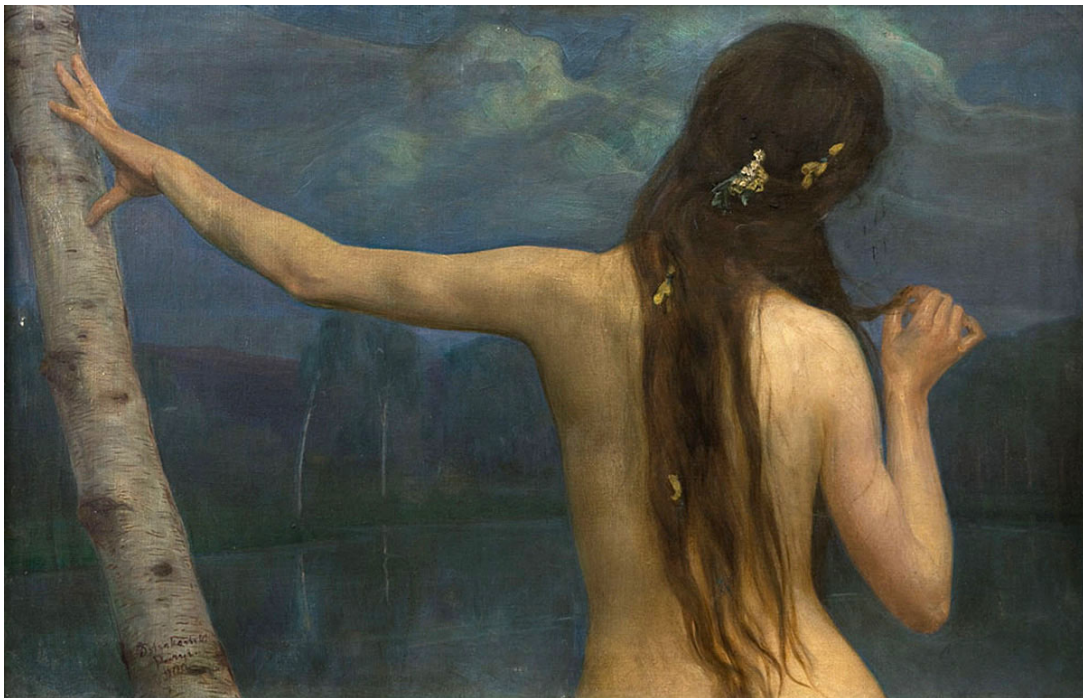
1954 (65) Stanisław Pstrokoński-Poraj, artist painter, died. In the years 1896-97 he worked on the renovation of altars in the Franciscan church. He was born in 1871.

Stanisław Pstrokoński-Poraj (1871 - 1954) Polish

"Wiosna" 1900

Pstrokoński titled his painting *Wiosna* which translates simply as 'Spring', suggesting that the woman leaning on the birch tree might be the season's personification. Interestingly, she looks like she has parts of birch leaves (or bractlets) in her hair. These, however, only fall at the end of the summer. Why then does she symbolise spring? The explanation seems to be of a linguistic nature.

According to the 16th-century *Iconologia*, a classic book on symbols in art by Cesare Ripa, wings are attributes of female personifications of spring. In turn, bractlets are called *skrzydełka* in Polish which translates as 'little wings'. So in this depiction, the fallen bractlets are actually supposed to represent spring.

Kraków National Museum: *Wiosna*

Although there is a lot of blue in this painting, it does not seem cold. The woman, standing in the nude, looks perfectly comfortable – the evening must be warm. The refined composition of this painting from 1900, highlighting the beauty of the figure's back, is one of its greatest assets.

Stanisław Pstrokoński titled his painting **Wiosna** which translates simply as 'Spring', suggesting that the woman leaning on the birch tree might be the season's personification. Interestingly, she looks like she has parts of birch leaves (or bractlets) in her hair. These, however, only fall at the end of the summer. Why then does she symbolise spring? The explanation seems to be of a linguistic nature. According to the 16th-century **Iconologia**, a classic book on symbols in art by Cesare Ripa, wings are attributes of female personifications of spring. In turn, bractlets are called *skrzydełka* in Polish which translates as 'little wings'. So in this depiction, the fallen bractlets are actually supposed to represent

spring.<https://culture.pl/en/article/in-bloom-7-polish-paintings-about-spring>

Stanisław Pstrokoński died in Ormeaux near Paris in 1954

Stanislas PSTROKONSKI

Death

The 27th of August 1954

Ormeaux

(location_on [Lumigny-Nesles-Ormeaux, Seine-Et-Marne](#))

Details

Stanislas PSTROKONSKI

Birth

Around 1871

Age : 83

Spouse

- [ABAKANOWIEZ](#)

[Polish Painting from Around 1890 to 1945 - Page 365](#)

Muzeum Narodowe w Krakowie, Zofia Gołubiew, Stefania Krzysztofowicz-Kozakowska · 1998 · Snippet view

FOUND INSIDE – PAGE 365

Stanisław **PSTROKONSKI**-PORAJ SK Born in Kalisz in 1871 – Died at **Ormeaux** near Paris in 1954 Since 1889 he studied in the Warsaw School of Drawing, then—in the years 1892-1897 — he stayed in Rome. In 1898 he moved to Paris.

PAGE 122

P. był malarzem eklektykiem, nazywanym „typowym paseistą” (W. Husarski). W recenzjach podkreślano jego kulturę malarską i walory stylizowanych pejzaży, ale krytykowano „sztuczną naiwność koncepcji figuralnych” (H. Piątkowski), których prostota ujęta bywała „w formy odstrasza- szająco brzydkie” (Z. Skorobohata-Stankiewicz).

1933 (Wallis-Walfisz M.). – Bénézit, t. 6 (jako Stanislas de Poray-Pstrokowski), t. 7 (jako Stanislav Pstrokonksi). – Grajewski, 1972 (dane niekompletne). – *Pol. bibliografia sztuki 1801-1944*, t. 2, cz. 2, Wr. 1976. – Busse J., *Internationales Handbuch aller Maler und Bildhauer des 19. Jahrhunderts*, Wiesbaden 1977 (jako Stanislas de Poray-Pstrokowski oraz Stanisław Pstrokonksi).

SŁOWNIK
ARTYSTÓW POLSKICH
I OMIYCH W POLSCE I OMIYCH
(zestawienie 1961-1962)

WYDAWCA
KRAJOWY

WYDAWCA
1961 - 1962

WYDAWCA
WYDAWCA

WYDAWCA
WYDAWCA

Studia z historii sztuki - Volumes 9-12 - Page 207

1963

81, 152, 153	Rembowski Jan 134, 136, 137, 140, 189, 190
Przedziecki Konstanty 45, 49, 154, 155, 185	Rembrandt van Rijn 14, 86, 87, 88, 127, 132
Przedziecki Rajnold 162, 163	Reni Guido 90
Przybylski Czesław 163	Renoir Auguste 66
Przybylski-Nowina Wacław 142, 164, 165	Renouard Paul 135
Pstrokoński-Poray Stanisław 90, 136, 139, 164	Repphan August 45
Ruffin Marian 162, 163	Rembrandt van Rijn 14, 86, 87, 88, 127, 132

Dzieje sztuki polskiej - Volume 4 - Page 12

Michał Walicki · 1968 · Snippet view

FOUND INSIDE – PAGE 12

1 : 67, 293 ; 2 : 443, 456, 457, 4591 : 81 Mieroszewski Krzysztof ,
†1679 wiślicki 1 : 212 Perret Jacques , teoretyk architekt . Pstrokoński
Stanisław , f1657 , bp inż . 1 : 46, 48, 91, 93, 173, 234 ; Olszowski
Andrzej , ur . 1621 + 1677 , tury (ok .

ry. Setki drobnych oznak, mnożących się w każdym kierunku, wskazywać się zdają, że coś nie-uświadomionego drży w powietrzu. Zaznaczmy na teraz, że jeśli obcy z upartą zgodnością radzi się odnajdywać w nas ślady Wschodu, to my, conajmniej, nie mamy powodu tego się wstydzić. Cokolwiek bądź zaś znaleźlibyśmy w skarbcu naszej kultury, co, jak się przekonujemy, nie zostało przez nas wytworzone, lecz odziedziczone, nie znaczy to, by nie miało głębokiej wartości. Skądkolwiek wzięte, przeszło przez interpretację plemienną i indywidualną w kształt nowy, zdolny do dalszego rozwoju—i jako takie, jest już naszą niezaprzeczoną własnością. To zaś, o co świadomie zwrócimy się ku Wschodowi, będzie wielkiem dopełnieniem. Duch narodu nie przyjmie nic nadto, co nie będzie zgodne z jego istotą. Chaos, nadmiar, niesymetria, przepastne bogactwo Wschodu, które nas rażą, znajdują umiar, wybór, wybredny, ostateczny kształt artystyczny, a tak potężnie sugerująca, lecz zagadkowa kultura Wschodu, zostanie przetłumaczona na język europejski. Zarazem będzie to otwarciem drogi do stworzenia wielkiej syntezy.

Rok dwunasty! Sto lat upływa od złożenia największej hekatombie na ołtarzu Cesarza Zachodu. Czy nie czas wyrzec: Dosyć.

Spróbujmy przemienić w chwale nasze bolesne upokorzenia, jak rany wyznawców przemieniały się w wonne róże. Z pogardliwego przydomka pół-Azji spróbujmy stworzyć tytuł do podziwu świata. Europie, której Wschodem jesteśmy—ukazmy: blask Wschodu.

Ewa Łuski.

Z pałacu Sztuki w Warszawie.

Stanisław Pstrokoński.

Ciekawy i bardzo wyjątkowy temperament artystyczny, tak, że nie umiałbym go porównać z żadnym z naszych malarzy. Dochodzi do rezultatów doskonałych, akademicko-poprawnych, a potem rzuca się sztucznie do prymitywów. Jego „Akt kobitcy”, który w Salonie paryskim dostąpił wzmianki zaszczytnej, jak istotnie czemś wyjątkowym, jako wynik długich, bardzo kulturalnych i wykwintrych dążeń; to też wyjątkowym jest odznaczenie, jakie spotkało ten obraz, będący właściwie tylko studium akademickim. Drugą nagrodę (można by myśleć że z tego samego modelu) pamiętają może czytelnicy „Świata” z reprodukcji w 1907, z ówczesnej Wystawy Dorocznej w War-

St. Pstrokoński. U źródła.

szawie; jest to rzecz równie skończona i piękna. Podobną cechą nosi wyborny portret damy, a pokrewny charakter ma również główka blondynki, zatytułowana: „Ofella”—ikilka innych. W tem wszystkim znaczącym przedewszystkiem bardzo wybitny talent. Artysta, choć młody, dalekim też jest od wierzeń tyłu

St. Pstrokoński.

nie w swój geniusz, w natężenie, w szerokość rzutu, w żywiołowość rozpędu, zapominają tylko o drobnostce: nauce rysunku i malowania. Tymczasem jeśli: *nec Caesar ultra grammaticos*, to niema, nie było i nie będzie artysty, któryby stał ponad doskonałością techniczną swego zawodu. Stanisław Pstrokoński jest na przeciwnym biegunie ze zdaniem tyłu swych towarzyszy, tak destruktywnym dla sztuki. Dążył do techniki jak najświetniejszej. Sięgawszy wyzyna, zwrócił się ku innym kierunkom. Albo sam wpatrywał się w prerafaelistów, umiłowawszy Giotta przede wszystkim, albo, przejmując się quattrocentystami, jacy stawali się kolejno ideałami różnych mistrzów francuskich, zwłaszcza Puvisa de Chavanne'a, malować zaczął „Fantazję wiosenną”, czy też umyślnie bardzo naiwny „Promień słońca”, czy „Bajkę o pasterce”—nie mówiąc o wielu innych fantazjach.

Artysta tej miary, tej kultury i formy zewnętrznej, wolno mówić, ile chce, kaprysów. Fantazje te mają przytem charakter przejściowy, bo zdawczy się mogło, że podstawą i tre-

Drzewo wiadomości złego i dobrego.

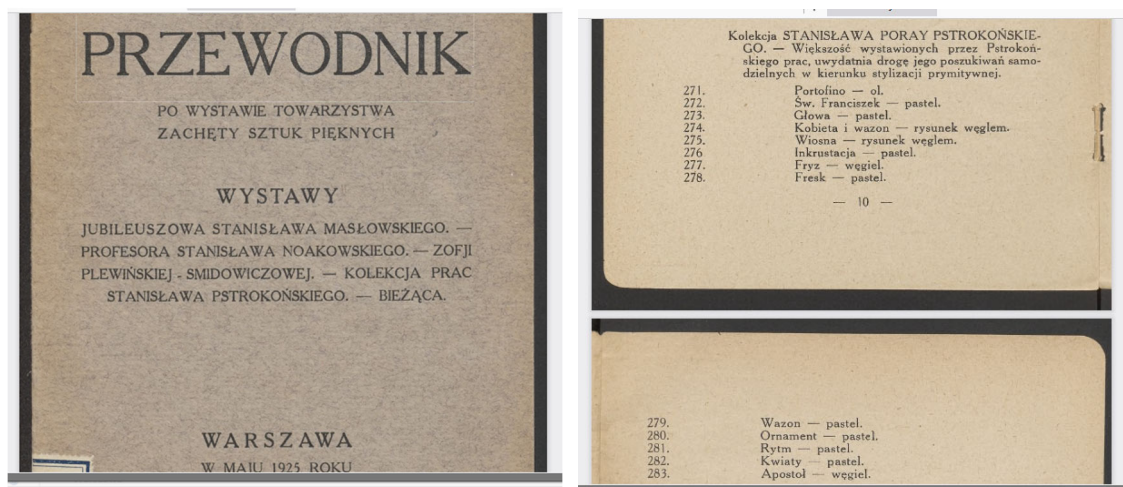
ścią natury artystycznej Pstrokońskiego jest: Prawda—choćby w jak najwykwintniejsze odziane kształty. I prawdopodobnie, bez względu na formę wypowiedzenia się, do niej powróci.

Obok zbiorowej wystawy Stanisława Pstrokońskiego, mamy jeszcze w salonie sztuki zbiorową wystawę Maryana Trzebińskiego, na którą składa się kilkadziesiąt studyów widoków z naszych miast starych, zabytków architektury, zamków średniowiecznych i t. d. Artysta bierze motywy przeważnie z Polski, jednakże jego cykl włoski jest równie cenny, pracowity i niezwyklej wartości artystycznej. Br.

St. Pstrokoński. Studium.

1925

<http://mbc.cyfrowemazowsze.pl/Content/60618/00064329%20-%20Przewodnik%20po%20wystawie%20Towarzystwa%20Zach%C4%99ty%20Sztuk%20Pi%C4%99knych%20No%20II%20%20wystawy%20jubileuszowa%20S%20Mas%C5%82owskiego%201925%20-%201717.pdf>

(REPORT) OF PALAIS D'ART (Diana Włodek, translator)

Stanisław Pstrokoński

Reveals an interesting and very exceptional artistic temperament. Incomparable with any of our artists. It achieves academic and correct results.... In Paris he exhibited an exceptional portrait of a naked woman. The other he exhibited in Warsaw - that's a beautiful thing, as well as a portrait under the title "Ofelie". This is eminent talent. Despite his youth, talent, inspiration, he does not forget the technique of drawing and painting. The inspiration for Pstrokoński - it was Giotto and Pre-Raphaelitism. Pstrokoński is a first-class artist.

Br. [Breza A.], *Z Pałacu Sztuki w Warszawie. Stanisław Pstrokoński* [From the Palace of Art in Warsaw. Stanisław Pstrokoński], "Świat" 1912, No. 15, p. 4.

Research below by Roman Włodek, Ph.D. (Kraków, Poland):

Several of Pstrokoński's paintings are in the National Museum in Kraków. There are several letters from Pstrokoński in the Jagiellonian Library.

POLSKA AKADEMIA NAUK — INSTYTUT SZTUKI

SŁOWNIK
ARTYSTÓW POLSKICH
I OBCYCH W POLSCE DZIAŁAJĄCYCH
(zmarłych przed 1966 r.)

M A L A R Z E
R Z E Ź B I A R Z E
G R A F I C Y

TOM VIII
P ó — R i

Pod redakcją
URSZULI MAKOWSKIEJ
i
KATARZYNY MIKOŃCIEJ-RACHUBOWEJ

Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk
Warszawa 2007

z Andrychiewiczem na plenery do Bretanii oraz z matką do majątku ojca w Małkowie k. Sieradza; w 1914 podróżowała po Włoszech i Algierii. Potem prawdopodobnie mieszkała znów w Paryżu; w 1920 była w Nicei. W 1921 osiadła w odziedziczonym Małkowie (w 1929 sprzedanym Adamowi Krzyżanowskiemu z Prusinowic z zachowaniem prawa do dożywotniego użytkowania), gdzie wraz z matką prowadziła salon artyst.-lit. oraz gromadziła kolekcję sztuki pol. i francuskiej. Rezydował tam Andrychiewicz. Po zajęciu Małkowa przez Niemców na pocz. 1940 P. zamieszkała w Warcie.

Uprawiała malarstwo temperowe i ol. Pozostawała pod wpływem twórczości Andrychiewicza oraz ornamentyki secesyjnej i francuskiego postimpresjonizmu. Posługiwała się krętą linią i płaską plamą barwną. Sygnowała: „M. Pstrokońska”, „Marrya Pstrokońska”, „MP” (monogram wiązany) oraz „P”.

Muz. Miasta i Rzeki Warty Warty – *Park w Małkowie*, ol., sygn., *Widok miasta Warty*, ol., sygn., *Pejzaż bretoński*, tempera tektura, sygn. i dat. 1912, dwa *Portrety o. Seweryna Wawro*, tempera tektura oraz węgiel, tempera tektura, sygn. i dat. 1936, *Portret o. Piotra Wilka-Witołstowskiego*, rys. ol., sygn. i dat. 1940; Muz. Okręgowy Sieradz – olejne: *Studium portretowe mężczyzny*, *Fragment parku w Małkowie*, *Pracownia malarska w pałacu w Małkowie*, *Salon w pałacu w Małkowie*, *Martwa natura z płonącą lampą*, wszystkie pocz. XX w., *Taras w Małkowie z rzeźbą Nike*, ok. 1900, *Most na kanale w Wenecji*, *Wnętrze kościoła Bernardynów w Warcie*, po 1920, pastele: *Portret dziewczyny w czerwonej bluzce*, *Portret kobiety*, *Studium portretowe kobiety*, *Studium portretowe Zofii Rezler*, wszystkie pocz. XX w., *Portret mężczyzny w mundurze*, po 1920, tempery na tekturze: *Portret kobiety w stroju łowickim*, sygn. i dat. 1913, *Sala w pałacu w Małkowie*, *Fragment parku w Małkowie*, obie po 1920, akwarele: *Pejzaż z wiatrakami*, *Pejzaż z architekturą*, *Zagłówni w Quiberon*, *Pejzaż z domkiem*, gwasze na tekturze: *Portret Zofii Rezler*, *Studium pejzażowe*, oba po 1900, *Zabudowania klasztorne*, sygn. i dat. 1912, rys. węglem: *Studium aktu kobiecego*, *Studium portretowe kobiety*, sygn., *Portret mężczyzny*, sygn., *Studium portretowe chłopca*, sygn., *Szkic portretowy chłopca*, sygn.,

Szkic głowy robotnika, tektura, *Studium konia w ruchu*, sygn., *Szkic łba końskiego*, węgiel i biała kredka, sygn., wszystkie przed 1900. W 1971 część prac P. znajdujących się w Muz. Okręgowym w Sieradzu wykreślono z inwentarza i komisyjnie zniszczono.

Bulletin Polonais, 1907, s. 100 (Pożerski E.; jako Pstrokowska); 1914, s. 174 (Parmentier A.). – Świat, 1911 nr 21, s. 7 (Gąsiorowski W.). – Roczn. Tow. Pol. Lit.-Artyst. w Paryżu, 1911/12, s. 143. – Złoty Róg, 1912 nr 17, s. 15 (Kozłowski S.J.). – Polonia (Paryż), 1914 nr 3, s. 5, nr 5, s. 3 (Schurr A.). – Stanisław Masłowski. *Materiały do życiorysu i twórczości*, oprac. Masłowski M., W. 1957. – Pol. życie art., 1. – Słownik art. pol., t. 1, Wr. 1971 (s.v. Andrychiewicz Zygmunt). – Grajewski, 1972. – Jordan W., *Salon artyst. Pstrokońskich z Małkowa k. Sieradza*, [w:] *Dwór pol. w XIX w. Zjawisko hist. i kulturowe*, W. 1995, s. 173-196. – Bobrowska-Jakubowska E., *Artyści pol. we Francji w l. 1890-1918. Wspólnoty i indywidualności*, W. 2004. – Bartnicka-Górska H., Szczepińska-Tramer J., *W poszukiwaniu światła, kształtu i barw. Artyści pol. wystawiający na Salonach paryskich w l. 1884-1960*, W. 2005.

Arch. Państw. Płock, Akta Urzędnika Stanu Cywilnego par. rzymskokatolickiej w Sokołowie, 1880. – Bibl. Ossolińskich, rkps 13165: Jagmin S., *Pamiętnik z l. 1875-1957*, odpis, mpis, k. 88, 90-91, 98-99, 361. – IS PAN, materiały Słownika art. pol., list Wisławy Jordan, Sieradz, 11 V 1991; wykaz prac P. w Muz. Okręgowym w Sieradzu, oprac. Krawczyk B., 27 XI 2000.

M. Biernacka
W. Jordan

Pstrokoński (Poraj Pstrokoński, Poraj) **Stanisław**, malarz, ur. 1871 k. Kalisza lub Kalisz (wg Bulletin Polonais), zm. 1948 (wg E. Szermentowskiego) lub 1954 Ormeaux pod Paryżem (wg S. Kozakowskiej); wg herbarza Uruskiego syn Kazimierza, w 1918 konsula Rzeczypospolitej Polskiej w Noworosyjsku, zmarłego w 1925 w Poznaniu (tenże Kazimierz, inżynier, syn Maksymiliana, właściciela dóbr Ceków k. Kalisza, i Karoliny z Bogusławskich, zm. 29 IX 1925 Poznań w wieku 58 l., nie mógł zatem mieć syna w 1871; w księdze urodzeń par. Kosmów, do której należała w XIX w. wieś Ceków, aktu urodzenia P. w 1871 nie odnaleziono). Od 1889 P. uczył się w warsz. Klasie Rysunkowej u Wojciecha Gersona. W l. 1892-96 mieszkał w Rzymie. Pod

koniec 1896 lub w styczniu 1897 przez Kraków i Warszawę pojechał do Kalisza, skąd chciał „jak najprędzej uciec do świata” (list P., 1897). W Kaliszu malował według przywiezionych ze sobą studiów włoskich oraz urządził „cieszące się powodzeniem żywe obrazy” (tamże). W 1898 zamieszkał w Paryżu. W Parc St. Maur pod Paryżem, w rezydencji zaprzyjaźnionego z Aleksandrem Gierymskim i Henrykiem Sienkiewiczem inżyniera Brunona Abakanowicza, uczył rysunku jego córkę Zofię (1883-1943; zm. w obozie Auschwitz), przyjaciółkę Jadwigi Sienkiewiczówny, swoją przyszłą żonę (data ślubu nieznana; nie wcześniej niż 1904; Pstrokońscy wzmiankowani jako małżeństwo w 1908). Ok. 1900 przebywał w Krakowie oraz w Zakopanem. Był zaprzyjaźniony z krak. krytykiem i kolekcjonerem, Feliksem Jasieńskim. W Paryżu należał do istniejącego od 1897 Koła Pol. Artyst.-Lit. (od 1902 pod nazwą Tow. Pol. Artyst.-Lit.; zlikwidowane 1910). Był członkiem-założycielem drugiego paryskiego Tow. Pol. Lit.-Artyst. utworzonego 1 I 1910 (w l. 1910-12 pełnił funkcję jednego z czterech radnych w zarządzie). Należał ponadto do zarządu pol. Koła Pomocy, które działało w Paryżu od 1910. W 1908 podróżował do Rzymu i być może na Sycylię. Bywał w Oblęgorku u Sienkiewicza (wzmiankowany pobyt w 1910). Wg wzmianki w *Polonii* (1915) po wybuchu I wojny światowej przez krótki czas służył w wojsku, a następnie w 1915 wyjechał do Lozanny. Wg wzmianki w liście Sienkiewicza już 1 I t.r. przebywał w Morges w Szwajcarii wraz zoną i córką Danutą (D. Pstrokońska-Hermaszewska po II wojnie światowej mieszkała we Francji). Uczestniczył w pracach powołanego w styczniu 1915 pod prezesurą Sienkiewicza Komitetu Gł. Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce (Comité General de Secours pour les Victimes de la Guerre en Pologne) z siedzibą w Vevey w Szwajcarii. Przebywał w Vevey jeszcze co najmniej w 1916. W l. międzywojennych mieszkał w Bretanii, w zamku na wyspie Ploumanac'h (departament Côtes-du-Nord), należącej d. do Abakanowicza (Pstrokońscy utracili tę posiadłość podczas II wojny światowej). Od 1925 był członkiem rzeczywistym TZSP (w t.r. również zastępcą członka Komitetu TZSP). W Spraw. TZSP z 1929 wymieniony w 1929 jako art. z Genewy, stał wymieniony w 1929 jako art. z Genewy, w 1931 – z Warszawy.

W malarstwie P. początkowo dominował pejzaż: *Motyw z Włoch* (ol., sygn. i dat. 1895, MNK), zaginiony „krajobraz ruin starorzemych w wiecznym oświeceniu zachodu słońca z bardzo ładnie pomyślaną grą światła na obłokach” (Kraj, 1896), *Noc księżycowa w Kampanii rzymskiej* (ol., w l. 1909-14 depozyt w MNK), *Widok nadmorski* [o wschodzie słońca] (ol., sygn. i dat. 1896; w 1998 na aukcji w Warszawie), „wielkie obłoki nad ruinami miasta”, 1897 (obraz wzmiankowany w liście P.), *Dwa brzegi* (wyst. 1900), *Port rybacki* (wyst. 1907), *Zima w górach, Wieczór w Polsce, Pejzaż dekoracyjny* (wszystkie wyst. 1912), *Portofino* (ol., sygn., wyst. 1925, prawdopodobnie wcześniejszy; repr. Świat, 1925 nr 28, s. 9). Malował też obrazy z motywami z Bretanii (*Studium z Bretanii, Pejzaż bretoński, Bretania*, pastele *Para bretońska i Bretończyk*, wszystkie wyst. 1912, *Modlitwa Bretonki*, wyst. 1923) oraz kompozycje alegoryczne, w tym *Noc* (repr. Życie i Sztuka, 1905 nr 41, karta albumowa) i tryptyk *Pro Patria* wykonany do ratusza w Kaliszu (skrzydła zaginione; część środkowa, z nadanym wtórnie tytułem *Mater Dolorosa polska*, ol., sygn., dat. 1916 na odwrocie, Muz. Okręgowe Ziemi Kaliskiej Kalisz; całość repr. Świat, 1923 nr 9, s. 9). Niektóre z wczesnych prac P. miały być może związek z symbolizmem (*Cisza*, ol., wyst. 1894, *Smutek*, rys. węglem, wyst. 1902). Sporą grupę stanowiły obrazy o tematyce literackiej i baśniowej: *Rada w Zaścianku Dobrzyńskim* – dynamiczna, wielofigurowa scena z *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza (repr. Tyg. il., 1899 półr. II, s. 726), *Dzieweczka średniowieczna* (inaczej *Ofelia*, sygn., wyst. 1904, repr. Tyg. il., 1904 półr. II, s. 878-879), *Bajka* (ol., sygn. i dat. 1898, MNK), *Miłość biedaka* (inaczej *Idylla wiosenna*, ol., sygn. i dat. 1899, w 2006 na aukcji w Warszawie jako *U studni*; prawdopodobnie identyczna z obrazem *L'amour d'un pauvre diable*, *Legenda* (wyst. 1907), *Bajka* (wyst. 1908, repr. Tyg. il., 1908 półr. I, s. 165), *Idylla wiosenna* (inaczej *Fantazja wiosenna*, wyst. 1912, repr. tamże, 1912 półr. I, s. 309), *Bajka o pasterce* (wyst. 1912). P. zaprojektował też kartę tytułową, sygn., oraz oprac. graficzne książki Stefana Gackiego *Chryzys. Baśń romantyczna*, Kr. 1905. Malował również portrety (*Portret kobiety*, ol., sygn. i dat. 1898, MNK, *Portret Szwedki*, ol.,

sygn. i dat. 1904, MNW, *Portret damy w kapeluszu*, wyst. 1912, repr. Świat, 1912 nr 16, s. 5, portret panny F. z Opery paryskiej, wzmiankowany przez Jasińskiego) oraz akademickie studia kobiecych aktów ujętych od tyłu, na tle pejzażu (Wiosna, inaczej *Nimfa*, ol., sygn. i dat. 1900, MNK, *Magdalena*, ol., wyst. 1904, repr. Świat, 1907 nr 47, s. 6, *Różowa wstążka*, inaczej *Złota wstążka*, *Akt kobiecy*, ol., sygn. i dat. 1905, MNW). Ok. 1910 zwrócił się ku sztuce monumentalnej. Wykonywał proj. witraży (*Nieś duszę moją*, wyst. 1912, repr. Złoty Róg, 1912 nr 19, s. 7) i malowideł ściennych (*Nad strumieniem*, inaczej *U źródła*, tempera, wyst. 1912, repr. Tyg. il., 1912 półr. I, s. 308, *Drzewo wiadomości złego i dobrego*, wyst. 1912, repr. Świat, 1912 nr 15, s. 4, *Śmierć bohatera*, wyst. 1923, repr. tamże, 1923 nr 9, s. 8). Te ostatnie prace miały jasny, przytłumiony kolorystyczny „przewagę tonów zimnych” (Z. Skorobohata-Stankiewicz). P. starał się w nich uzyskać efekt archaizacji i dekoracyjności; stosował prymitywizującą stylizację rysunku, posługiwał się uproszczonymi, wyraźnie okonturowanymi formami o niewielkim zróżnicowaniu walorowym; postaci monumentalizował, a umowny pejzaż, malowany „bez stopniowania tonów w perspektywie” (A. Breza), budował z gładkich, nieregularnych płaszczyzn. Podobną stylistykę miały jego obrazy: *Rów* (repr. Świat, 1912 nr 16, s. 5), *Dziewczeta* (repr. Złoty Róg, 1912 nr 20, s. 9), *Studium* (kobieta w chuście, repr. Tyg. il., 1914 półr. I, s. 229), *Ewa* oraz *Przy studni* (oba repr. Świat, 1923 nr 9, s. 8, 9). O zamilowaniu P. do dekoracyjności świadczą tytuły niektórych pasteli wyst. w 1925: *Inkrustacja*, *Fryz*, *Ornament*, *Rytm*. Jego prace miały też niekiedy cechy stylizacji formistycznej: *Niewolnica*, sygn., proj. malowidła ściennego *Trzy figury* (oba wyst. 1924, repr. *Kat. VI Okrężnej wystawy...*), *Wiosna*, rys. węglem, sygn. (repr. Świat, 1925 nr 28, s. 9).

P. był malarzem eklektykiem, nazywanym „typowym paseistą” (W. Husarski). W recenzjach podkreślano jego kulturę malarską i walory stylizowanych pejzaży, ale krytykowano „sztuczną naiwność koncepcji figuralnych” (H. Piątkowski), których prostota ujęta bywała „w formy odstraszające brzydkie” (Z. Skorobohata-Stankiewicz).

Wystawiał w Rzymie w 1896 (na wystawie art. niemieckich), w Paryżu na Salon Société des

Artistes Français w 1899 i 1905 (wzmianka zaszczytna za *Różową wstążkę*), w 1913 na wystawie TAP oraz w 1914 na Salon Société Nationale des Beaux-Arts; we Lwowie w 1894 i 1905, w Krakowie w TPSP w 1900, 1902 i 1904; w Warszawie w Salonie Krywulta w 1904 oraz w TZSP w 1898, 1901-02, 1904-05, 1907, 1912 (kolekcja 43 prac), 1913, 1913/14, 1923 (dwukrotnie: kolekcja prac i Salon), 1924 (wystawa Grupy XII), 1925 (kolekcja prac, w tym pastele i rysunki), 1929 i 1931; w Łodzi w 1924 (wystawa Grupy XII), w Lublinie w 1925 (wystawa Grupy XII). Sygnował: „S. Pstrokoński”, „S.P. Pstrokoński”, „Poray”, „Poraj Pstrokoński”, „S.P.” oraz monogramem wiązanim.

Prace oprócz wymienionych.: Tow. Hist.-Lit., Bibl. Pol. Paryż – 161 prac: rys. ol., kredki, węgiel, gwasz, pastel (portrety, akty, studia postaci, sceny figuralne, sceny religijne, pejzaże, studia kwiatów i zwierząt, proj. witraży lub mozaik, niektóre sygn., *Alegoria słońca*, pastel); Litewskie Muz. Sztuki Wilno – *Kaczki w parku*, inaczej *Krajobraz z kaczkami*, *Kaczki*, ol., sygn. (wyst. 1912). Wł. pryw. w Warszawie – *Wnętrze wileńskiego domu*, ol., sygn. i dat. 1900 (może identyczne z obrazem *W pokoju*, wyst. 1900), *Na pagórku*, ol., sygn., przed 1923.

W 2003 na aukcji w Warszawie – *Na spacerze*, ol., sygn. i dat. 1898; w 2005 na aukcji w Krakowie – *Pejzaż z okolic Rzymu*, pióro, tusz, sygn. i dat. 1894. W 1977 w zb. pryw. w Krakowie – portret Antoniny z Chłapowskich Górskiej (żony Konstantego Marii Górskiego), węgiel, sygn. i dat. 1898 (rysowany w Paryżu; repr. Sienkiewicz H., *Listy*, t. 1, cz. 1, 1977).

Il. encyklopedia Trzaski, Everta i Michalskiego, [W. 1927-38], t. 4. – Wielka il. encyklopedia powsz., wyd. Gutenberga, Kr. [1929-32], t. 14. – Rodzina. Herbarz szlachty pol. ze zb. Seweryna hr. Uruskiego ..., oprac. Włodarski A., t. 15, W. 1931, s. 67. – ThB, t. 27, 1933 (Wallis-Walfisz M.). – Bénézit, t. 6 (jako Stanislas de Poray-Pstrokowski), t. 7 (jako Stanislas Pstrokowski). – Grajewski, 1972 (dane niekompletne). – Pol. bibliografia sztuki 1801-1944, t. 2, cz. 2, Wr. 1976. – Busse J., *Internationales Handbuch aller Maler und Bildhauer des 19. Jahrhunderts*, Wiesbaden 1977 (jako Stanislas de Poray-Pstrokowski oraz Stanislas Pstrokowski).

Krzywoszewski S., *Art. pol. w tegorocznych salonach paryskich*, Kraj, 1899 nr 19, s. 38. – Świeykowski. –

Br. [Breza A.], *Z Pałacu Sztuki w Warszawie, Stanisław Pstrokoński*, Świat, 1912 nr 15, s. 4. – Jota [Jankowski J.], *TZSP. Wystawa prac St. Pstrokońskiego*, Złoty Róg, 1912 nr 19, s. 16. – *Otwarcie nowych wystaw w Zachęcie*, Kur. warsz., 1912 nr 93 (wyd. wieczorne), s. 10. – Piatkowski H., *Obrazy St. Pstrokońskiego w Zachęcie*, Tyg. il., 1912 półr. I, s. 302. – Skorobohata-Stankiewicz Z., *Z bieżących wystaw* [wystawa P. w TZSP], *Bluszcz*, 1912 nr 18, s. 209. – Bunikiewicz W., *Kronika artyst. S. Pstrokoński - S. Czajkowski*, Kur. warsz., 1923 nr 70, s. 13. – W., *Kronika artyst. [o wystawie P. w TZSP]*, Południe, 1923 z. 5, s. 49-50. – Wankie W., *Wystawy „Sztuki rodzimej” [i] S. Pstrokońskiego w Zachęcie*, Świat, 1923 nr 9, s. 8-9. – K. [Krzywoszewski S.], *Stanisław Pstrokoński - sylweta art.*, tamże, s. 9. – *Wystawa prac St. Pstrokońskiego w warsz. Zachęcie*, tamże, 1925 nr 28, s. 9. – Baliński I., *Wspomnienia o Warszawie*, Edynburg 1946. – Krzywoszewski S., *Długie życie*, t. 1, W. 1947, s. 101, 120, 143. – Płazewska, s. 401. – *Pol. życie art.*, 1, 2. – Szermentowski E., „Polska” *wyspa na Atlantyku*, Tyg. pol. (Paryż), 1967/68 nr 52-1, s. 35. – Wiercińska, *TZSP*. – Wiercińska, *TZSP*, Kat. – Skowronek J., *Cmentarz pol. w Montmorency*, W. 1986 (dotyczy Zofii Pstrokońskiej). – *Feliks Jasiński i jego Manghha*, oprac. Miodońska-Brookes E., Kr. 1992. – Grzybkowska T., *Eros w sztuce pol.*, W. 1993, s. 79. – Bobrowska-Jakubowska E., *Tradycje, poprzednicy, kontynuacje. Sto lat pol. stowarzyszeń artyst. we Francji*, Art & Business, 1996 nr 7-8, s. 51. – Gmurczyk-Wrońska M., *Polacy we Francji w l. 1871-1914*, W. 1996. – Sienkiewicz H., *Listy*, t. 1, cz. 1, oprac. Krzyżanowski J., Bokszczanin M., W. 1977; t. 3, cz. 3, oprac. Bokszczanin M., W. 1996. – Kamiński I.J., *Życie artyst. w Lublinie 1901-1926*, Lublin 2000. – Bobrowska-Jakubowska E., *Artyści pol. we Francji w l. 1890-1918. Wspólnoty i indywidualności*, W. 2004.

Kat. il. wystawy sztuki współcz., Lw. 1894. – *Kat. wystawy wystawy jubileuszowej*, TPSP, Kr. 1904. – *Kat. wystawy jubileuszowej krak. TPSP*, Lw. 1905. – *Przew. po MNK*, Kr. 1909; Kr. 1911; Kr. 1912; Kr. 1914. – *Zb. TZSP w Królestwie Pol.*, W. 1912, s. 19. – *Salon 1913*, TZSP, W. [1913], poz. 477. – *Kat. zb. TZSP*, W. 1920; W. 1924; W. 1925; W. 1933, s. 18, 27; W. 1938. – *Salon doroczny*, TZSP, W. 1923. – *Kat. VI Okrężnej wystawy grupy „12”*, TZSP, W. 1924. – *VII Wystawa okrężna grupy „XII”*, Miejska Galeria Sztuki, Łódź 1924. – *VIII Okrężna wystawa grupy „12”*, Lubelski Oddz. TZSP, [Lublin] 1925. – *Przew. TZSP* nr 2, W. 1925 (kolekcja prac P.); nr 47, W. 1929; nr 65, W. 1931 (Wojciech Gerson i jego uczniowie). – Lewak A., Więckowska H., *Kat. rękopisów BNim. Józefa Piłsudskiego*, t. 2, cz. 1: *Zb. Bibl. Rapperswilskiej*, W. 1938, s. 483 (dotyczy spalonego w czasie II wojny światowej rkps nr 2183: *Protokoły posiedzeń*

Komitetu Gł. Pomocy Ofiarom Wojny w Polsce w Vevey od 23 I 1915 do 7 XII 1918). – *Kat. Galerii Współcz. MNK*, [Kr. po 1946]. – *Sztuka Młodej Polski*, BWA w Sopocie, MNK, Sopot-Kr. 1965. – *Fantastyka w krajobrazie Młodej Polski*, oprac. Grzeszczuk H., Muz. Sztuki w Łodzi, grudzień 1983 - styczeń 1984, [b.m.r.]. – *Młoda Polska. Sztuka druku i ilustracji*, BJ, Kr. 1994. – Kozakowska S., Malkiewicz B., *Malarstwo pol. od ok. 1890 do 1945 r.*, Kat. zb., MNK, Kr. 1997. – [...] i *Dom Aukcyjny UNICUM zapraszają na 87. Aukcję malarstwa i rzemiosła artyst.*, [W. 1998], poz. 15. – Stopyra M., *Italia w oczach art. pol.*, Muz. Okręgowe w Rzeszowie, Rzeszów 2001, s. 11. – 77. *Aukcja dzieł sztuki i antyków*, Dom Aukcyjny Rempex, W. 2003. – *Aukcja 55.*, DESA, Kr. 2005. – 107. *Aukcja dzieł sztuki i antyków*, Dom Aukcyjny Rempex, W. 2006.

Bluszcz, 1896 półr. I, s. 71; 1912 półr. I, s. 197 (Skorobohata-Stankiewicz Z.). – *Kraj*, 1896 nr 9, s. 12. – Tyg. il., 1896 półr. I, s. 178; 1899 półr. I, s. 514 (błędnie 414); 1904 półr. II, s. 889 (*Nasze ryciny*); 1905 półr. II, s. 550; 1912 półr. I, s. 311; 1924 półr. II, s. 765 (W. H. [Husarski W.]); 1925 półr. I, s. 431 (tenże). – *Bulletin Polonais*, 1899, s. 146 (Schurr A.), 152; 1905, s. 153 (A. S. [Schurr A.?]); 1914, s. 177 (Parmentier A.). – *Chimera*, 1901 t. 1, z. 2, s. 363. – *Wędrowiec*, 1902 półr. II, s. 756 (Gawiński A.); 1905 półr. I, s. 402 (Gąsiorowski W.; jako Strokoński). – *Życie i Sztuka* (dod. do *Kraju*), 1905 nr 22, s. 8. – *Świat*, 1907 nr 47, s. 8 (Breza A.); 1912 nr 16, s. 5 (tenże); 1914 nr 20, s. 7 (Długoszowski B.). – *Rocz. Tow. Pol. Lit.-Artyst. w Paryżu*, 1911/12, s. 143. – *Rola*, 1912 półr. I, s. 203, 219. – *Spraw. TZSP* za 1912, s. 41 (prace pominięte w: Wiercińska, *TZSP*, Kat.). – *Sztuka* (Lw.), 1912, s. 68 (Basler A.). – *Kur. warsz.*, 1913 nr 21 (wyd. wieczorne), s. 4. – *Polonia* (Paryż), 1914 nr 8, s. 6, nr 10, s. 4, nr 15, s. 5, nr 16, s. 5; 1915 nr 15, s. 8. – *Biały Paw*, 1923 nr 3/4, s. 10. – *Spraw. TZSP* za 1923, s. 4; 1924, s. 12; 1925, s. 2, 27, 51; 1926, s. nlb. 65; 1927, s. nlb. 72; 1928, s. nlb. 71; 1929, s. nlb. 9, 53, 73; 1930, s. nlb. 67; 1931, s. 26, 43; 1932, s. 41; 1933, s. 47; 1934, s. 46; 1935, s. 47; 1936, s. 52; 1937, s. 57; 1938, s. 50. – *Sztuki Piękne*, I, 1924/25, s. 188, 237, 390; VII, 1931, s. 157, 272. – *Art & Business*, 1999 nr 1-2 (Rocz. aukcyjny 1989-98).

BJ, rkps 7727: *Korespondencja Konstantego Marii Górskiego z l. 1877-1909*, k. 245-252 (listy P.: Paryż 1898-99, Zakopane i Kraków, b.d.). – BN, rkps 7154: *Fragment korespondencji Bronisława Gubrynowicza z l. 1886-1929*, k. 41-44 (listy P.: Rzym, b.d.; Kalisz 1897). – IS PAN, materiały Słownika art. pol., zaproszenie drukowane na otwarcie wystawy P. w TZSP, 1923; wypisy Urszuli Makowskiej z teczki „Tow. Art. Pol. w Paryżu” w zb. *Tow. Hist.-Lit., Bibl. Pol. w Paryżu*; list

Dalii Tarandaitė z Litewskiego Muz. Sztuki, Wilno, 13 IV 2000; kserokopia aktu zgonu Kazimierza Pstrokońskiego z Urzędu Stanu Cywilnego w Poznaniu; list Krzysztofa Strykowski z AP Poznań, 12 XII 2003. – Bibl. Ossolińskich, rkps 7485: *Papiery TPSP we Lwowie. Dział I. Korespondencja 1884-1920*, t. 39, k. 367 (list P., Paryż 1906); rkps 15118: *Papiery Wacława Gąsiorowskiego z l. 1869-1939. Dział III. Materiały do działalności Polonii francuskiej*, t. 58: *Tow. Pol. Lit.-Artyst.*, s. 75, 76, 78 oraz tamże druk: *Tow. Pol. Lit.-Artyst. Spraw. Zarządu za r. 1910*, s. nlb. 2, nlb. 5, 11, 14, 16, za 1911, s. nlb. 2, 5, 6, 18, 20, za 1912, s. nlb. 2, 5, 12, 19; rkps 15120: *Papiery Wacława Gąsiorowskiego ... Dział III. ...*, t. 60: *Tow. Pol. Lit.-Artyst. Korespondencja. A-L*, s. 463-464 (list Jana Lipkowskiego do P., 1911); rkps 15121: *Papiery Wacława Gąsiorowskiego ... Dział III. ...*, t. 61: *Tow. Pol. Lit.-Artyst. Korespondencja. M-Z*, s. 119, 123 (listy P., [1910], 1911); rkps 16374: *Korespondencja Mieczysława Tretera*, k. 315-317 (list P., 1915).

M. Biernacka

Pszczółkowski Julian, rzeźbiarz, ur. 1870, zm. 2 VIII 1922 Warszawa, pochowany na cmentarzu Powązkowskim.

Kur. warsz., 1922 nr 209 (wyd. wieczorne), s. 7.

I. B.

Pszonka Maciej, malarz cechowy w Krakowie, w 1592 wzmiankowany w księdze bractwa jako czeladnik.

Gąsiorowski, s. 76.

M. Heydel

Pszorn Franciszek, malarz, rzeźbiarz, właściciel ziemski, ur. 2 X 1850 (wg Materiałów ASP Kraków, 1) lub 1851 (wg Kal. krak. Józefa Czecha) Rakowice pod Krakowem (obecnie Kraków), zm. 29 I 1897 tamże (?), pochowany na cmentarzu Rakowickim w Krakowie. Jego rodzice mieli w okolicy wsi Mogiła folwark z karczmą. Od 1867 do 1879 P. studiował w SSP w Krakowie. Mieszkał wówczas na poddaszu krak. kamienicy razem z kolegami z uczelni – Julianem Fałatem, Stefanem Jarzymowskim, Romualdem Łapczyńskim, Włodzimierzem Łosiem i Tadeuszem Sroczyńskim.

Brał udział w wystawach w Krakowie w TPSP w 1872 i 1873 (*Portret Stachowicza - syna*, 4 portrety

męskie, wszystkie gips) i w 1885, 1886, 1888, 1890-91 (krajobrazy ol. z Krakowskiego i widoki ze Wschodu, w tym: *Kawiarnia turecka*, *Most nad rzecze Jalli w Siemenhanie*, 1895) oraz w Warszawie w TZSP w 1885-87 i 1889 (*Krajobraz, Przed zachodem słońca*, *Krajobraz letni*, *Wieczór*, wszystkie ol.).

Muz. Hist. m. Krakowa – *Widok okolic dawnej ul. [?] Wieczystej*, ol., sygn., 1890, *Pejzaż ze stawem z okolic Krakowa*, ol., sygn., *Autoportret*, ol., szkicownik z rys. ol. typów ludowych, scenami rodzajowymi, studiami portretowymi, widokami architektonicznymi, na okładce napis: „Pszorn / uczeń Matejki”, oraz: „Szkicownik (art. mal.) Franciszka Pszorna / 1892) Wieczysta k. Krakowa”.

Spraw. TZSP za 1885, s. 7. – Tyg. il., 1887 pór. I s. 103. – *Kat. nr 10 nieustającej wystawy TPSP*, Kr. 1890. – *Kat. nr 17, 18, 19, 20 nieustającej wystawy TPSP*, Kr. 1891. – *Kat. nr 1, 2 nieustającej wystawy TPSP*, Kr. 1892. – *Kat. nieustającej wystawy TPSP*, Kr. 1893. – Kal. krak. Józefa Czecha, 1898, s. 129 (nekrolog). – Swieykowski. – Wiercińska, TZSP, *Kat. – Materiały ASP Kraków*, 1. – Grodziska-Ozóg K. *Cmentarz Rakowicki w Krakowie*, Kr. 1983. – Fałat J. *Pamiętniki*, Katowice 1987, s. 50-51.

Bibl. Ossolińskich, rkps 7485: *Papiery TPSP we Lwowie. Dział I. Korespondencja 1884-1920*, t. 39, k. 363, 373, 377, 381, 385, 389. – IS PAN, *materiały Słownika art. pol.*, list z Muz. Hist. m. Krakowa, z 22 VII 1992.

I. Bał
uzup. U. M.

Ptaszkowski Jan, imię zakonne Maksym, reformat, malarz, ur. ok. 1692, zm. 13 II 1761 Chełm Lubelski; syn Aleksandra i Franciszki (?). Do zakonu w małop. prowincji reformatów wstąpił 11 IV 1712 w Sandomierzu i tam odbył roczny nowicjat. Od 1746 należał do nowej kustodii ruskiej. W wykazie zmarłych zakonników klasztoru w Chełmie Lubelskim zapisano, że „przez całe życie zakonne niezmordowanie pracował jako malarz, przysługując się tą pracą różnym klasztorom powstającym w kustodii i prowincji”. W l. 1718-20 i 1722-23 przebywał w Rzeszowie, gdzie razem z bratem Faustynem Gawlikowiczem, malarzem, pracował przy wystroju tamtejszego kościoła. Reformatorów (obecnie garnizonowy). Być może jego autorstwa (lub jego i Gawlikowicza) są kontrowersyjne freski przedstawiające świętych apostołów Piotra

**S Ł O W N I K
BIOGRAFICZNY
WIELKOPOLSKI
POŁUDNIOWO-
-WSCHODNIEJ
ZIEMI KALISKIEJ**

TOM III

Pod redakcją
DANUTY WAŃKI

Od 1 IX 1917 do 31 VII 1921 był nauczycielem Gimnazjum im. Piotra Skargi w Liskowie k. Kalisza. W 1919 był kier. i prelegentem na państwowych kursach dokształcających dla nauczycieli szkół powszechnych. Od 1918 do 1931 uczył geografii w kaliskim Gimnazjum im. A. Asnyka. Jako ochotnik w 1920 wstąpił do WP. W 1923 ponownie był prelegentem na kursach metodycznych.

Po wybuchu II wojny świat. wysiedlony z Kalisza. Od 15 I 1940 do 15 V 1945 pracował jako buchalter i kasjer w majątku Lućmierz (Zaśw. Kom. Foltarcznego z 28 V 1945). Po powrocie do Kalisza zamieszkał przy ul. Pułabkiej 16/14. Mimo poważnej choroby, na prośbę szkolnictwa w powojennym Kaliszu, podjął pracę w Gimnazjum Asnyka (Zaśw. dyr. Państw. 1945 o zatrudnieniu), gdzie wykładał geografię i historię. W zastępstwie uczył także w innych kaliskich gimnazjach.

Andrzej Androchowicz

Malinowski J., Malarstwo polskie XIX wieku.
W. 2003 s.345 – *Kaliszanin* 1892 nr 1; *Gaz. Kaliska*
1896 nr 82; 1897 nr 16. – *Desa* [Dok. elektron.]. –

Tryb dostępu: http://
20050319_55/200503
12.2006.

PTOLOMEU
...damae

Claudius Ptolemaios
Klaudios Ptolemaios
nom, matematyk, g
Ptolemais (Górny E
sandrii. Był m.in. c
i Literatury (tzw. „
astronom w staroży
le *Megale syntaxis*
warł całokształt ów
nej. Określił położ
gwiazd, starał się u
życa i Słońca oraz w
i roku. Był twórcą
układu, wg której
łożenie we Wszech
krząć pozostałe pla
Teoria ta przetrwała
kopernikańskiego.

Jako geograf c
owania map na po
i astronomicznych. L
swojego najważniejs
konał zestawienia ok
nych (częściowo ze
znanego wówczas ś
cowane przez niego
stały się podstawą oc
grafii w XV i XVI w.

Ok. poł. II w. (I. Geografia (zw. także „Geographica”) – leżąca na „szlaku z zataczonych map w lissia” – identyfikowaną dawnym imperium rzymskim. Jest to najstarszy tekst polski. Zapis o rozpoznaniu przez Kalisza i jego okolic.

wyczajną erudycję i duże poczucie
zo lubiany i ceniony przez młodzież
gogeniczną.

zony Medalem X-lecia Odzyskania
ści.

I 1946 w Kaliszu po długiej i cięż-
a. Pochowany na cment. katol. zw.
owcu rodz. Mierzewskich.
ze Stanisławą z Józwiaków (od VIII
twe córki Marię i Danutę.

aliska II (Walczak K.); Małyszko, Za-
tarze s. 212. – Dok. rodz. – Androcho-
wicz Profesora, *Asnykowiec* 2005 nr 15
[]. – Tryb dostępu: www.asnyk.kalisz.pl
2. 2006.

Andrzej Androchowicz

KOŃSKI-PORAJ STANISŁAW
, art. malarz. Ukończył kaliską
i, był uczniem warszawskiej Szko-
wej u W. Gersona. Aut. m.in. obra-
lii dla kościoła w Kokaninie. W I
i na dalsze studia artyst. do Rzy-
pendium hr. Sobańskich. Wracając
udiów w X 1896 odwiedził Kalisz.
dnwienia ołtarzy w kościele oo.
w. Pracę ukończył w II 1897 i za-
echać do Paryża na dłuższe studia.
Inak planował urządzenie w Kaliszu
tuk Pięknych i Starożytności, co nie
utku. W 1897 w Paryżu był czł. Pol.
artyst. – I organizacji reprezentującej
artyst. w tym mieście. Brał udział
organizowaniu I zagranicznej wysta-
ykońcał m.in. *Pejzaż z okolic Rzymu*
ysunek piórem, papier), *Widok nad-*
6; olej, płótno), *U studni* (Pz. 1899;
stanowi znakomity przykład nurtu
go w malarstwie europejskim końca
yhywu na nie twórczości prerafaclity
me-Jonesa (1833–1898).

/ski J., *Malarstwo polskie XIX wieku*.
5 – *Kaliszanin* 1892 nr 1; *Gaz. Kaliska*
1897 nr 16. – Desa [Dok. elektron.]. –

Tryb dostępu: http://www.desa.art.pl/html/aukcje/20050319_55_25.html Stan na: 29.12.2006.

Iwona Barańska

PTOLOMEUSZ KLAUDIUSZ [łac. Claudius Ptolemaeus, gr. Κλαύδιος Πτολεμαῖος Claudios Ptolemaios] (ok. 90–168), grecki astro-
nom, matematyk, geograf i teoretyk muz. Ur. w
Ptolemais (Góry Egipt). Żył i pracował w Alek-
sandrii. Był m.in. czł. Królewskiego Tow. Nauki
i Literatury (tzw. „Muzeum”). Najwybitniejszy
astronom w starożytności. W 13-tomowym dzie-
le *Megale syntaxis* (znanym p.t. *Almagest*) za-
warł całokształt ówczesnej wiedzy astronomicz-
nej. Określił położenie i jasność ponad 1000
gwiazd, starał się ustalić także odległości Księ-
życa i Słońca oraz wyznaczył długość miesiąca
i roku. Był twórcą słynnej teorii planetarnego
układu, wg której Ziemia miała centralne po-
łożenie we Wszechświecie, wokół której miały
krążyć pozostałe planety (teoria geocentryczna).
Teoria ta przetrwała 1500 lat do czasu przewrotu
kopernikańskiego.

Jako geograf opracował zasady konstru-
owania map na podstawach matematycznych
i astronomicznych. Na mapach załączonych do
swojego najważniejszego dzieła *Geografia* do-
konał zestawienia około 8 tys. nazw geograficz-
nych (częściowo ze współrzędnymi) z całego
znanego wówczas świata. Dzieło to i wypra-
cowane przez niego zasady konstruowania map
stały się podstawą odrodzenia geografii i karto-
grafii w XV i XVI w.

Ok. poł. II w. (l. 142–147) w swoim dziele
Geografia (zw. także *Wstęp do geografii*, *Na-*
zarys geograficzna lub *Zarys geografii*) na jednej
z załączonych map wymienił miejscowość „Ca-
lisia” – leżącą na „szlaku bursztynowym”, łączą-
cym imperium rzymskie z wybrzeżem Bałtyku –
identyfikowaną dawniej przez badaczy z Kali-
szem. Jest to najstarsza metryka pisana wśród
tekstów rozpoznania przez obcych kupców korzyst-
nego położenia oraz gospodarczych wartości
Kalisza i jego okolic. Drugą wymienioną przez

Ptolomeusza miejscowością, leżącą n. Prosną
było „Arsonium”, przypuszczalnie dzisiejszy
Wieruszów (lub Kępno). Z ptolemeuszowską
nazwą „Calisia” łączone jest jedno z plemion Lu-
giów – *Halisii* wymieniane przez Tacytą w *Ger-*
manii. Do starożytnej nazwy Kalisza (*Calisia*)
nawiązywała także wzmianka o nim w kronice
Galla Anonima, gdzie nazwany został on „*Calis*
castrorum” (gród Kalisza).

Pomimo potwierdzenia przez wykopaliska
archeologiczne prowadzone na terenie Kalisza
i najbliższej jego okolicy zamieszkiwania tych
ziem w starożytności w ostatnim czasie pojawiły
się koncepcje podważające, iż ptolemeuszowska
„Calisia”, to dzisiejszy Kalisz. Wg tych koncep-
cji zapis ten był następstwem mylnej interpretacji
jego map, zgodnie, z którą od czasów Jana Dhu-
gosza „Calisie” identyfikowano z nowożytnym
Kaliszem. Podczas, gdy starożytna „Calisia” (po
grecku Kalisia, a po łacinie Calisia) w rzeczywi-
stości leżała gdzieś nad środkowym Dunajem
na terenach Wielkiej Germanii (w Słowacji lub
na Morawach, niedaleko Trenčyna). P. podaje,
iż leżała ona na 43°45' długości geograficznej
i 52°50' szerokości geograficznej. Pomyłka ta
była być może została spowodowana skłonno-
ścią Jana Długosza, niekiedy do mieszania fak-
tów historycznych z mitologicznymi, w swoich
„Rocznikach, czyli Kronice sławnego Królestwa
Polskiego.”. Mogła być także skutkiem błędów,
którymi obciążone były mapy sporządzone przez
P. (znane powszechnie nadmierne pomniejszenie
obwodu kuli ziemskiej oraz wydłużenie Morza
Śródziemnego).

Zm. ok. 168 w Aleksandrii.

W. Enc. Powsz. (PWN). T. 9; W. Enc. PWN.
T. 13. – Biliński B., Dwa świadectwa antyczne : Ca-
lisia Ptolomeusza (Geographia II 11,13) i Halisii Ta-
cycy (Germania 43,2). W: OWK. T.2; Dąbrowski K.,
Uzdowska T., Młynarska M., Kalisz w starożytności
i w średniowieczu. W.–Wr. 1956; Wielowiejski J.,
Kontakty Noricum i Panonii z ludami północnymi.
Wr.–W.–Kr. 1970 s. 156–157; Kronika m. Kalisza
s. 11, 13, 14, 15.

Józef Koreczuk

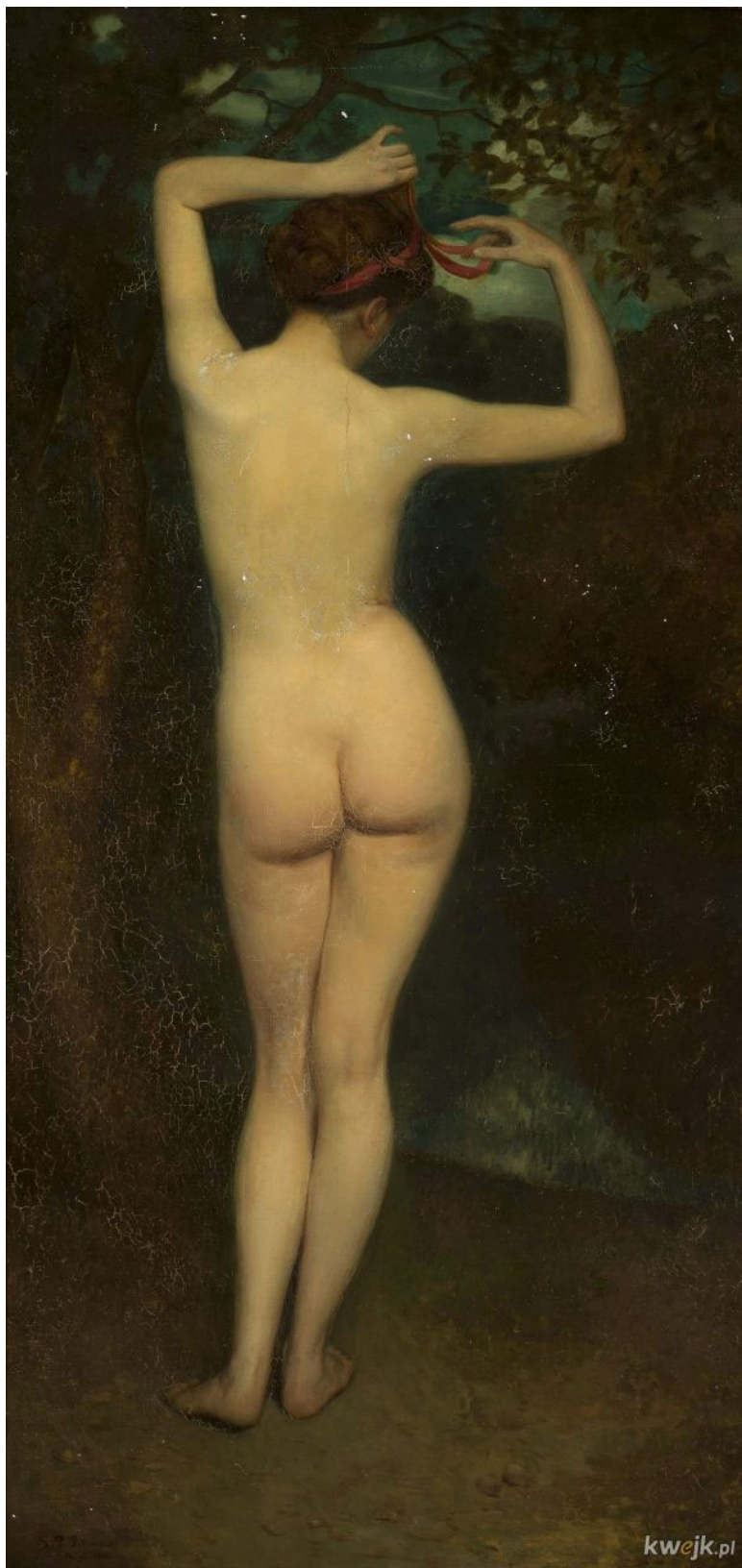
STANISŁAW PORAJ PSTROKOWSKI.
Kompozycja dekoracyjna.

STANISŁAW PORAJ PSTROKOWSKI.
Kompozycja dekoracyjna.

https://jbc.bj.uj.edu.pl/Content/115750/PDF/NDIGCZAS001743_1912_001.pdf

S.P. Pstrokoński / Paryż 1905

[La Pologne en France: essai d'une bibliographie raisonnée - Page 199](#)

Jan Lorentowicz · 1935 · Snippet view

FOUND INSIDE – PAGE 199

Poray - Pstrokoński (St.), 3907 . Porębowicz (Édouard) . 3231-

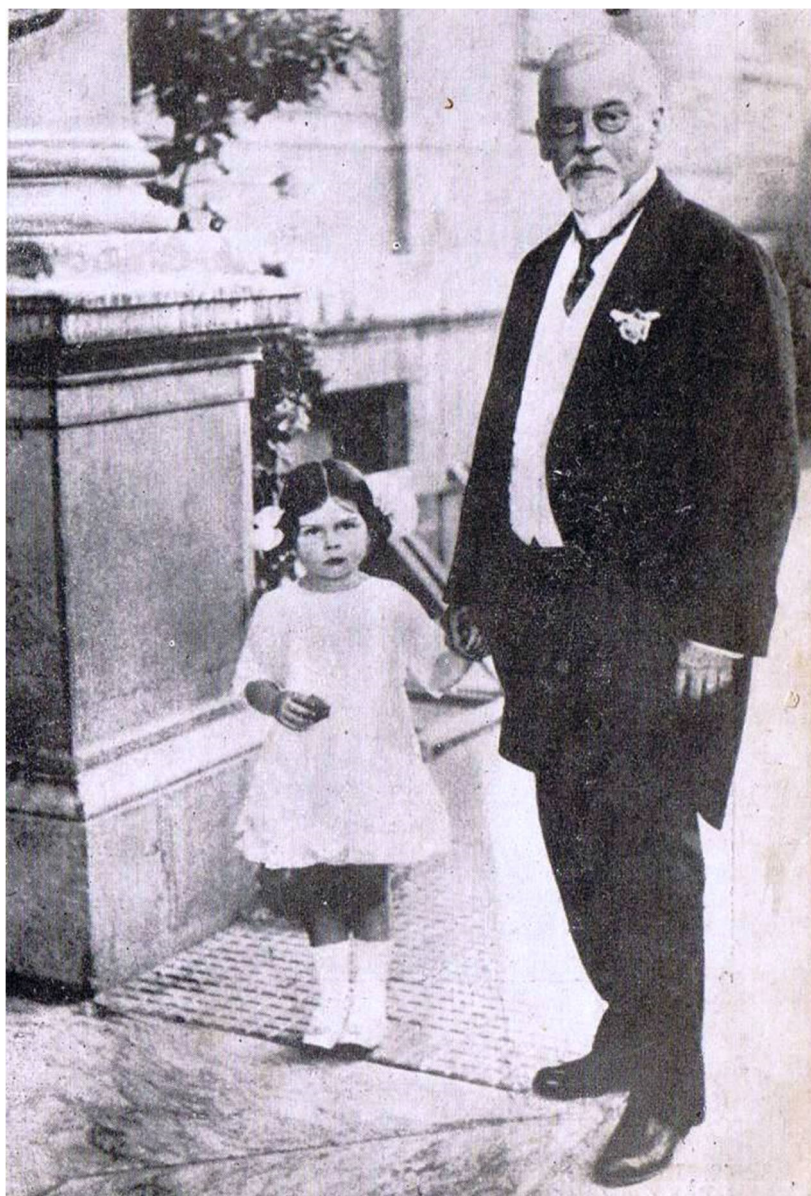

Zofia Pstrokońska (1883-1942), daughter of Bruno Abakanowicz, engineer, inventor, close friend of **Henryk Sienkiewicz**, who in 1900 became her legal guardian after the death of her father. About 1900-1908, Zofia married the painter Stanisław Pstrokoński, with whom she had one daughter, **Danuta**. She invited Henryk Sienkiewicz to visit her family at her father's estate.

[Jadwiga Korśmiewicz maintained contact with her until her death.]

Danuta Pstrokońska was the wife of **Zygmunt Hermaszewski**. She died in 1971 or 1979. She had two sons: Jan (John/Jean) and Stefan/Etienne. They lived in or near Paris.

Danuta Hedvige Pstrokonski France, Insee Social Security Death Index, 1970-2019		Tools
Event Type:	Death	
Event Date:	8 Aug 1979	
Event Place:	Coulommiers, Seine-et-Marne, Île-de-France, France	
Name:	Danuta Hedvige Pstrokonski	
Sex:	Female	
Birth Date:	25 Apr 1911	
Birthplace:	Paris 6, France	

Henryk Sienkiewicz and Danuta Pstrokońska

Portret Henryka Sienkiewicza z kilkuletnią Danutą Pstrokońską w Morges
Sienkiewicz, Henryk (1846-1916), Pisarze polscy, Hermaszewska, Danuta (1911-1971 or
1979)

Henryk Sienkiewicz with Danuta, daughter of Stanisław Pstrokoński and Zofia Abakanowicz in Morges at the Paderewski home (1913)

The renowned Polish pianist, composer and statesman **Ignacy Jan Paderewski** lived in **Morges** from 1897 until 1940

[Onegdaj: opowieść o Henryku Sienkiewiczu i ludziach mu bliskich](#)

Maria Kornilowiczówna · 1972 · Snippet view

FOUND INSIDE – PAGE 160

... stoją : drugi od prawej Edward Janczewski junior , trzeci od prawej Stanisław Pstrokoński (malarz) , mąż Zofii Abakanowiczówny 48.

Feliks "Mangha" Jasieński, an expert and **collector of Japanese art**, was a friend of Pstrokoński. In 1901 Jasieński published in Paris "Promenades á travers le monde, l'art et les idées." Jasieński mentions one of Pstrokoński's paintings in this book:

"Any ophthalmologist will tell you that the eyes of Miss F. from the opera, which my painter-friend Pstrokoński painted, are blue. The painter was aware of ophthalmologists' truth and was right. He gave away the only thing an artist should do - a look, and this look gives the viewer the impression of velvety black".

Painter, **student of W. Gerson** in the Warsaw Drawing Class. In the years 1892-1896 he lived in Rome, and in 1898 he settled in **Paris**, where he was active in the Polish artistic and literary community. In Krakow he was friends with Feliks Jasieński, he visited **Sienkiewicz** in Oblęgorek. After World War I he settled in **Brittany**. He presented his works in Rome, Paris, Warsaw, Lviv and Krakow. He practiced landscape painting, initially dominated by Italian themes; he also painted motifs from Brittany, symbolic scenes, literary and fairy-tale scenes, and portraits. He designed stained glass windows and wall paintings.

SEE NEXT PAGE

Auschwitz deaths

- Pstrokonska, Zofia (wife of Stanisław Pstrokoński)

- **Birth date:** 15 Jun 1883
- **Birth place:** Paris
- **Source:** Sterbebücher

•

- Pstrokońska, Zofia
(prisoner number: 28013)

Zygmunt Hermaszewski (husband of Danuta Pstrokońska)

Father: Sylwester Hermaszewski

Mother: Marianna Hutnicka

Birth: 1907 Lipniki, Brest, Belarus

Death: 1986 Paryż, Opolskie, Poland

Sons:

Jan (John / Jean) Hermaszewski & Stefan (Steven / Etienne) Hermaszewski

Zofia Skorobohata-Stankiewicz, *Z bieżących wystaw*,

„Bluszcz” 1912, nr 17, s. 197 (27 IV); nr 18, s. 209 (4 V).

A two-part article about the exhibition of several painters, including Pstrokoński. The author writes about style, aesthetics, influences etc.

Search on the following URL: <https://gallica.bnf.fr/>

Search term: Pstrokoński

PORAY-PSTROKONSKI (S.), artiste peintre, 34, avenue de l'Observatoire(...)Poray-Pstrokonski (Mme S.), 34(...)

Extract 1 : POHAY-PSTROKONSKI (Stanislas de), né à Kalisz : L'amour d'un pauvre diable

Extract 2 : L'Amour d'Un pauvre d-iabie» de Ppray-Pstrokonski manque de perspective et le sujet n'est pas très clair

Catalogue du musée national polonais à Rapperswyl 1872

Extract 1 : Stanislas Pstrokonski, évêque de Culm
Catalogue de musée national polonais à Rapperswil

PORAY-PSTROKONSKI (STANISLAS DE), né à Kalisz
(Pologne russe), élève de M. Raphaël Collin. — Rue
Campagne-Première, 3.

Explication des ouvrages de peinture, sculpture, ...
Rue Campagne-Première, 3

OPIENSKI, Henryk.

Fifteen Polish Folk-Songs harmonized by Henryk Opienski. English translation by
Winifred Cooper. **Illustration by S. Poray-Pstrokonski.**

Genève, Edition Henn, 1936. 24pp, 30,5 x 23 cm, original wrappers.

https://en.wikipedia.org/wiki/Bruno_Abakanowicz

Bruno Abakanowicz died suddenly on 29 August 1900. In his will, **he made**
Henryk Sienkiewicz the tutor of his sole daughter **Zofia**, who later graduated from
the London School of Economics and the Sorbonne and was murdered by German Nazis
during World War II at the Auschwitz concentration camp.

Zofia Abdank Abakanowicz

Birth	<u>1882</u> <u>Paryż</u>
Marriage	Stanisław Kwiryn Pstrokoński z Bużenina h. Poraj — View this family <u>1908</u> (Age 26 years)
Death	<u>February 12, 1942</u> (Age 60 years) <u>Oświęcim</u>

Daughter

Danuta Pstrokońska z Bużenina h. Poraj

1911–1971 or 1979

Name

Stanisław Kwiryn Pstrokoński z Bużenina h. Poraj

Surname

Pstrokoński

Given names

Stanisław Kwiryn

Name suffix

z Bużenina h. Poraj

Birth	March 13, 1871 44 34 <u>Kalisz</u>
Marriage	Zofia Abakanowicz h. Abdank — View this family 1908 (Age 36 years)
Death	1954 (Age 82 years) <u>Bretania</u>

The 13th of March 1871, Zarki / Kalisz

Son of [Maksymilian Franciszek PSTROKONSKI H. PORAJ](#) and [Magdalena Karolina SCIBOR-BOGUSLAWSKI](#)

<http://www.drozdzenscy.pl/webtrees/individual.php?pid=I167&ged=tree1>

A fairy-tale red granite castle built on the tiny island of **Ile de Costaérès** located in the most beautiful corner of the red granite coast near the Ben Ruz lighthouse, it is the most impressive trace of Polishness in Perros-Guirec. The castle was built at the end of the 19th century by the famous Polish engineer, mathematician and inventor Bruno Abakanowicz from the Tatar Abdank family who settled in Lithuania. In 1892 Bruno Abakanowicz bought a tiny island from a Breton customs officer from Trégastel for his summer residence. The construction works were supervised by the Parisian architect Lanmoniez. The interiors of the castle were finished with wood of the three-masted "Maurice" that crashed in the raging winds on the Costaérès beach in 1893. Constructed of red granite rocks, the Costaérès castle was teeming with life and Polishness until Abakanowicz's death. The castle hosted many famous personalities from the world of science and culture. Known for his merits, Bruno Abakanowicz invited to his summer residence numerous friends of industrialists from France and America, as well as famous artists and writers from Poland, among others Aleksander Gierymski, Leon Wyczółkowski, Władysław Mickiewicz. However, the most famous personality often visiting Abakanowicz's estate was his good friend Henryk Sienkiewicz, who eagerly spent his summer holidays here. In the Costaérès castle, Henryk Sienkiewicz wrote several chapters of Quo vadis, for which he was awarded the Nobel Prize in 1905. Abakanowicz died in 1900, **entrusting his seventeen-year-old daughter Zofia to the legal protection of Henryk Sienkiewicz**, which formally became the new owner of the castle.

Bruno Abakanowicz:

https://en.wikipedia.org/wiki/Bruno_Abakanowicz

Zofia Abakanowicz:

In his will, Bruno appointed Sienkiewicz as mentor to his only daughter Zofia. It is known that later Zofia graduated from the London School of Economics and the Sorbonne, but later died in the dungeons of the Auschwitz concentration camp.

Daughter of engineer Bruno Abdank Abakanowicz. She lived with her father in **Parc Saint Maur** near Paris, where her father had a modern villa, electrified at the end of the 19th century, and his own laboratories. She spent holidays with her father at the **castle**

in Ploumanach in Brittany. After the death of her father, Zofia Abakanowicz went to England, passed her high school diploma and graduated from the London School of Economics. For some time she lived in Warsaw with Henryk Sienkiewicz, who was her legal guardian. She was under the care of Wanda Szetkiewicz (the writer's mother-in-law). In October 1908, she married the painter Stanisław Kwiryn Pstrokoński, with whom she had a daughter, Danuta. Zofia Abakanowicz died in Oświęcim. Henryk Sienkiewicz mentions her in a letter of September 23, 1900, written from Karlsbad in Germany to Henryk Donimirski. Documented meetings between Henryk Sienkiewicz and Zofia Abakanowicz are as follows: 1) October 11 - November 13, 1894 - Parc-Saint-Maur; 2) January 26 - April 19, 1896 - Nice; 3) June 1896 - Schinznach les Bains; 4) July 1910 - Ploumanach.

1899

Extrait du catalogue du Salon anciennement des Champs-Élysées.

Peinture.

Jan CIELIKOWSKI, né à Varsovie : Brienne; campagne de France 1814.

Władysław CIESIELSKI, né en Pologne : La mare aux fées; forêt de Fontainebleau.

Poł de CZERNICHOWSKI, né à Paris : Représentation de la danse macabre au cimetière des Innocents (septembre 1424).

Wojciech GERSON, né à Varsovie : Casimir Ier, roi de Pologne, dit le Réparateur, revenant dans son pays dévasté, l'an 1040.

Zenon de LUBOWITZKI (?), né à Varsovie : Deux portraits.

Mlle Berthe MACKIEWICZ, née à Ars-sur-Moselle : Marchande d'oignons et un portrait pastel.

PIATKOWSKI (Jean-Joseph-Henry de), né à Kieff, habite Varsovie : La mort qui passe; Adam Mickiewicz.

PORAY-PTROKONSKI (Stanislas de), né à Kalisz : L'amour d'un pauvre diable.

Bulletin polonais littéraire, scientifique et artistique / Association des anciens élèves de l'école polonaise 1888-1922

1913: 34, Avenue de l'Observatoire

not.
PORAY-PTROKONSKI (S.), artiste peintre,
34, avenue de l'Observatoire.
Poray-Pstrokowski (Mme S.), 34, avenue
de l'Observatoire.

1919

1565. CHANSONS populaires de la Pologne cueillies
et harmonisées par Henryk Opieński. Traduc-
tion française de Emmanuel Barblan. Couver-
ture de B. Czarkowski. Hors textes de St.
Poray-Pstrokoński. Préface de Henryk Opieński.
Genève 1919. Edition Henn.

Detailed information

Extract 1 : La propriétaire d'alors, Mlle Danuta **Pstrokonska**, ingénieur agronome et polonaise d'origine, avait appris que toute sa famille avait péri dans les camps d'extermination

The then-owner, Miss Danuta Jadwiga [Hedwig] Pstrokonska, an agricultural engineer and Polish-French-born, had learned that her whole family had perished in the extermination camps

Name	Hedvige Pstrokonski
Birth	25 avr. 1911 (25 Apr 1911) Paris-6e-Arrondissement, Paris
Death	8 août 1979 (8 Aug 1979) Coulommiers, Seine-et- Marne, France

Zofia Pstrokonska was born on June 15 1883, in Paris, France.

Zofia lived in Sieniawa, Poland ??? and in France

Zofia was murdered by the German Nazis during WWII on February 12 1943, at age 59 in Auschwitz II-Birkenau, Gmina Oświęcim, Occupied [ANNEXED] Poland.

- 2007, *Stanisław Poraj Pstrokoński*, w: D. Wańka red., *Słownik Biograficzny Wielkopolski Południowo – Wschodniej*, t. 3 Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Kalisz 2007, ISBN 978-83-85638-73-3, artykuł – hasło biograficzne

Costaérès Castle s

Costaérès island and castle

The fairy-tale red granite castle built on the tiny island of Ile de Costaérès, located in the most beautiful corner of the red granite coast near the Ben Ruz lighthouse, is the most impressive trace of Polishness in Perros-Guirec. The castle was built at the end of the 19th century by the famous Polish engineer, mathematician and inventor [Bruno Abakanowicz](#) from the Tatar Abdank family who settled in Lithuania. In 1892 [Bruno Abakanowicz](#) he bought the tiny island from a Breton customs officer in Trégastel for his summer residence. The construction works were supervised by the

Parisian architect Lanmoniez. The interiors of the castle were finished with wood of the three-masted "Maurice" that crashed in the raging winds on the Costaérès beach in 1893. Constructed of red granite rocks, the Costaérès castle was teeming with life and Polishness until Abakanowicz's death. The castle hosted many famous personalities from the world of science and culture. Known for his achievements, Bruno Abakanowicz invited to his summer residence numerous friends of industrialists from France and America, as well as famous artists and writers from Poland, among others [Aleksander Gierymski](#), [Leon Wyczółkowski](#), [Władysław Mickiewicz](#). However, the most famous personality often visiting Abakanowicz's estate was his good friend [Henryk Sienkiewicz](#), who eagerly spent his summer holidays here. In the Costaérès castle, Henryk Sienkiewicz wrote several chapters of *Quo vadis*, for which he was awarded the Nobel Prize in 1905. Abakanowicz died in 1900, giving Henryk Sienkiewicz his seventeen-year-old daughter Zofia, who formally became the new owner of the castle.

Zofia Abakanowicz married the painter [Stanisław Pstrokoński](#), from whose marriage they had a daughter, Danuta. In 1943, Zofia Pstrokońska was caught in a round-up in the streets of Warsaw, she was taken to [the concentration camp in Oświęcim](#), where she died. The granddaughter of Abakanowicz Danut became the legal owner of the Costaérès castle.

After the death of Danuta Pstrokońska-Hermaszewska's granddaughter in 1971, the castle was bought by a Japanese-French company, finally ending the Polish era at the Costaérès castle in Ploumanc'h. In 1989, the Costaérès Castle was put up for sale again. It was bought by the German actor [Dieter Hallervorden](#), who to this day owns it.

<https://www.skyscrapercity.com/threads/francja-bretania.1746275/page-9>

♂ Zygmunt Hermaszewski

Parents

- [Sylwester Hermaszewski](#)
- [Marianna Hutnicka](#)

Spouses and children

- With [Danuta Pstrokońska z Bużenina h. Poraj](#) ca 1910-1971 or 1979 with
 - [x x](#)
 - [x x](#)

Siblings

- ♂ [Roman Hermaszewski](#) 1899-1943

Page 20:

<http://mm-gazeta.de/images/PDF/MojeMiasto72.pdf>

PRZYJACIELE

Tuhaj-bej Bruno Abakanowicz i Henryk Sienkiewicz

Ewa Klaputh

Zamek Costaérès na skalistej wysepce przy Wybrzeżu Różowego Granitu (Côte de Granit Rose) w Bretanii, niedługo poślubił Bruno Abakanowicz, polskiego matematyka i elektronika, ma do dziś kształt zaczarowanego zamku z basznią. Może zbudował on zamek, w którym odżyła wyobraźnia jego lat dziecińczych... A może zafascynowany był innymi zamkami, budowanymi wówczas w tym stylu, jak m.in. Zamek Neuschwanstein Ludwika II Bawarskiego? Bruno Abdank, tak nazywał się on we Francji, kupił wyspę Ile de Costaérès w roku 1892 z masy spadkowej René Le Brozec, bretońskiego celnika z Trégastel. Połączona jest ona z lądem skalistym dnem morskim i w dniach silnego odpływu można tam dojść od strony rybackiej wioski Ploumanac'h suchą nogą. Prace budowlane prowadził wówczas paryski architekt Lanmoniez.

Na wybrzeżu dużo mówiło się o humorzystycznym Monsieur Abdank. Krążyły o nim przeróżne anegdoty, ale wysoki Tuhaj-bej – jak dobroliwie nazywał go jego przyjaciel Henryk Sienkiewicz – przyjmowano ze wzruszeniem ramion. Francuzi uznali, że i tak nie potrafią zrozumieć wschodniej duszy. Był człowiekiem fascynującym. Krewki temperament jednak nie ułatwiał współpracy z nim. Pisał o tym interesująco wnuczek Henryka Sienkiewicza, Maria Kornikowiczówna, we wspomnieniach Onegdaj.

Monsieur w rzeczywistości nazywał się Bruno Abakanowicz (1852-1900) i pochodził ze stano go rodu tatarskiego herbu Abdank, osiadłego przed wiekami na Litwie. Twierdził, że nazywa się Abak-Chanowicz i że gdzieś na szlaku dziejów zgubiła się w jego nazwisku jedna zgłoska. Był on wszechstronną osobowością: matematyk, inżynier, wynalazca i konstruktor przyrządów elektrotechnicznych. W wieku lat 23 zrobił habilitację, a następnie wykładał w Lwowskiej Szkole Politechnicznej. W 1881 roku przeniósł się do Francji i zamieszkał w Parc Saint-Maur nad Marną, na wschód od Paryża. W krótkim czasie stał się światową sławą w dziedzinie elektrotechniki. Po sprzedaniu jednego ze swoich

wynalazków w Ameryce uniezależnił się finansowo. Francja zawdzięcza mu m.in. elektryfikację Lyonu. W 1889 roku został odznaczony krzyżem Legii Honorowej.

Henryk Sienkiewicz i Bruno Abakanowicz poznali się w 1878 roku na trzeciej Wystawie Światowej w Paryżu. Z przypadkowego spotkania zrodziła się wielka przyjaźń

Henryk Sienkiewicz - portret autorstwa Leona Wyczółkowskiego

wielkich ludzi. Spotykali się we Lwowie, Warszawie i w Paryżu. Obydwaj jak mali chłopcy cieszyli się na letnie wakacje w Ploumanac'h. W domu Abakanowicza w Parc Saint-Maur ukończył Sienkiewicz *Rodzinę Polanieckich* (1894) oraz *Krzyżaków* (1900). W zamczku Costaérès pisał *Quo Vadis*, bestseller, za który w 1905 roku otrzymał Nagrodę Nobla. Ostatnie chwile ich przyjaźni były dramatyczne – w sierpniu 1900 roku Abakanowicz zmarł w Parc Saint-Maur na rękach Sienkiewicza na atak serca. Umierając, powierzył ukochaną córkę Zosi (1882-1943), wówczas siedemnastoletnią pannę, opiece pisarza. Stała się ona jego trzecim dzieckiem.

W gościnnych murach zamkowych bywali wielcy i mali, przedstawiciele przemysłowych elit Francji i Ameryki, artyści i pisarze, przyjaciele z Polski. Nauczycielem córki Abakanowicza, Zosi, był malarz Leon Wyczółkowski, częstymi gośćmi na zamku, oprócz Sienkiewicza, byli Władysław Mickiewicz, fizyk Zygmunt Wróblewski i malarz Aleksander Gierymski.

Wnuczka Sienkiewicza pisze, że Zosia była przez ojca wychowywana jak chłopiec i „wiodła żywot ordyńca albo mołojca z siczy”. Po śmierci ojca skończyła London School of Economics, a następnie podjęła studia geografii na Sorbonie. W 1942 roku Zofia, żona malarza Pstrokońskiego mieszkającego we Francji i matka dwóch synów, dostała się w Warszawie do łapanek ulicznej i została wywieziona do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, gdzie zmarła. Po śmierci Danuty Pstrokońskiej-Hermaszewskiej w 1971 roku, córki Zosi i wnuczki krewkiego Tatarzyna, zamek Costaérès został sprzedany i jest obecnie własnością prywatną.

Przewodniki po Bretanii uznają go za jeden z najbardziej romantycznych motywów fotograficznych wybrzeża. Basinowy zamek Tuhaj-beja najlepiej widać z latarni morskiej. Z Ploumanac'h – dzisiaj popularnego letniska nadmorskiego, z szerokimi plażami

Bruno Abakanowicz - portret autorstwa Leona Wyczółkowskiego

i plaskiem o kolorze złota – prowadzi do latarni Ścieżka Celników (*Le Sentier des Douaniers*). Wiedzie ona przez chaos fantastycznych skał z różowo-czerwonego granitu o przedziwnych formach i prostych nazwach: zając, grzyb, zółw czy kapelusznik Napoleona.

Bruno Abakanowicz zrealizował tu marzenie swojego dzieciństwa i w dalekiej Bretanii pozostawił maleńki ślad polskości. Razem ze swoim wielkim przyjacielem Henrykiem Sienkiewiczem.

Ewa Klaputh

– absolwentka Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 1972-1986 redaktorka w Państwowym Instytucie Wydawniczym. Od roku 1986 mieszka w Monachium. Pracowała w Państwowej Bibliotece Bawarskiej. Współpracowała z Radem Wolna Europa oraz czasopismami emigracyjnymi. Współautorka obszernej publikacji dokumentującej polskie wciły z Bawarii pt. „Polskie Orły. Bawarskie Lwy”.

Ewa Klaputh

Le Château de Costaérès, czyli tajemnice inżyniera Abakanowicza

Czwartek, 21 grudnia 2006, 23:55 Starannie utrzymany trawnik przed letnią posiadłością inżyniera Abakanowicza na północnym wybrzeżu Bretanii upstrzony jest jak jajecznicą białokółowymi kawałkami rozbitego serwisu stołowego. Z kwaśną miną zbiera je służący ubrani w czerwioną kamizelkę i białą koszulę, której rękawy wydyma ciepły wiatr od morza. Pełne sarkazmu słowa służącego zagłusza szum potężnych fal Atlantyku. Jąłropiański humor Monsieur Abdank co prawda mógł zepsuć nastrój każdemu, ale służący był do nich przyzwyczajony i wiedział z doświadczenia, że goście z Paryża, którzy przyjadą pod wieczór, przypomną pracodawcy jego dobre manery. Przyjechał tu nowy nauczyciel parientki Zosi, malarz Wyczółkowski, po którego postano już konie na stację.

Humorzysty Monsieur Abdank nazywał się w rzeczywistości Bruno Abakanowicz (1852-1900). Był wszechstronnym polskim inżynierem, matematykiem i wynalazcą. W wieku 23 lat (!) zrobił habilitację, a potem wykładał w Lwowskiej Szkole Politechnicznej. W 1881 roku przeniósł się – jak twierdził wtajemniczeni – na wycieczkę przed wierzycielami – na stałe do Francji i zamieszkał w Parc-St-Maur nad Marną, na wschód od Paryża. W dziedzinie elektrotechniki inżynier Abakanowicz osiągnął światową sławę. Po sprzedaży jednego ze swoich wynalazków w Ameryce uniwersyteckim się finansowo, a dalszą współpracę z firmami amerykańskimi i francuskimi przyniosła mu sporą fortunę. Francja zawdzięcza mu m.in. elektryfikację Lyonu. W 1889 roku został odznaczony Legią Honorową za zasługi dla Francji.

Bruno Abakanowicz pochodził ze starego rodu tatarskiego herbu Abdank, osiadłego przed kilkoma wiekami na Litwie. Twierdził, że naprawdę nazywa się Abak-Chanowicz, a gdzieś na szlaku dziejów zgubiła się w jego nazwisku jedna zgłoska. Potomkiem chana czy chociażby Tuhał-bejem, jak go dobroliwie nazywał jego przyjaciel Henryk Sienkiewicz, to on pewno nie był, ale... czasem wystarczał za całą orzę, jak twierdzili najbliżsi. Był człowiekiem fascynującym, ale też bardzo trudnym w codziennym współżyciu. W czasie budowy letniej posiadłości na bretońskiej wyspie Costaérès dużo mówiło się na wybrzeżu o jego pobudliwym temperamentie, ale służący słuchał tego ze spokojem i wysoki swojego pracodawcy rodem z Tatarów przyjmował ze wzruszeniem ramion – uważał, że Francuz nie może zrozumieć wschodniej duszy.

Z głębokich rozmyślań o zawłotnościach losu wyrwał naszego służącego hałas otwieranego okna. Wychylił się z niego Monsieur Abdank i krzyknął tubalnym głosem: „do krośet, naesucie koniec, a niech leci do diabła...”. A potem jeszcze dał się słyszeć odgłos dartej płótna. Służący patrzył jak zaczarowany. Nad nim, nad zamkiem, nad zielonym trawnikiem wirowały białe, niesione wiatrem, lekkie jak puch, płatki. Właśnie, jak puch... „Oh, la, la, toujours ces petits procédés d'osier!” (O la, la, jak zwykle te same słodkie sztuczki!) wy-

krzusił. „Tyle tego -śniegu-, że przyjdzie nam skomą wypychać poduszki”, dodał. Tym razem Monsieur Abdank w przypływie dobrego humoru zęgnął zinę, odfajkując resztę poduszkowego „śniegu” wraz z ciepłym południowym wiatrem tam, „gdzie diabeł zimuje”. „Śnieżanie” okolicy było często powtarzającym się zajęciem Pana inżyniera.

ra, pisze o tym ciekawie wnuczka Sienkiewicza Maria Kornilowiczówna w swoich wspomnieniach Onegdaj.

Inżynier Abakanowicz nadal swoją letnią posiadłość kształtował zaczarowanego zamku ze wschodniej bałni. Postawił go na mini wyspie Ile de Costaérès, którą kupił w 1892 roku z masy spadkowej René Le Brezec, bretońskiego celnika z Trégastel. Połączona jest ona z lądem skalistym dnem morskim i w dniach silnego odpływu można tu dojść od strony rybackiej wioski Ploumanach suchą nogą. Prace budowlane prowadził paryski architekt Lanmoniez. Na wykończenie wnętrza wykorzystał Abakanowicz drzewo z trójmaszowca Maurice, który rozbił się zimą 1893 roku w szalejącym huraganie na plaży Costaérès. Żeby odpływy morza się nie mawowały, przedsięwzię-

czy Monsieur Abdank założył obok zameczku hodowlę osnów.

Henryk Sienkiewicza poznał Abakanowicz na wystawie przemysłowej w Paryżu w 1878 roku. Z przypadkowego spotkania zrodziła się wielka przyjaźń wielkich ludzi. Trwała ona aż do nagłej śmierci Abakanowicza w sierpniu 1900 roku. Spotykali się we Lwowie i w Paryżu. Jak dzieci cieszyli się na letnie wakacje w Ploumanach. W domu Abakanowicza w Parc-St-Maur ukończył Sienkiewicz „Rodzinę Potanieckich” (1894), rozpoczął i skończył „Kryżaków” (III 1900). W zamku Costaérès napisał kilka rozdziałów „Quo Vadis”, światowej sławy bestsellera, za który otrzymał w 1905 roku nagrodę Nobla. Abakanowicz zmarł na rękach Sienkiewicza w swoim domu w Parc-St-Maur, a umierając powierzył swoją ukochaną córkę Zosię (1883-1943), wówczas 17-letnią pannę, opiece pisarza.

Jedynaczka Zosia (brat zmarł w dzieciństwie) była przez ojca wychowywana na chłopaka. Wnuczka Sienkiewicza pisze, że „wiodła żywot ordyjka albo moloja z sicy”. Po śmierci ojca Zofia Abakanowiczówna skończyła London School of Economics, a następnie podjęła studia geografii na Sorbonie. Jej opiekunem prawnym był Henryk Sienkiewicz. W 1908 roku wyszła za mąż za malarza Stanisława Pitrokońskiego i kilka lat później urodziła się im córka-ka Danuta. W 1943 roku Zofia Pitrokońska dostała się w Warszawie do łapanek ulicznej i została wywieziona do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, gdzie zmarła.

Henryk Sienkiewicz nie był jedyną znaną osobistością w murach zamku Costaérès. Przyjeżdżali tu przedstawiciele przemysłowych elit Francji i Ameryki, artyści i pisarze. Ze znanych Polaków wymienimy Władysława Mickiewicza, Aleksandra Giermskiego i wspomnianego wcześniej Leona Wyczółkowskiego. Bez tomów

można by spisać, gdyby mury i wnętrza Le Château zaczęły opowiadać swoją przeszłość!

Zamek Costaërès, w którym nasz krewki Tatarzyn żegnał zimę, po śmierci jego wnuczki Danuty Pstrokońskiej-Hermaszewskiej w roku 1971, kupiła spółka japońsko-francuska. Od 1989 Costaërès jest w posiadaniu niemieckiego aktora Didi Hallervorden. Wstęp na wyspę jest zabroniony, ale fotografować można zamek do woli. Przewodniki po Bretanii polecają go jako najbardziej romantyczny motyw Wybrzeża Różowego Granitu (Côte de Granit Rose).

Najpiękniej widać baśniowy zamek Tuhaj-beja z latarni morskiej, do której z Ploumanac'h prowadzi przez chaos fantastycznych skał z różowo-czerwonego granitu ścieżka celników (Le Sentier des Douaniers). Po lewej i prawej stronie ścieżki mija się skały o przedziwnych formach, ale swojskich nazwach jak zając, żółw, grzyb czy kapelusz Napoleona. Kiedy podziwia się zamkowe mury, bramy i wieżyczki, odcinające się ostrym konturem od jaśniejszego wspaniałym bretońskim błękitem nieba, roztacza się przed patrzącym idylliczny obraz, którego fragmentem chciałoby się zostać. Inżynier i wynalazca Abakanowicz zrealizował tutaj marzenia swojego dzieciństwa. Ale i coś więcej. W dalekim świecie na Wybrzeżu Różowego Granitu pozostawił maleńki ślad polskości. Razem ze swoim wielkim przyjacielem Henrykiem Sienkiewiczem.

Biedna niegdyś wieś rybacka Ploumanac'h dzisiaj jest znanym letniskiem nadmorskim. Położone 5 km na wschód Perros-Guirec było już pod koniec XIX wieku bardzo modnym kurortem, do czego pewnie tak samo przyczynił się święty Guirec jak i piękne piasz-

czyste plaże. Z Paryża do Rennes, głównej stacji kolejowej Bretanii, jedzie się 2 godziny. Dalej lokalnym pociągiem do Lannion, z którego do Perros-Guirec jest jeszcze trzynaście kilometrów. Oczywiście, można tam też dojechać autostradą, która jest w Bretanii bezpłatna. Na wybrzeżu roi się od campingów, pokoi i hoteli.

Może latem tego roku zaglądna Państwo na wybrzeże Bretanii, śladami Sienkiewicza i inżyniera Abdank-Abakanowicza?

Ewa Klaputh

Magazyn Polonijny „Po Prostu”

Gil Blas / dir. A. Dumont

28 janvier 1913

Zofia Abakanowicz Pstrokońska, daughter of Bruno

Bruno maintained relationships with luminaries of Polish culture, including **Henryk Sienkiewicz**, who allegedly modeled the figure of Tatar Selim from the novel "Hania" on the figure of Abakanowicz. After Bruno's death (1900), it was Sienkiewicz who became the legal guardian of his remaining daughter, Zofia. It is worth mentioning that she [Zofia] was also an inspiration for the artist: Tadeusz Miciński presented her as Zolima in the then scandalous "Nietota". Stanisław Witkiewicz was indignant that this could "cast a shadow in honor of the young lady." Zofia Abakanowiczówna graduated from the famous London School of Economics, and in 1908, at the age of 26, married the painter Stanisław Pstrokoński. She died in 1943, murdered in the German Auschwitz-Birkenau camp.

Studia z historii sztuki - Volumes 9-12 - Page 207

Danuta Hedvige PSTROKONSKI

Décès

Le 08 août 1979, Coulommiers (Coulommiers, Seine-Et-Marne, Île-De-France, France)

Importer dans mon arbre

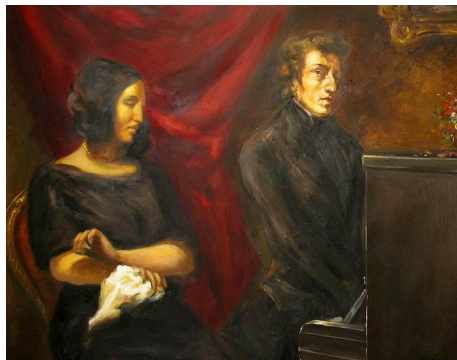
Détails

Danuta Hedvige PSTROKONSKI

Naissance

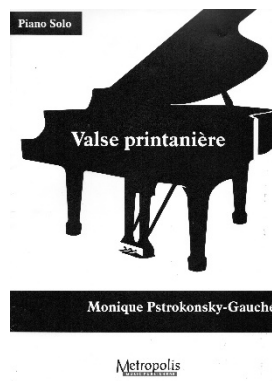
Le 25 avril 1911, Paris 6 (Paris, Paris, Île-De-France, France)

Âge : 68

George Sand and Fryderyk Chopin by Eugène Delacroix
(copied, unfinished work, by J. Junosza for her pianist granddaughter, Monique - far right)

Josephine Junosza was commissioned to paint by many citizens of the United States. She copied a Delacroix of Chopin as a gift to her pianist granddaughter.

Valse printanière

Monique PSTROKONSKY-GAUCHÉ

$\text{♩} = 132$

First system of musical notation, measures 1-4. The key signature has one sharp (F#). The time signature is 3/4. The music is in piano (*p*) dynamics. The melody is in the right hand, and the bass line is in the left hand.

5

Second system of musical notation, measures 5-8. Measure 8 contains a first and second ending bracket. The first ending leads back to measure 5, and the second ending leads to measure 9.

10

Third system of musical notation, measures 9-14. The music is in mezzo-forte (*mf*) dynamics. The melody continues in the right hand, and the bass line is in the left hand.

15

Fourth system of musical notation, measures 15-18. The melody continues in the right hand, and the bass line is in the left hand.

20

f *rall.* *dim.*

25

p

29

Fine

34

f *p*

39

dolce *cresc.*

43

mf

47

f

51

cresc.

55

ff

8va

3

p

D.C. al Fine

FR

Monique Pstrokonsky-Gauché est issue d'une famille de peintres polonais. Née en France, en Auvergne en 1945, elle a commencé le piano à l'âge de 9 ans. Depuis des mélodies n'ont cessé de trotter dans sa tête avec un besoin de les noter pour s'en souvenir.

En 1963, à l'âge de 18 ans, elle rencontre Julien Falk compositeur français (1902-1987 - Premier Grand Prix des USA), professeur de composition au CNSM de Paris. Très curieuse de savoir écrire la musique convenablement pour ses premières compositions, elle étudiera l'harmonie avec lui pendant 8 ans. En 1971 elle devient membre de la SACEM.

Parallèlement, elle a une autre passion, la peinture à l'huile, le dessin. Mais pour s'assurer financièrement, sans jamais laisser la musique, elle fut dans ses premières années secrétaire-assistante de publicité avec la création de maquettes de documentations et pages de publicités. Elle cessa cette activité pour élever ses enfants. C'est alors que la passion pour la musique, notamment la composition, reprit sa place. Elle fut engagée par la suite comme pianiste-accompagnatrice dans un conservatoire municipal pendant une dizaine d'années. D'autres compositions ont vu le jour et restèrent longtemps rangées dans ses placards.

En 2000, elle écrit: 'Comment commencer l'harmonie' (2 volumes) et en 2004 une 'Méthode de piano' (2 volumes) pour débutants à partir de 8 ans et adultes, édités par les Editions Jobert (Lemoine). Elle a voulu organiser un enseignement très progressif avec une parfaite concordance entre le solfège, les notes apprises et les morceaux qu'elle a spécialement composés pour ses méthodes.

En 2010, dans le même esprit, elle écrit une méthode de piano ludique pour les très jeunes enfants à partir de 5-6 ans: 'Ma toute petite méthode de piano' (Volume 1) et en 2014 le Volume 2, édités par «letoutpetitconservatoire» (Editions KP Créations).

Aimant aussi beaucoup dessiner, elle réalise les dessins des instruments de musique et des portraits de compositeurs célèbres pour «letoutpetitconservatoire» dans son site et dans les volumes 'Je colorie la musique' Vol. 1 (2015) et Vol. 2 (2017), 'Je colle la musique' (2016).

EN

Monique Pstrokonsky-Gauché originates from a family of Polish painters. She was born in Auvergne (France) in 1945 and started studying piano at 9 years old. Ever since melodies have wandered around in her head and needed to be notated to remember them.

In 1963 – she was 18 years old – she meets with Julien Falk (1902-1987, First Grand Prize in the USA); a French composer and professor of composition at CNSM in Paris. Very curious about writing music decently she starts studying harmony with Julien Falk for 8 years in a row. In 1971 she also joins SACEM as a member.

Monique Pstrokonsky-Gauché is equally passionate about oil-painting and drawing. But for financial security – without ever letting go of music – she works several years as a secretary-assistant in publishing. She quits this job to bring up her children. And in this period she renews her passion for composing music. Also she is asked to become an accompanying pianist in the regional conservatoire and stays there for over ten years. A lot of new compositions are born but stay on the bookshelves.

In 2000 she writes the following books; Comment commencer l'harmonie (2 volumes) et en 2004 une 'Méthode de piano' (2 volumes) for children starting at 8 years old and for adults, published by Editions Jobert (Lemoine). Her aspiration here was to organize a progressive education in respect to a perfect balance between solfège, learned notes and the specific repertoire for her method.

In 2010, following the same mentality, she writes a very playful piano method for the younger piano students (5 to 6 years old): 'Ma toute petite méthode de piano' (Vol. 1) and in 2014 the second volume succeeds the first one, also published by 'letoutpetitconservatoire' (Editions KP Créations).

Because she also loves drawing, she also creates a series of pictures of musical instruments and pictures of famous composers for 'letoutpetitconservatoire' in the book 'Je colorie la musique' (Vol. 1) (2015) and Vol. 2 (2017) and in 'Je colle la musique' (Vol. 2) (2017).

Monique Pstroksky Gauche, granddaughter of Josephine Junosza and Stanisław Pstrokoński

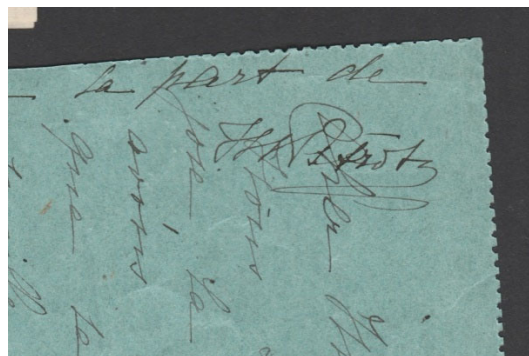

PSTROKOŃSKI - PORAJ STANISŁAW

1871 - 1954

NOTE The auction concerns the French Letter PNEUMATIQUE CARD with bluish paper, written and signed by the Polish Painter PSTROKONSKI PORAJ STANISŁAW; sent to the famous French collector who in the period 1900-1925 helped many Polish, Russian and so on ... with the organization of Exhibitions and Expositions in Paris .. and one of my friends bought the entire ARCHIVE of this collector who was called DENIE ROCHE and I received a few letters through the exchange with Signatures of various Polish artists

on the list in the front, in the upper left part, the artist wrote his name and in the letter in the middle there is his signature. It was at that time that the artist was in Paris at an exhibition and he sent a letter from Paris to Denie Roche.

NUMER POJEDYŃCZY 10k

ZŁOTY RÓC
ILUSTROWANY
TYGODNIK
 LITERACKI ARTYSTYCZNY
 I SPOŁECZNY

REDAKCJA i
ADMINISTRACJA
 WARSZAWA
 UL. MAZOWIECKA N°5
 TEL. N° 226-83.

N° **WARSZAWA** **19**
 DNIA 28 KWIETNIA 1912 R.

Pstrokoński.

(Tow. Z. S. P.)

Magdalena.

Stanisław Pstrokoński.

(Tow. Z. S. P.)

Otelja.

Stanisław Pstrokoński.

(Tow. Z. S. P.)

Witraż.

Marjan Trzebiński.

(Tow. Z. S. P.)

Brama wjazdowa w Szydłowie.

Stanisław Pstrokoński.

(Tow. Z. S. P.)

Fantazja wiosenna.

Stanisław Pstrokoński.

(Tow. Z. S. P.)

Dziewczęta.

zloty. Rog. pdf. Traduction (from polish.)
anglais

Tom. West. Fine Arts.

Exhibition of the works of ST. Pstrokowski.

Flattering news has reached us from Paris, where our compatriot St. Pstrokowski received an honorable award for a nude woman. This image is the natural size of a man. Mr. Pstrokowski's work consists mainly of oil works. Spring Fantasy is a large-format image is a large-format image, Bacchus' perfect young man laughing around a delightful wild horse in motion, posing and smiling, all against a background of chestnut blossoms. Particularly noteworthy is the "winter mountain" landscape where the snow seems to shine in the sun covered with a blanket of snow. "Magdalena" one of the best large oil paintings. "Evening in Poland", a study of a country girl against a background of greenery, a Polish mansion and a beautiful composition of stained glass windows.

Translated with www.DeepL.com/Translator (free version)

Photo by
St. Pstrokowski

Translated with www.DeepL.com/Translator (free version)

Hush my soul - a prayer from an old man - a beautiful thing in simplicity, design, color. From pastel deserves to be distinguished the study of a woman, a Breton couple, a Breton man. Several works, such as this one : Un rayon de soleil, Conte de fées sur une bergère, A la source, sketches for wall decoration. Adam and Eve, the mural painting makes the impression of decorative sketches. They are oil paintings, perfectly drawn, with colors so vivid that they make an impression from behind the gesture. The variety of subjects, the large works put the exhibition at a high artistic level. There are about 50 works. Jota.

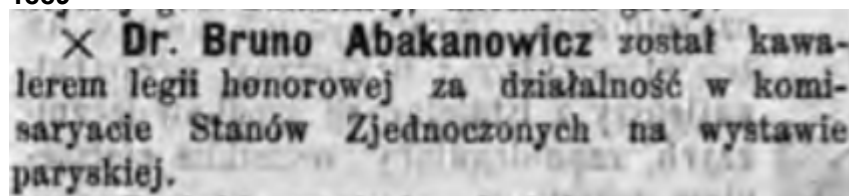
Translated with www.DeepL.com/Translator (free version)

Danuta Pstrokonska married...

Zygmunt Hermaszewski

Birthdate: 1907
Birthplace: Lipniki, gmina Berezne, powiat Kostopol, Wołyń
Death: 1986 (78-79)
Immediate Family: Son of [Sylwester Hermaszewski](#) h. [Zaremba](#) and [Marianna Maria Hermaszewski](#)
Husband of [Danuta Hermaszewska](#)
Father of Private and Private
Brother of [Teofil Hermaszewski](#); [Julia Płocka](#); [Kazimierz Hermaszewski](#); [Antoni Hermaszewski](#); [Roman Hermaszewski](#) and 8 others

1889

Google translate:

Dr. Bruno Abakanowicz became a Knight of the **Legion of Honor** for his activity in the United States police station at the Paris Exhibition.

[Bruno Abakanowicz](#) (1 F)

His patents allowed him to become a wealthy man and made him receive the **Legion d'Honneur** in 1889.

https://en.wikipedia.org/wiki/Bruno_Abakanowicz

Unité de description : 5866 X 96 **ABAKANOVICZ, Bruno Antoine** Naissance : 4 décembre 1852, Wilkomir, Russie. Profession : ingénieur. Résidence : Saint Maur-les - Fossés, Seine, France. Enfant(s) : Sophie (15 juin 1883)

Ukmergė (🔊 [pronunciation](#) (help·info)) (Latin: *Vilkomiria*, Polish:

Wilkomierz, Russian: Вилькомир, Yiddish: ווילקאמיר

Vilkomir) is a city in [Vilnius County](#), [Lithuania](#), located 78 km (48 mi) northwest of [Vilnius](#), with a population of about 20,000.

Wilkomierz, Powiat Wilno

Securities deposits: Abdank- Abakanowicz Zofia and Danuta Pstrołańska; Abellos J., Abe

year (s):1925-1926, 1935, 1937, 1939-1940

indices:

description:

tags:

signature:2/638/0/50/47/1

Bank Handlowy w Warszawie SA

Zofia Abdank-Abakanowicz
Pstrokońska and her daughter
Danuta Pstrokońska: Warsaw
bank deposits

Josephine Junosza was an artist who visited San Francisco from 1903 to 1906 (with her toddler son, Stanislas Junosza). "Junosza" is an heraldic designation. For her art work, she didn't use her actual surname. She was not married to her baby daddy. I was reviewing my various posts about San Francisco Polanders and was reminded that Josephine Junosza painted portraits of Dr. and Mrs. Pawlicki. I started wondering about those portraits. Odds are they were destroyed in the San Francisco earthquake and fire of 1906, but since neither of the Pawlicki's two sons married, I wondered if the portraits had survived and were in the hands of a collector. I found a story on the internet about the granddaughter of Josephine Junosza (Monique Pstrokonsky Gauche). I subsequently found her on Facebook and she replied to my query. I involved Roman, in Kraków, and he started digging around too, speculating that the well-known painter Stanisław Pstrokoński could be the father of Stanislas Junosza. He was right! Monique confirmed.

Stanislas, Monique's father, at some point started using his biological father's surname – Pstrokonski; he too was artistic. Stanisław, Monique's grandfather, married Zofia Abakanowicz and they had a daughter, Danuta. So... Monique's father, Stanislas, had a half-sister about which he likely knew nothing or very little. In any case, Monique thought that her unknown grandfather (Stanisław Pstrokoński) had gone to America, never to be seen again. Her grandmother, Josephine, lived to be in her 90s and had contact with her granddaughter but apparently she didn't speak much about her past. It turns out that Stanisław Pstrokoński was in France for most of Monique's life. Monique was sent to boarding school for many years, after the early death of her father. She's artistic and musical, as are her two daughters.

The Abakanowicz family (Stanisław's wife and in-laws) were wealthy and well-connected (Sienkiewicz, Mickiewicz's son, Paderewski, etc.). Zofia's father was the famous Bruno Abakanowicz. The family lived on Ile de Costaérès (destroyed by the Nazis). Zofia was in the care of Henryk Sienkiewicz, with whom she lived in Warsaw for a time. Zofia was murdered in Auschwitz, caught in a round-up. After the war and the murder of her mother, Danuta sold the island, now owned by a German actor. Danuta died in 1979 at age 69. Monique never knew about her father's half-sister, Danuta. But, she found a picture of her father on the Ile de Costaérès when he was a toddler! That means that Josephine DID have contact with her lover and his other family.

Stanisław PORAJ-
PSTROKOŃSKI (1871 - 1954)

KOŚCIÓŁEK WŚRÓD ŁANÓW, 1899 R.

olej/ płótno,

81,5 x 60 cm

sygnowany i datowany l. d.: `SP | 1899`

Stanisław Poraj-Pstrokonski
Kościółek wśród łąków, 1899

Pejzaż z cyprysami, 1896

olej, płótno,
50 x 67,5 cm
sygn. l.d.: S. Pstrokoński / Roma 96

Stanisław Pstrokoński-Poraj

(Polish, 1871 - 1954)

Seascape

FIFTEEN POLISH FOLK-SONGS

Harmonised by
HENRYK OPIENSKI

English translation by
WINIFRED COOPER

Illustration by
St. PORAY-PSTROKONSKI

No. 604

Fr. 6.— Sh. 6.— \$ 2.—

EDITION HENN-GENÈVE

Tous droits quelconques, y compris ceux d'exécution, réservés pour tous pays.

Copyright 1919 and 1936 by Ad. Henn

Printed in Switzerland

Sole Agents for the British Empire:

J. & W. CHESTER, Ltd.

11 Great Marlborough Street

LONDON, W. 1

Sole Agents for the U.S.A.:

THE POLISH BOOK IMPORTING Co., Inc.

38 Union Square

NEW YORK CITY

Polscy artyści za granicą. W salonie paryskim „National” wystawili swe prace następujący artyści malarze polscy: Olga Boznańska, Ludwik Topór, Tadeusz Styka (junior), Kamir-Kaufman, Włodzimierz Terlikowski i Poraj-Pstrokoński; artysta-grawer Konstanty Brandel; trzech artystów rzeźbiarzy: Wittig, Iza Abazzi-Kwiatkowska i Janina Broniewska. Prócz tego w dziale architektury wystawia Zdzisław Kalinowski z Warszawy i w sekcji muzyki Szulc z Warszawy.

https://brittarnhildshouseinthewoods.typepad.com/brittarnhilds_house_in_the_woods/2012/07/mofongo-and-other-of-cecilia-samartins-

Britt-Arnhild's House in the Woods

« [Welcome home](#) | [Main](#) | [A Place for Inspiration](#) »

July 25, 2012

Mofongo and other of Cecilia Samartin's books

text and images britt-arnhild

I have read all of Cecilia's books, and now I am rereading them. Starting with the one I found by accident many years ago, *Senor Peregrinio*. I read it and loved it so much that I gave it away right afterwards, knowing that this book had to be read by more people. Now I have downloaded the English version, *Tarnished Beauty*, on my kindle.

The Gypsy girl Rosa plays an important role in Senior Peregrino, and also in its sequel, La Salvadorena.

And look on the wall in Cecilia and Steve's dining room :-) There she is! Painted in Paris in the 1920s, as a Parisian gypsy, but there is no doubt, she is Rosa all the same.

Cecilia has a new book coming out in Norway in September, Dona Maria. Set in Cuba, with the Ladies in White as her inspiration. She and Steve will be in Trondheim the 18th of September, where Cecilia will do a book signing in a couple of our book stores.

The Gypsy Woman, painted by Josephine Junosza

In the possession of Cecilia Samartin, a famous novelist, and that the painting had inspired her to write one of her novels.

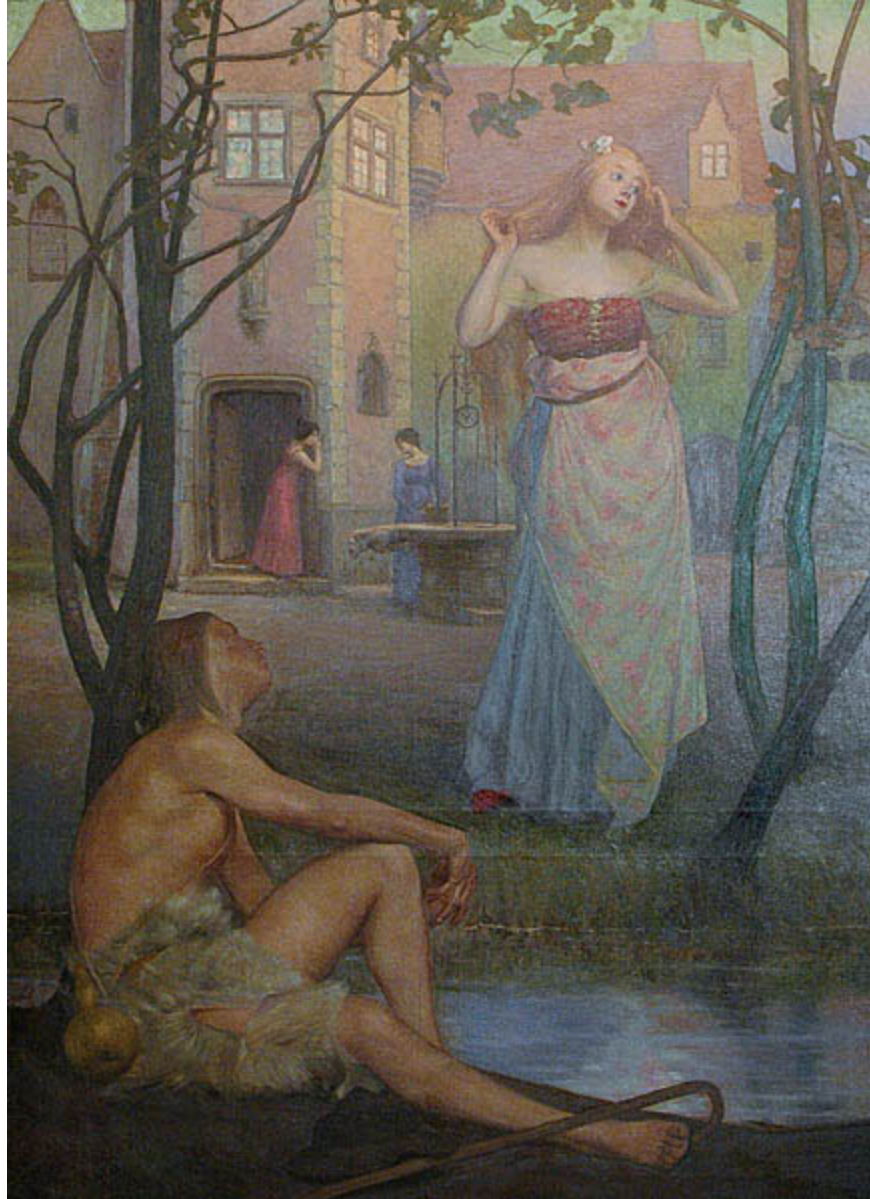
https://brittarnhildshouseinthewoods.typepad.com/brittarnhilds_house_in_th/2012/07/mofongo-and-other-of-cecilia-samartins-books.html

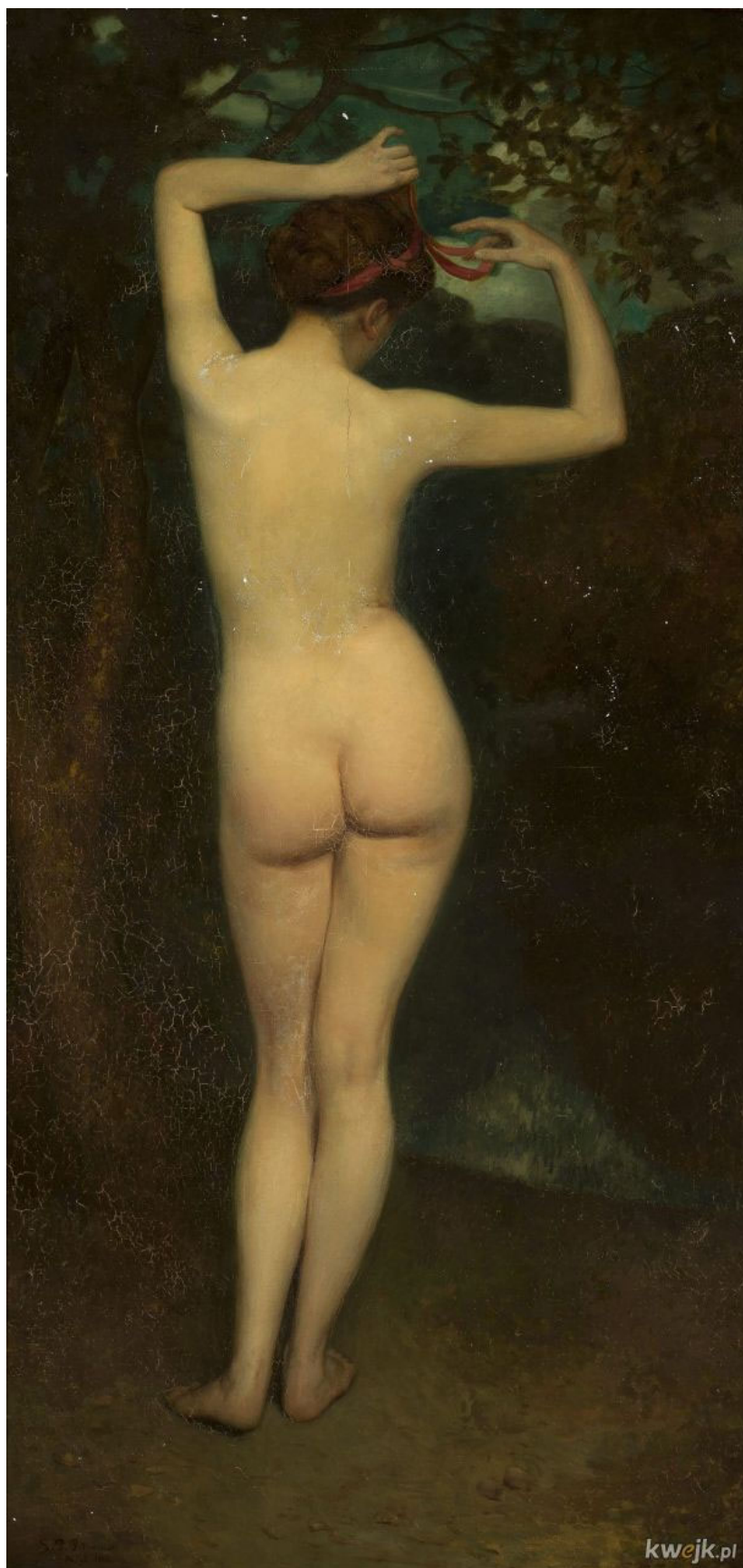

IDYLLA WIOSENNA

Z T. Z. S. P. w Warszawie

STANISŁAW PSTROKOŃSKI

Death of Josephine Junosza's son, 1949

Name: M. Pstrokoński

Year: 1870

Residence: Warszawa

Street: Samborska

House Number: 1

Plot: 1921

District: II and III

PATRONAGE FOR THE HISTORICAL AND LITERARY SOCIETY / POLISH LIBRARY IN PARIS (ART COLLECTIONS)

PAPER PRESENTED AT THE XXXVII SESSION OF THE PERMANENT CONFERENCE OF THE MABPZ - RAPPERSWIL 2015.

<https://www.mabpz.org/publikacje-b/mecenat-na-rzecz-towarzystwa-historyczno-literackiego-biblioteki-polskiej-w-paryżu-kolekcje-artystyczne>

Les Femmes docteurs en médecine dans tous les pays

google.com
<https://books.google.com> › books

· [Translate this page](#)

[Harvett Fontanges](#) · 1901

... **Sulicka** , rue **Claude - Bernard** , 74 . Mlle de Schanouska , rue de Moncey , 18 . Mme Tourangin , boulevard Voltaire , 20 bis . Mlle Czetline , rue de ...

Ewa z Rościszewskich Lorentowiczowa (1869–1943)

ejournals.eu
<https://ejournals.eu> › pelny_tekst › pobierz

PDF

by K Berkan — **Sulicka** w 1894 r. obroniła na ... w której mieścił się jej gabinet (rue **Claude Bernard** 74)40, należała wówczas do tak zwanych îlots insalubres.

Full text of "Les femmes docteurs en médecine dans tous ...

Internet Archive

<https://archive.org/stream/b281...>

[·Translate this page](#)

Doctoresse **Sulicka**, rue **Claude-Bernard**, 74. Mlle de Schavonska, rue de Moncey, 35. Tourangin, 2obis, boulevard Voltaire. Mlle Tzetline, rue de Ponthieu, 54 ...

Full text of "Les Femmes docteurs en médecine dans tous ...

Internet Archive

https://archive.org/BIUSante_74136

[·Translate this page](#)

Doctoresse **Sulicka**, rue **Claude-Bernard**, 74. Mre de Schavonska, rue de Moncey ... **Saint-Pierre** et **Saint-** 146 RUSSIE Paul. La délégation municipale a ...

Jan Lozentowicz

https://en.wikipedia.org/wiki/Jan_Lorentowicz

Copia de Pollaiuolo echa por Joséphine Junosza

On April 6, 1929, he died in Krakow, **Feliks Manggha Jasieński**

On April 6, 1929, Feliks Manggha Jasieński, an art expert and collector, publicist, patron and friend of artists, died in Krakow. He was **fascinated by the art of the Far East**, he bought Japanese woodcuts, fabrics, weapons, and lacquerware. He also collected paintings, graphics and sculptures by contemporary Polish artists.

His collection also included Slutsk carpets and belts.

He was born in Grzegorzewice, near Mszczonów, studied abroad, but returned to Poland and settled in Warsaw.

There, in 1901, he presented his **Japanese collections** at Zachęta. Unfortunately, Japanese art was not understood by the public and critics.

The press advised him to "educate the taste of Papuans rather than Varsovians" and no longer showed "tea chest pictures".

Offended, he stuck notes on the exhibition saying: "not for cattle" or "Chinese tea and Japanese art are two separate things."

At the beginning of 1902 he came to Krakow. He remained here until his death

in 1929. He used to say that he lived in the "corner next to the harvest", on the corner of the Market Square and Św. Street Jana 1. His small apartment became a meeting place for Krakow's bohemia. Jasieński lent paintings from his collection for subsequent exhibitions and made the collection available in his apartment.

From 1906, the apartment turned into the "Branch named after Feliks Jasieński National Museum in Krakow.

On March 11, 1920, Feliks Jasieński offered his rich collection to Krakow, although he did not part with it until the end of his life. The donation act was signed as a witness by Leon Wyczółkowski, a great friend of Jasieński.

The collection also included detailed travel accounts and personal notes. There are also graphological analyzes of Feliks Jasieński's writing.

Here is an excerpt from one of them: 'A mysterious type, very difficult to capture. There is something shimmering, elusive in character, a constant changeability of feelings, impressions, moods.

The Green Balloon sang this about Feliks Jasieński:

Felix Mangha traveled all over the world

And more than one of them brought with them a strange gift;

And he swore a great oath on Kopera's grave,

That his eternal treasures were married to Krakow!

Mangha has collections,

But he doesn't want to give them:

If you want to have harvests,

Then, Krakow, pay!

Mangha has collections,

But he doesn't want to give them:

When you want to have harvests -

pay your salary!

A large "branch" of museum rooms is soon being built,

To start with, Mangha hosted a grand ball at the branch;

He sleeps in the branch, he eats in the branch, he plays cards in the branch,

The branch curator cleans his shoes and runs to buy sausages.

Mangha has a branch,

But he doesn't want to give her:

Have a heart, want to understand,

That he must sleep somewhere;

Mangha has a branch,

But he doesn't want to give it to her;

Man, I want to understand

where should he sleep?

Mangha wanted, apart from sleeping in the branch, washing clothes, food,

But no one agreed to such a gift;

Today, private, non-branch entry to Mangha!

The curator became a bootblack, just like he was before!

Mangha has a head,

God gave him understanding;

He still sleeps there privately,

Where he slept in public;

Mangha has a head,

God gave him intelligence,

As a result, he sleeps

where he slept.

Żeleński Tadeusz Boy 1907

Another "branch" of the National Museum

SEE NEXT PAGE

Perhaps a relative

Powstanie Styczniowe w Regionie Świętokrzyskim

Bibliografia (wybór)

Bliżyn

186. *BIOGRAFIE powstańców bliżyńskich // *Gazeta Bliżyńska*. – 2001, nr 31, s. 13-17

Wincenty Sterecki, Włodzimierz Krajewski, Benedykt Przygoda, Jan Jurzyński, Marcelli Wilczyński,

Wincenty Jan Łosakiewicz, Włodzimierz Drecki, Antoni Komar.

P44 S31

<http://igrek.amzp.pl/mapindex.php>

Possibilities

1845	81	Maryanna Aleksandra	Ojrzanowska	Chroberz
------	----	---------------------	-------------	----------

Birth of mother of Josephine ?

1907	18	Aleksandra	Łosakiewicz	Karol	Wiktoria	Skarżysko-Kamienna	Bzin	Kamienna
------	----	------------	-------------	-------	----------	--------------------	------	----------

Death of mother of Josephine ? <http://igrek.amzp.pl/mapindex.php>

1867	26	Jan	Łosakiewicz	Busko-Zdrój	Busko-Zdrój
------	----	-----	-------------	-------------	-------------

Death of grandfather of Josephine ?

P44 S32

<http://igrek.amzp.pl/mapindex.php>: P47 S31

PSTROKONSKI - PORAJ STANISŁAW

Painter

1871 – 1954

In Kalisz he attended the Real School and then continued his artistic education at the School of Fine Arts in Warsaw. It was probably during his studies that he created a painting of St. Rosalia for the church in Kokanin. He managed to obtain a scholarship from the Sobański Counts and in January 1892 he went to study art in Rome, where he stayed until the autumn of 1896. Returning from Italy, he visited his family in Kalisz. During his stay, he took up the renovation of the altars in the Franciscan church. As it was written: "the paintings fell into the hands of the masterly artist Pstrokoński (...) and only out of duty to the city where he was raised did he undertake work that was arduous and thankless for an artist, because it is difficult to change anything in a faulty drawing, where the only thing that matters is refreshing". The work was completed in February 1897 with an excellent result - "the artist deserves just praise for the careful and conscientious execution of the work". At that time, Pstrokoński intended to go to Paris for a longer stay. However, before he left Kalisz, he intended, like several other artists and animators of cultural life in the city, to organize an Exhibition of Fine Arts and Antiquities. Despite the support of the Kalisz intelligentsia, this intention was not realized at the time. Finally, in 1897, S. Pstrokoński settled in Paris, where he became a member of the Polish Literary and Artistic Circle – the first organization representing the Polish artistic colony in this city. In 1900, he took part in the first foreign exhibition presenting Polish art from the times of A. Orłowski to the present day. We have information about his stay in Kalisz twice more. In August 1900 – he not only rested, but also worked on several portraits. One of them, a portrait of a man, was presented at the Kazimierz Krzyżanowski Artistic Salon. A year later, in 1902, Pstrokoński visited his family, returning from an artistic trip from Italy to Paris, where he already lived permanently. Despite the distance, the artist maintained quite lively relations with the country – he was friends with Feliks Jasieński, visited Henryk Sienkiewicz in Oblęgorek. He exhibited his works in Poland – in Warsaw, Lviv, Krakow, as well as in Rome and Paris. After World War I, he settled in Brittany. He painted landscapes related to the places of his stay (Italy, Brittany) – e.g. *Landscape with cypresses*, *Church among fields* from 1899, portraits, he made designs for wall paintings and stained glass windows. Like many artists at that time, he willingly painted symbolic paintings and pictures with literary and fairy-tale themes, e.g. semi-nude of a girl.